Hencsei
Kálmán

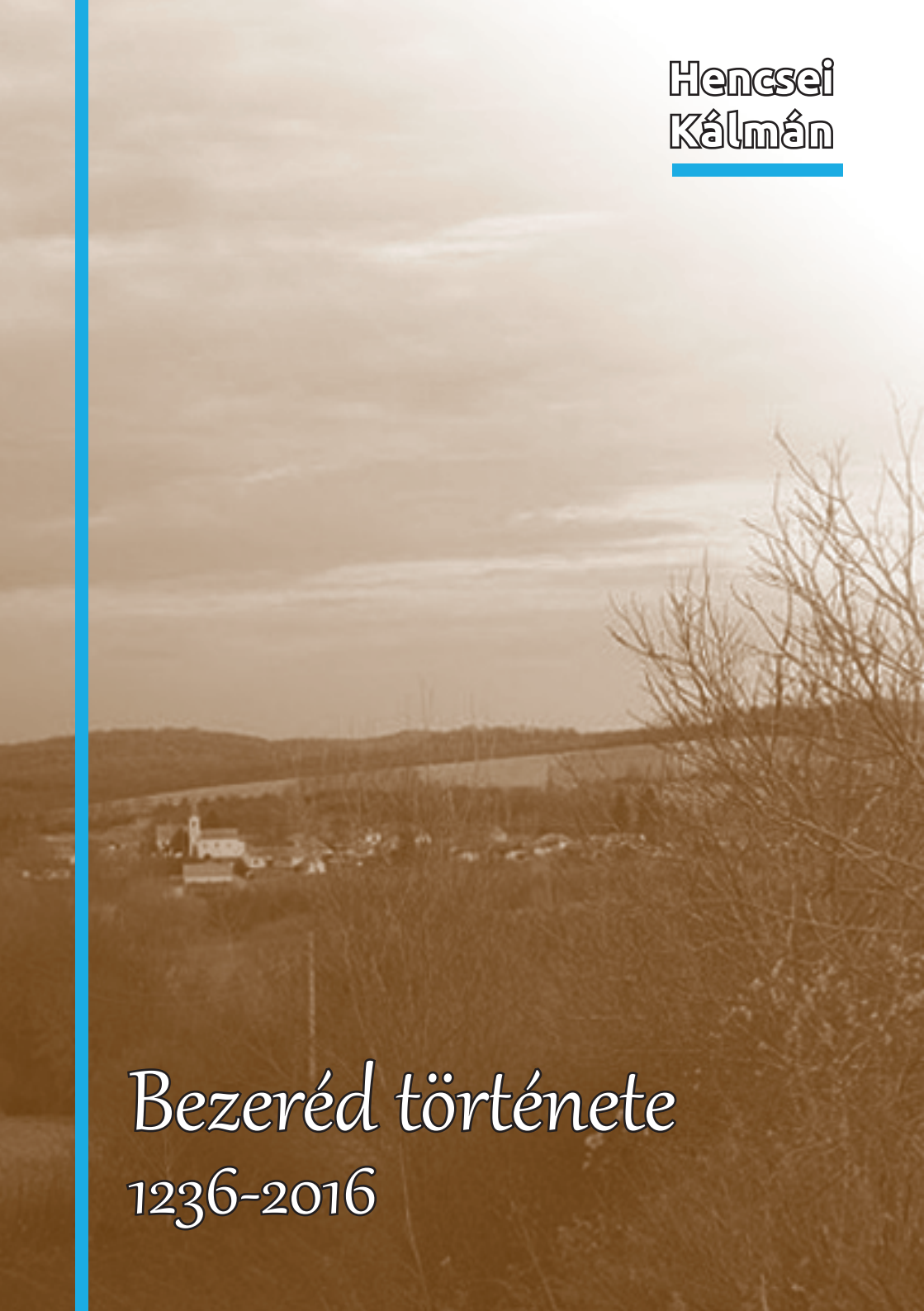

Bezeréd története

1236-2016

HENCSEI KÁLMÁN

Bezeréd története
1236-2016

Hencsei Kálmán

Bezeréd története

1236-2016

2017

Köszönet barátomnak Verasztó Lajosnak

Apám Hencsei Kálmán,
anyám Beleki Margit
és
a bezerédi parasztok
emlékének

ISBN 978-963-12-8493-5
Kiadja: Verasztó Lajos
Felelős kiadó: Verasztó Lajos

Tartalom

Előszó 8

Bezeréd Szent Imre tisztelete 9

Bezerédi Kastélytető 11

Bezeréd történetének eseményei 13

Bezeréd története 1236-2016 18

Bezerédi családok 1940-1950. években 120

Fényképek 129

Bezerédi hősi halottak az I-II. Világháborúban

Előszó

Bezeréd története nem szabadságharcok, nem világháborúk története, jóllehet azoknak parányi részese. Bezeréd történetének eseményei birtokügyek, határviták, hatalmaskodások, kisebb-nagyobb „csetepaték”, panaszok és összeírások. Mindezek ismertetése az eseményeket érintő levéltári oklevelek, dokumentumok rövid, néhány soros kivonatolásával történik. Vannak évek, korszakok (pl. török hódoltság), melyekből kevés információ maradt fenn, csak rövidítések, szinte csak kódolt szövegek.

Tisztelet az éveknek, a történelmi folytonosságnak!

Ezért a könyv egyes részei szárazak, unalmasak, de tényszerűek.
Elsősorban a falu története iránt komolyan érdeklődőknek ajánlom.
A könyv végén található rész érdekesebb, visszaemlékező felsorolás, ahol már ismerős nevek is előfordulnak.
Bezerédnek szeretnék emléket állítani ezzel a könyvvel, apámnak, anyámnak és a bezerédi parasztoknak, akik elmúltak, eltűntek,nekik, hogy mégse feledtessenek el, hogy mégse tűnjenek el a szürke feledésbe. Teszem ezt egyszerűen csak nevük és évszámok említésével. Felhasználom az archívumok anyagát, idézem, másolom, átdolgozom, leegyszerűsítem, hátha többen kedvüket lelik a könyv lapjainak forgatásában.

Vannak olyan részek, amelyeket változtatás nélkül, régi helyesírással idézek. A könyv nem a fényképek könyve, mint inkább az ismeretek, a múlt megidézésének könyve, kísérlet arra, hogy hátha tud még szólni a múlt a mai ember szívéhez, agyához.
Biztosan lesznek, akiknek csalódást okozok a könyvvel, de tudom, hogy sokan lesznek, akik megértik a kitűzött célt, és örömüket lelik a könyvben.

Budapest/Bezeréd, 2017. január 1. Hencsei Kálmán

Bezeréd XIII-XIV. század
Abban az időben a templom védőszentje Szent Imre volt

Az idős emberek körében (Seibert Albert,Vida István - Kanada) él egy legenda, mely szerint volt egy templom Bezeréden, ami valamikor „elsüllyedt". A legendák, mondák, hagyományok gyakran valós alappal bírnak, olyan emlékeket őriznek meg, amelyek a kutatás kiinduló pontjai, a kutatás orientálói lehetnek. A bezerédi legenda megalapozottságát, megerősíti Barna Bálint: A középkori Szent Imre-kép című tanulmánya. **A tanulmány felsorolja a középkori Szent Imre patrocíniumokat, amelyek közt Bezeréd is szerepel.** A bezerédi Szent Imre patrocínium elsô írásos említése 1333-ban történik. Ennek realitását alátámasztja az is, hogy a pápai tizedjegyzék kimutatása szerint Bezeréd papja, Miklós 1333-ban 15 széles dénárt fizetett pápai tized fejében, következésképpen volt pap és egyház a faluban. A korszak második felében jelentkező konszolidációig nem valószínű, hogy sok templom épült, ezért vélhető, hogy a tizedjegyzékben felsorolt templomok többsége még 1300 előtti, így Bezeréd temploma is.

Az Anjou-kori oklevéltárban **1345. március 24.** keltezéssel, 198. sorsz. lejegyzett **oklevél közvetlen bizonyíték a bezerédi Szent Imre patrocínium / templom létezésére**, amely a Kapornuk folyó (mai neve Kanális) melleti Bezeréd Szent Imre plébániáját egy **birtokügy kapcsán említi meg.** Lásd részletesen:
„...A győri káptalan előtt megjelentek egyrészről a Zala megyei Bezered-i Sebehodnog fia Egyed fiai: György, Miklós és Mihály, valamint Egyed özvegye: Margit, másrészről Wossyan-i Agmand fia: János mester, és előbbiek elmondták, hogy bár ők szomszédság okán tiltakoztak az ellen, hogy Bezered-i Danka fiai: Demeter, Dénes és Lukács, valamint Bezered-i Sebestyén fia: Péter a ***Bezereden a Kapornuk folyó mellett nyugat felől levő, Szt. Imre plébániához*** *tartozó birtokukat eladták Wossyan-i Agmandnak és fiainak: Irnusd és János mestereknek, de mivel Irnusd és János az özvegyet és fiait sokszor támogatták és védelmezték, ezért ők engedik, hogy Irnusd, János és örököseik e birtokot szabadon birtokolják...."*

Nem minden középkori patrocíniumot sikerült feltérképezni Zalában. Ennek az az oka, hogy ezek a települések illetve templomok nagy része elpusztult, és újak épültek helyükön. Az újak teljesen átvették a köztudatban a régiek helyét, így aztán a régiek lassan feledésbe merültek. Valószínű, hogy Bezeréden **a Szent Imre templom romjaira, vagy azt átépítve állt fel a Szent Katalin templom.**

A XIII. századi, román stílusú téglatemplomok közül 25 templom maradt épen, vagy részben átépítve, vagy teljesen átépítve. Ezek közé tartozik a bezerédi templom is, amely teljesen át lett építve és ki lett bővítve az évszázadok folyamán. Ezek a templomok igen különböző méretűek. A legkisebbek alig 6-7 m hosszú hajóval rendelkeznek. **Közepes méretű**

a boncodföldi és a **bezerédi templom**. **A bezerédi Szent Katalin templomról először 1359-ben olvashatunk egy birtoküggy kapcsán:**
„*A **vasvári** káptalan előtt Bezerédi Vörös László fiai, Bezerédi Gyármán unokáinak nagy atyjuk birtokát a körülhatárolt négy helyen visszabocsátják. **1359. ápr. 12.**”*

„... *Quarum quidem quatuor particularum unam particulam signis metalibus infrascriptis ab aliorum possessionariis iuribus hoc ordine sequestrassent: quod primo inciperetur in ponté ex opposito **ecclesie beaté Katherine virginis et martiris** de predicta Bezered a parte meridionali, de ipsoque ponté descenderet ad orientem in rivulum patak dictum,...”*

A négyzet alaprajzú hajójú, félköríves szentélyzáródású, XIII. század közepén épült templomot 1738-ban építették újjá. Ekkor az Árpád-kori rész déli oldalát is újjáépítették.
Vajon ki és miért változtatták meg a templom patrónusát?
XIII. században szerezték meg a földesurak a kegyúri jogot a birtokaikon levő templomokra. Ha a birtok gazdát cserélt, akkor a rajta levő templom is gazdát cserélt a kegyúri joggal együtt. **Jogában állt az új földesúrnak, hogy megváltoztassa a templom patrónusát.**
A Lőrente nemzetség 1341-ben osztozott meg a veszprémi káptalan előtt Zala és Vas megyei birtokain. Egregy birtokukon is Szent Katalin tiszteletére épült templom. A Lőrentéből, névfelvétellel lett Bezerédj-család veszprémi eredetű, ahol nagy kultusza volt Szent Katalinnak. **Ezen korábbi kultuszhoz kötődésük hatására választották Szent Katalint az újjá épített bezerédi templom patrónusául**, minden bizonnyal **1341 utáni években. Lásd Szent Katalin tisztelete abban az időben**:
Veszprém-völgy,Veszprém-ispotály, Kapornak

Kiderült, hogy **a bezerédi legendának van valóságalapja**, ahogy történik sok legenda esetében. **Lehet, hogy nem volt elsüllyedt templom Bezeréden, de volt Szent Imre patrocínium / templom, ami a messze múltba tűnt, sötét feledésbe merült a Szent Imre tisztelettel együtt.**

Bezeréd, XIII-XIV. század
Volt-e valaha kastély a bezerédi Kastélytetőn?

Bezerédnek van egy külterülete, a Kastélytető, amely a falu fölött, a dombtetőn terül el.
A faluban él egy **legenda a Kastélytetőről,** és az oda felvezető várárokról.
Árpád-korban nagyon sok királyi birtok volt található Zala megyében, ezek közé tartozott Kehida környékén számos település is, mint Bezeréd, Kustány és Kiskallosd.
A királyi alapítású egyházak is, mint a veszprémi püspökség és a zalavári bencés apátság, jelentős nagyságú birtokok tulajdonosai voltak.
Bezeréd, részben a zalai vár földje, várbirtok, részben pedig a pornói apátsághoz tartozik a XIII. század elején.
Abban az időben a falu lakói „homo castrenses'' várbeli emberek, várjobbágyok, a zalai vár szolgálatában álló várszolgák. Ezek az emberek földdel rendelkező várszolgák voltak. A tehetős királyi szervienseknek, akik az előkelőségek közvetlen közelében tevékenykedtek, velük közvetlen kapcsolatban voltak, sikerült nemesi jogállásba jutni.

1232-ben Kehidán összegyűltek "a Zalán innen és túl lakó szerviensek".
Itt adták ki **1232-ben a zalai királyi szerviensek a bíráskodási jogukat biztosító „kehidai oklevelet". Valószínű, hogy a bezerédi szerviensek is képviseltették magukat Kehidán,** már csak a közelség miatt is, hiszen a Kehida-Bezeréd távolság földúton, légvonalban 8 km.

Apáti Andornok nevével a kehidai oklevél kapcsán találkozunk. **Lakhelye Egyházasapáti,** ma Nemesapáti volt, ami Kehidától légvonalban 10,5 km-re fekszik. Apáti Andornuk és a bezerédi nemesek között szoros kapcsolat alakult ki. **Bezeréd, Egyházasapáti és Ságod nemesei 1274-ben belekeveredtek a IV. László elleni lázadók közé.** Az ütközet IV. László és hívei győzelmével ért véget. Andornok fia Andornok és társai meghódolására 1274-ben került sor. Apáti Andornok várát is átadta az ügyben IV. László nevében eljáró Péter nádor somogyi ispánnak, amiért aztán az uralkodó mentesítette őt és társait, a bezerédi nemeseket is „a hűtlenek oldalán elkövetett bűneik következményei alól".
IV. László 1277. évi oklevele név szerint felsorolja azokat a nemeseket, akik Andornok fia Andornokkal együtt annak várában megadták neki magukat. A listán vannak Andornok fia Andornokkal együtt a **Bezerédről való nemesek**: **Jurk fia Cseker, Sartheus fiai, Vitalis fia János, Ethey fia Péter és Bezdred-i Lőrinc.**
A három település fekvése és közelsége ad magyarázatot arra, hogy ez miként történhetett meg. Biztosra vehető, hogy az apáti, ságodi és bezerédi nemesek Kőszegi-familiárisok voltak az 1270-es években. A települések ugyanis Kapornak közvetlen közelében fekszenek – a legtávolabbi Ságod sincs messzebb 15 km-nél –, márpedig Kapornak a Kőszegiek legkorábbi Zala megyei birtokközpontjai közé tartozott.

A XIII. század második felében Egyházasapáti/Nemesapáti körzetén belül több megerősített kastély, illetve vár létezett, de voltak köztük olyan várak, amelyeket írott források nem említenek. Minden bizonnyal a bezerédi Kastélytető (227 m) és a Vergyálom (Várhalom, 331 m) szavak is, amelyek egy-egy magasabb dombtető nevei, **ilyen megerősített kastély vagy vár létezésére utalnak vissza.** A bezerédi szóhasználatban ma is élnek ezek a nevek, mint a falu külterületén található dűlők, földek elnevezései. Apáti Andornok fia Andornok volt a **Bezerédhez** és Ságodhoz közeli kemendi vár építtetője.

Bezeréd történetének eseményei

1236 - 2016

1236.00.00. Bertalan veszprémi püspök és társainak ítélete a pornói egyház Bezeréd nevű birtokáról.

1277.00.00. Apáti Andornok

1277.08.17. Oklevél. 1274. évi lázadás IV. László ellen

1327.05.21. Bezered-i Péter királyi ember, 6 bejegyzés

1333.00.00. Bezerédi Szent Imre patrocínium létezése

1333.00.00. Bezeréd papja, Miklós 16 széles dénárt fizetett pápai tized fejében

1343.08.22. Bezerédi Vörös(Rufi) László fiai megosztoznak Sári Bede fiaival Szompács birtokban

1345.03.24. Bezereden a Szt. Imre plébániához tartozó birtok ügye

1353.04.03. Bezdred-i László fia Pál király elé idézve Sebehadnagy birtokügyben

1353.07.08. Tamás országbíró meghagyja a kapornaki apátnak, hogy okleveleit mutassa be

1353.07.08. Tamás országbíró szentgotthárdi apátot utasítja, hogy oklevéleivel előtte jelenjék meg

1353.10.13. Perhalasztás Németh János és Gergely Wossyani Ogmand fiai ellen indított perben

1353.10.13. Perhalasztás Németh János és Gergely szentgotthardi apát ellen indított perben

1354.01.13. Bezeréd és Sebehadnagy birtokok közti határ megjárását eszközölte Tamás országbíró

1354.01.20. Tamás országbíró meghagyja a vasvári káptalannak, hogy újra eszközölje Kapornak határjárását

1354.01.20. Perhalasztás Németh János és Gergely Wossyani Ogmand fiai ellen indított perben

1354.01.20. Sebehadnagyfölde határjárását rendelte el Tamás országbíró a szentgotthardi apát elleni perben

1354.01.24. Bezdredi László fia Pál ügyében határjárást végez a vasvári káptalan

1354.04.24. Sebehodnogfeulde birtokra kiszállva, annak határaiban a peres felek nem tudtak megegyezni

1354.05.08. Drugeth országbíró perhalasztása szentlászlói Bas fiainak Sebehadnagyfölde ügyében

1355.02.10. Kapornaki apát Sebehadnagy birtok miatt folyó perének elhalasztása

1355.02.10. Szentlászlói Baas fiai és Németh János hozzanak létre egyezséget! - elrendelte az országbíró

1355.02.10. Szentgotthárdi apát és Németh János perhalasztása, országbíró békés megegyezést elrendelte

1355.02.10. Országbíró megegyezést sürget, mert további perhalasztás nem lehet Beezdredi László ügyében

1355.05.28. Németh János és Gergely valamint Szentlászlói Baas fiai közötti perben nem jött létre megegyezés

1355.05.28. Németh János és Gergely valamint Bezdredi László fia Pál közötti perben nem jött létre megegyezés

1355.09.14. Ilona, Bezderéd-i Vörös László fia, Jakab felesége meg kapta testvérétől, Miklóstól a leánynegyedet

1356.05.02. Bemutatták az ügyben eddig kelt okleveleket és halasztó leveleket

1359.04.12. Bezeredi Vörös Rufi László fiai birtokügye, Szent Katalin templom első említése

1360.09.03. Bezeredi Lőrinc bevonva, Kiskallós meszüretelésének tiltásába

1361.04.09. Bezerédi nemesek bevonva, Kalacha birtokügyben tanúskodás

1364.04.07. Balázs és Vrs-i Mihály fia meg Rufus László fiai: Pál és Jakab közti per elhalasztása

1372.04.12. Igazolás: 72 nemes eskűt tett egy csácsi birtokügyben, Bezdredi Lőrinc fia is

1378.05.16. Bezered-i Jakab fia Miklósnak az őket megillető hitbért és nászajándékot megfizették

1379.06.17. Bezdred-i János fia Péter bízonyítja a személyazonosságot

1412.01.11 Panasz: Bezdred-i György és László jobbágyai eltulajdonították szomszédaik 2 ökröt

1412.06.05. Teleki Nagy Demeter és társai beiktatása Telek birtokaiba

1412.11.09 Kethhydai jobbágyok bezerédi és koppányi jobbágyokkal erőszakoskodtak, jószágaikat eltulajdonították

1431.07.02. Bezereth-i Zsigmondnak és Jánosnak címeres levél Zsigmond királytól

1432.11.09. Telek-i nemesek leánynegyed fejében teleki possessiot adományoztak

1440.08.02. Bezeréd-i György fiai visszakapják a Lőrente birtokot és vele a királyi jogot

1453.12.21. Egyesség: Lőrente birtok visszaszerzésére és felosztására

1456.04.09. Lőrente ősi birtok és királyi jog visszaadása

1456.12.16. Alispánok tudatják, hogy Apáti Kopasz és emberei több orbányosfait megöltek

1457.05.12. Bezerédi János és Egervári Mihály zalai alispánok tanúsítják

1461.09.27. Bezered-i János és társai ellentmondanak, Felsewbathyan-i birtoküg

1461.10.26. Teleki György lánya Dorka teleki birtokát eladja 2-2 forintért

1461.12.01. Bezered-i János és társai kérésére Felsewbathyan-i birtokba bevezetés elhalasztása

1465.04.02. Mátyás király a kapornaki apátnak adományozza a települést, Malomffeldet,stb.possessiokat

1467.08.06. Bezdred-i László és Gersei Pető János között jobbágyok elhurcolása miatt folyó per

1472.09.22. Bezered-i László és cs.,Gersei Pethő János és cs., kölcsönösen nyugtatták egymást

1490.05.08. Banffy Miklós ártatlan, vallották a megye nemesei, Bezdered-i László, Henchey János és még sok mások

1501.12.12. Birtokrészek adományozása ellátás fejében.Vonatkozó oklevelek Bezered-i Miklós kezében.

1502.11.13. Ollar-i Nagh Péter a szokott bírság, Pethő Tamás és Bezered-i Zsigmond 1-1 márka bírság

1504.02.28. Ollar-i Nagy Péter a szokásos, Pethő Tamás és Bezered-i Zsigmond 1-1 egy-egy márka bírság

1504.08.31. Telek-i György a szokásos, Pethew Péter és Bezered-i Zsigmond 1-1 egy-egy márka bírság

1524.04.21. Bezerédi Ferenc beidézése az elkövetett hatalmaskodások miatt

1524.05.28. Felsőlendvay Zechy Tamás és a zalai nemesek közötti perben Bezered-i Ferenc választott bíró

1524.06.12. Perbeidézés kézbesítése Heegy István özvegyének és Bezerédi Ferencnek hites személy által

1524.08.07. Bezeredi Ferenc beidézése az elkövetett hatalmaskodások miatt

1527.05.24. János király utasítja a kapornaki egyház konventjét Kisbezerédi Györke György birtokbaiktatására

1527.06.11. Telekbirtokbaiktatás megtörtént

1531-1613 Összeírás

1531.09.20. Telek elzálogosítása Hegyi István özvegyének 50 forintért

1533.08.14. Panasz: Bezered-i Mihály elidegenítette Bezeredi Györke György birtokait

1533.09.14. Bizonyságlevelet kap Bezered-i Mihály az eredeti 1433.évi oklevél alapján

1555.00.00. Kezességvállalás Nagy András colonusért

1564.00.00. Bezerédi Gergely és Tamás megtámadta kapornaki apát jobbágyát

1564.00.00. Thelek családbeliek beiktatása Kisbezerédi possessioba

1564.10.07. Miksa cs. és kir. donációs levele

1567-1569 Malomfölde összeírás

1571.00.01 Apátot és jobbágyait a Sedria elé idézik lopás miatt

1571.00.02 Apát nem állította Sedria elé jobbágyait, ő maga sem jött oda

1571.00.03 Sedria elé hívják Bezered-i Gergelyt Thoth András jobbágy miatt

1571.01.27. Bezerédi Tamás elfogja novai jobbágyot

1572-1691 Malomfölde elnéptelenedése

1596.11.30. Chernél Borbála és Bezerédy Ferenc birtokrészeiket elzálogosították

1596-1777 Zala vármegye közgyűlése és Törvényszéke jegyzőkönyvei

1599 - 1626 Összeirás Telek

1640.00.00. Theleky Tamás elhajtotta Bezerédy János jobbágyának disznait

1640.00.00. Skotnyicki pálos prior megtiltja egyes praediumok használatát

1647-1759 Összeírás

1651.00.00. Törökök kegyetlenkedései,Bözöréd, Kehida, Szöpötk

1673.03.18. Kapornoki katonák által visszatartott, veszprémi püspöknek járó bezerédi tizedborok ügye

1690.05.15. Török adó összeírása

1695.04.18. Beszeredy Jánosnak, a Szalavar-i végvár főkapitányának jobbágyszabaditó levele.

1697.04.10. Bezerédi István tulajdonjogot tanúsító bizonyságlevelet kér és azt megkapja

1711.00.00.	Kapornaki apát és a jobbágyok közötti Privilegiális szerződés
1717.00.00.	Vizsgálat a kapornaki apátság birtokainak kezelése ügyében
1722.00.00.	Mátyás király adománylevelét átírják, eredeti kelt1465-ben
1737.06.17.	Magvaszakadt Balogh Miklós javainak megszerzése
1760-1794	Úrbári szerződés
1768 -1842	Összeírás
1770-1870	Egyházügy, iskolaügy
1784.04.27.	Bezerédi Jób eladja bezeredi javait Péter testvérének
1789-1836	Bezerédi jobbágyok panaszai, elintézésük
1800.03.29.	Tot Farkas jobbágy vagyonleltára
1800-1848	Zalai diákok a Győri Királyi Jogakadémián
1809.08.27.	Bezeredi jobbágyok renitenskedései
1817.02.26.	Kovátsuk házát felújítják a jobbágyok
1845	Bezerédi nemesek
1848-1849	Bezerédi honvédek a szabadságharcban
1861-1900	Zala m Közgyűlés és Törvényszék jegyzőkönyvei
1891	Versenytárgyalás a templomtető javítási munkáira
1912	Gróf Batthyány Pálné ajándéka a templomnak
1903	Bezerédi tiltakozás az 1903. évben kiállítandó ujonczok megajánlása ellen
1910-1935	Összeírás
1924	Magyarország kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági címtára
1945	A több évszázados folytonosság megszakadt
1945-1948	Földosztás
1948-1965	Összeírás
1950.09.17.	A titkár elvtársak nem segítették a tagosítást Bezeréden
1956	Évi események
1960 -1972	Helyzetképstatisztika
1945	A falu életében, a lakosság sorsa alakulásában fontos szerepet játszó személyek
1989	Rendszerváltás után

Bezeréd története

1236-2016

Árpád-korban nagyon sok királyi birtok volt található Zala megyében, ezek közé tartozott Kehida környékén számos település, ilyenek voltak Bezeréd, Kustány és Kiskallosd. A királyi alapítású egyházak is, mint a veszprémi püspökség és a zalavári bencés apátság, jelentős nagyságú birtokok tulajdonosai voltak. Ezek mellet nagy földterületek voltak nemesi magánbirtokosok kezében.

A települést először a XIII. század elején említik meg Bezderéd, Bezdréd, Bezered néven. **Ebben az időben részben a zalai vár (Zalavár) földje, várbirtok, részben pedig a pornói apátsághoz tartozik.** A Poth nemzetségből István fia, István 1221-ben alapította a pornói apátságot, amelyet 4 más helységgel együtt odaajándékozott a szentgotthárdi ciszterci apátságnak. Ezen birtokok egyike nevét ma is ismerjük Bezeréden, ez a Malomfölde, annak idején Monófölde volt. **(lásdTóth Csilla tanulmányát)**

A Bertalan veszprémi püspök és társainak ítélete a pornói egyház Bezeréd nevű birtokáról említi **először 1236-ban** a falu nevét. Zala megyei Oklevéltárban így olvasható egy birtokügy kapcsán*: „... **predium ecclesie de Perno nomine Bezered**...".*

Abban az időben „...castrenses de Bezeréd..." néven említik a falu lakóit, akik „homo castrenses" várbeli emberek, várjobbágyok, a zalai vár szolgálatában álló várszolgák, a Zalavár szerviensei. Ezek az emberek földdel rendelkező várszolgák voltak.

A várföldek eladományozása a **várispánságok felbomlásához** vezetett. Ezáltal jelentősen csökkent az ispánsági földek és népek száma. A felbomlást a nemesítések is felerősítették.
A várispánságok felbomlásával átalakult az ispánsági társadalom is.
A **tehetős királyi szervienseknek**, akik az előkelőségek közvetlen közelében tevékenykedtek, velük közvetlen kapcsolatban voltak, sikerült nemesi jogállásba jutni, spontánul, királyi beavatkozás nélkül, sikerült megszerezni a nemesi címet.
Bezeréden, olyan **kisnemesek éltek a XIII.-XIV. században**, akik eredetileg várszolgák, szerviensek voltak, és olyan **alacsonyabb**

jogállású várnépek, várszolgák, akik a későbbi századokban jobbágyokká lettek. 1220-as évek elejéig nagy változások mentek végbe a társadalomban és a politikai életben is, amelyek komoly feszültségek kialakulásához vezettek. A királyi szerviensek, a várjobbágyok és a várnépek támogatásával **kieszközölték II. Andrástól 1222-ben az Aranybullát**. Az Aranybulla 31 cikkelyéből 11 foglalkozott valamilyen módon a királyi szerviensekkel. A szervienseket érintő cikkelyek közül 5 olyan kiváltságokat biztosított nekik, amelyek később a nemesi jogok közé számítottak.

Árpád-kor végére átalakult, kiszélesedett a nemesség fogalma. 1232-ben Kehidán összegyűltek "a Zalán innen és túl lakó szerviensek". Azt kérték II. Andrástól, hogy maguk szolgáltathassanak igazságot az őket érintő ügyes-bajos dolgaikban. **I**tt adták ki **1232-ben a zalai királyi szerviensek a bíráskodási jogukat biztosító „kehidai oklevelet",** amely fontos lépés volt a nemesi vármegye kialakulásának folyamatában.
Minden bizonnyal a bezerédi szerviensek is képviseltették magukat Kehidán, már csak a közelség miatt is, hiszen a Kehida-Bezeréd távolság földúton, légvonalban 8 km.

Apáti Andornok (Ondornuch de Apath) nevével a kehidai oklevél kapcsán találkozunk, aki a zalai királyi szerviensek poroszlója (pristaldus) volt. **Lakhelye Egyházasapáti** (ma Nemesapáti) volt, ami Kehidától légvonalban 10,5 km-re fekszik.
Apáti Andornuk és a bezerédi nemesek között szoros kapcsolat alakult ki. Bezeréd, Egyházasapáti és Ságod **nemesei 1274-ben belekeveredtek a IV. László elleni lázadók közé.** Az ütközet IV. László és hívei győzelmével ért véget. **Andornok fia Andornok és társai meghódolására 1274-ben került sor**. Apáti Andornok várát is átadta az ügyben IV. László nevében eljáró Péter nádor somogyi ispánnak, amiért aztán az uralkodó mentesítette őt és társait, a **bezerédi** nemeseket is „a hűtlenek oldalán elkövetett bűneik következményei alól".
IV. László 1277. évi oklevele (kelt Körmenden) név szerint felsorolja azokat a nemeseket, akik Andornok fia Andornokkal együtt annak várában megadták neki magukat.
A listán Andornok fia Andornokkal együtt szerepelnek Apáti-beli nemesek, egy ságodi birtokos, molnári nemesek, egy birtoknévvel nem jelölt személy és a

Bezerédről való nemesek:

Cheke filius Jurk	Jurk	fia Cseker
Filii Sartheus	Sartheus	fiai
Johannes filius Vythalus	Vitalis	fia János
Petrus filius Ethey	Ethey	fia Péter
Laurentius de Bezdred	Bezdred-i	Lőrinc

A három település fekvése és közelsége ad magyarázatot arra, hogy ez miként történhetett meg. Biztosra vehető, hogy az apáti, ságodi és **bezerédi nemesek** Kőszegi-familiárisok voltak az 1270-es években. A települések ugyanis Kapornak közvetlen közelében fekszenek, a legtávolabbi Ságod sincs messzebb 15 km-nél, márpedig Kapornak a Héder nembéli Kőszegiek legkorábbi Zala megyei birtokközpontjai közé tartozott.

A XIII. század második felében Egyházasapáti körzetén belül több megerősített kastély, vár létezett, de voltak köztük olyan várak, amelyeket írott források nem említenek.
Valószínű, hogy a bezerédi „Kastélytető"(227 m), a „Vergyálom"(331 m) szavak is, ami egy-egy magasabb dombtető neve, **ilyen kastély vagy vár létezésére utal vissza. A bezerédi szóhasználatban ma is élnek ezek a nevek, mint a falu külterületén található dűlők/földek elnevezései.**

Apáti Andornok fia Andornok volt a **Bezerédhez** és Ságodhoz közeli kemendi vár építtetője, aki elég vagyonos volt ahhoz, hogy várat építsen az 1270-es évek elején, de ahhoz nem volt elég erős, hogy elkerülje a Kőszegiektől való familiárisi függést, ami belekényszerítette abba, hogy **fegyvert fogjon IV.László király ellen a Kőszegiek oldalán a bezerédi és ságodi nemesekkel együtt.**

Bezeréd a XIV. században és a rákövetkező századokban általában előnevekben, birtokügyekben, birtokperekben szerepel.

1327-ben Bezerédi Péter nevében szerepel először, aki királyi emberként (homo regius) szerepel okiratokban, hűtlenség miatt javaitól megfosztott birtokosok javainak átruházási ügyeiben. **Bezeréd nagyobbrészt birtokügyekben fordult elő az elkövetkező évszázadokban. 1343-ban** Bezddred-i Rufus László fiai: Pál és Jakab osztozkodnak Sary-i Adumprich fiának Bedének fiaival Zompach possessióján.**1355-ben** Bezdered-i Vörös / Rufus László fia, Jakab feleségül veszi a Nádasd nemzetség Oszkai ágából, II. Bekének Ilona leányát. **1359-ben** ugyancsak Bezered-i Vörös László fiai Pál és Jakab osztozkodnak Bezered-i Gyármán unokáival: Gállal és Péterrel (László fiai) és Bezered-i Domokos fiával: Miklóssal. **Ebben az okiratban említik először a Szent Katalin templomot.**

1327.05.21. Visegrád
[I.] Károly király (H) hites emberének kiküldésére szólítja fel a budai káptalant, hogy tanúskodása mellett **Galsa-i Miklós**, ill. **Bezered-i Péter királyi emberek** valamelyike elvégezze a **hűtlensége miatt** összes fekvő javaitól megfosztott **Bogloskw-i / Bogloskői Elyas fia Péter fia: Péter** birtokainak határjárását(hj.), és beiktassa azok tulajdonába hívét, a néhai Farkasius fiát: **Tamás erdélyi vajdát** és Zonuk-i c.-t. Az estleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézteti, egyben írásos jelentést kér a történtekről.
D. in Vysegrad, in die Asc. d., a. eiusdem 1327.

1327.05.21. Visegrád
[I.] Károly király (H) hites emberének kiküldésére szólítja fel az óbudai káptalant, hogy tanúskodása mellett **Galsa-i Miklós**, ill. **Bezered-i Péter királyi emberek** valamelyike elvégezze a **hűtlensége miatt** összes fekvő javaitól megfosztott **Elyas fia Péter fiai: Mihály, Mykus és Péter** Nógrád megyébenben fekvő birtokoknak, továbbá Hulloku / Hollokw várnak és Ztrahora egykori várnak a határjárását (hj), és beiktassa azok tulajdonába hívét, a néhai Farkasius fiát: **Tamás erdélyi vajdát** és Zonuk-i c.-t.
Az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézteti, egyben írásos jelentést kér a történtekről.
D. in Wysegrad, in die Asc. d., a. eiusdem 1327.

1327.05. 21. Visegrád
[I.] Károly király (H) hites emberének kiküldésére szólítja fel az óbudai Szt. Péter-egyház káptalanját, hogy tanúskodása mellett **Galsa-i Miklós**, ill. **Bezered-i Péter királyi emberek** valamelyike elvégezze az **Endere fiaitól Istvántól, Enderetől és Andrástól** hűtlenségük miatt elvett összes Nógrád megyei birtok, név szerint **Olpugh, Felpugh és Vynerges** határjárását **(** hj.-át) és beiktassa azokba hívét, a néhai Farcasius mr. fiát: **Tamás erdélyi vajdát** és Zounuk-i c.-t. Az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézteti, egyben írásos jelentést kér a történtekről. ***D. in Wysegrad, in die Asc. d., a. eiusdem 1327.***

1327.05. 21. Visegrád
[I.] Károly király (H) hites emberének kiküldésére szólítja fel az óbudai Szt. Péter-egyház káptalanját, hogy tanúskodása mellett **Galsa-i Miklós**, ill. **Bezered-i Péter királyi emberek** valamelyike elvégezze a hűtlensége miatt összes fekvő javaitól, név szerint a Nógrád megyei **Urbou/ Vorbou) és Ztraas/ Stras birtokoktól** megfosztott **Vorbou-i Márton fia Mihály** birtokainak határjárását, és beiktassa azok tulajdonába hívét, a néhai Farcasius Mester fiát: **Tamás erdélyi vajdát** és Zounuk-i c.-t. Az estleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézteti, egyben írásos jelentést kér a történtekről.
D. in Wyssegrad, in die Asc. d., a. eiusdem 1327.

1327.05. 21. Visegrád
[I.] Károly király (H) hites emberének kiküldésére szólítja fel az óbudai káptalant, hogy tanúskodása mellett **Galsa-i Miklós**, ill. **Bezered-i Péter királyi emberek** valamelyike elvégezze a hűtlenségük miatt összes fekvő javaiktól megfosztott **Péter fia: Mihály**, valamint **Mihály fiai: Cherep (Cherepk) Miklós, András és Péter,** továbbá **Fekete (Niger) István** birtokainak — nevezetesen Péter fia: Mihály Nógrád megyei, Ipul folyó menti Ztrahura és Kuachy-Kwachy (Kwachi), Mihály fiai és Fekete István ugyancsak Nógrád megyei Keet Wossyan birtokainak határjárását, és azokba beiktassa hívét, a néhai Farkasius fiát: **Tamás erdélyi vajdát** és Zonuk-i c.-t. Az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézteti, egyben írásos jelentést kér a történtekről.
D. in Wyssegrad, in die Asc. d., a. eiusdem 1327.

1327.05. 21. Visegrád
[I.] Károly király (H) hites emberének kiküldésére szólítja fel az óbudai káptalant, hogy tanúskodása mellett **Galsa-i Miklós**, ill. **Bezered-i Péter királyi emeberek** valamelyike elvégezze a hűtlenségük miatt összes fekvő javaiktól —jelesen a Nógrád megyei Ztrigua, Rarous és Harkyan birtokoktól — megfosztott **Aba fia István fiai: Domokos, Aba és János** birtokainak határjárását, és beiktassa azokba hívét, a néhai Farkasius fiát: **Tamás erdélyi vajdát** és Zonuk-i c.-t. ***Az estleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézteti, egyben írásos jelentést kér a történtekről.***
D. in Wyssegrad, in die Asc. d., a. eiusdem 1327.

1333. Bezerédi Szent Imre patrocínium létezését erősíti meg egy felsorolás, Barna Bálint tanulmánya - listában 7.sorszámmal

1333. Bezeréd papja, Miklós 16 széles dénárt fizetett pápai tized fejében.Item Nicolaus de Bezered solvit XV. latos.
(OKL Vatikani_1_01 463 377.oldal)

1343.08.22.
Bezerédi Vörös(Rufi) László fiai megosztoznak Sári Bede fiaival Szompács birtokban.
A vasvári káptalan jelenti, hogy I. Lajos király parancsára kiküldött hites személy jelenlétében a királyi ember a Zala megyei **Szompacs** possessiót az osztályos felek és a szomszédok jelenlétében három egyenlő részre osztotta, ezekből **két résznek a birtokába Bezddred-i Rufi László fiait: Pált és Jakabot**, a harmadik rész birtokába pedig Sary-i Adumprich fiának Bedének fiait: Jánost, Domokost, Istvánt, Jakabot, Mihályt és Miklóst **statuálta** a bizonyságlevélben foglalt határokkal.
Regeszta forrása: OL regeszta (IIa) Vasvári Káptalan

Sebehodnogfeulde /Sebehadnagy földje megszerzéséért indított birtokperek
1345-1356

Sebehodnog/Sebehadnagy a zalai vár nemes jobbágya, várnépbeli ember (homo castrensis) volt. **Sebehadnagy** birtoka is valamikor várbirtok volt. A várföldekből kihasított föld birtokosa lett, amelynek fejében katonáskodni kellett és különféle szolgáltatásokat kellett teljesíteni**.** Valószínűsíthető, hogy szolgálataiért, rangjánál fogva **jelentős birtokot kapott a zalai vár földjéből Bezeréden**.

1345.03.24.
Bezered-i Sebehadnagy fia Egyed fiai: György, Miklós, Mihály, és Egyed özvegye: Margit, szomszédság jogán tiltakoztak az ellen, hogy Bezered-i Danka fiai: Demeter, Dénes és Lukács, valamint Bezered-i Sebestyén fia: Péter **Bezereden** a Kapornuk folyó mellett nyugat felől levő, **Szent Imre plébániához tartozó birtokukat eladták** Wossyan-i Agmand-nak és fiainak: Irnusd és János mestereknek.**Sebehadnagy** fia fiai és az özvegy **1345. március 24-én a birtok eladáshoz hozzájárultak,** nem emeltek a birtoklás ellen szomszédság jogcímén kifogást, mert Irnusd és János sokban segítségükre voltak**.** ***(Regeszta DL-DF 100021)***

Feltételezhető, hogy a segítségre azért volt szükségük, mert valamilyen komoly betegségben szenvedtek, talán ezért nem maradtak Sebehadnagynak utódai. Sebehadnagy **örökös nélkül halt meg** tudjuk meg egy 1356. május 2-án kelt peres oklevélből.
Ez aztán a Sebehadnagy birtok megszerzésére indított birtokperek sokaságát indította el.

A Sebehadnagy birtok megszerzésére elsőként **Rum-i Gergely fia: Németh** (így nevezte magát) **János** tett kísérletet. **Azt állította, hogy a király adományozta neki szolgálataiért**, mint örökös nélkül elhunyt ember birtokát. Midőn a Rum-i Gergely fiai: Németh János és testvére, Gergely a Sebehodnogfeulde nevű birtokba beiktattak, **a határjárás során a szomszédok nekik ellentmondottak.**
Az ellentmondás oka, hogy a határjárás alkalmával a Rumiak Sebehadnagyfölde nevű **birtokukhoz a szomszédok birtokából egy-egy részt hozzá foglalni akartak.** Határjáráskor és iktatáskor nem tudtak megegyezni a birtokügy szereplői abban, hogy hol húzódnak a birtokhatárok, ami nagy földterületek elcsatolását

veszélyeztette. **A birtokperek hosszú időre elhúzódtak**, melyeknek részesei voltak: Kapurnuk-i apát, szentgotthardi apát, Bezdredi László fia Pál, Wossyani Ogmand fiai, Szentlászlói Baas fiai.
A birtokperek alábbiak szerint alakultak.

1353.07.08.
Tamás országbíró meghagyja a kapornuki apátnak, hogy Kapornukra vonatkozó **okleveleit** szent Mihály nyolcadára (okt.6.) **mutassa be**, minthogy az apát Németh János mesternek és Gergely nevű testvérének Sebehodnogfeuldebe való iktatása ellen tiltakozott, minthogy a nevezettek oly területrészt is határjárattak, amely terület Kapornukhoz tartozik.

1353.07.08.
Tamás országbíró a szentgotthardi apátot utasítja, hogy a zalamegyei Sebehodnogfeldy-re vonatkozó **okleveleivel** szent Mihály nyolcadára (okt.6) **előtte jelenjék meg,** minthogy az apát Németh János mester és Gergely nevű testvérének az említett birtokba való iktatása ellen tiltakozott, s azt ősi apátsági birtoknak állította.

1353.10.13.
Tamás országbíró elhalasztja azt a pert, amelyet Németh János mester és Gergely nevű testvére Bezdred birtoka miatt **Wossyani Ogmand fiai: Irnusd és János ellen** indítottak, Szent Mihály nyolcadáról (okt.6.) szent Márton nyolcadára (nov.18.).

1353.10.13.
Tamás országbíró elhalasztja azt a pert, amelyet Németh János mester és Gergely nevű testvére a **szentgotthardi apát ellen** indított szent Mihály nyolcadáról (okt.6.) szent Márton nyolcadára (nov.18.).

1354.01.13.
Tamás országbíró a vasvári káptalannak meghagyja, hogy Németh János és fivére Gergely kérésére, kik a szentgotthárdi apáttal egy vitás föld miatt perben állottak, Bezeréd és Sebehadnagy nevű birtokok közt **a határ megjárását eszközölje**.
*Ugyanott megvan Tamás országbírónak egy másik szintén 1354. kelt oklevele, mely szerint **Rumi Németh János és Gergely Hertlmid kapornaki apáttal is perben álltak**, aki akkor midőn a Rumiak Sebehodnogfeulde nevű birtokba beiktattak, szintén **ellentmondott**, mert a határjárás alkalmával a **Rumiak Sebehadnagyfölde nevű***

***birtokukhoz** a kapornaki convent birtokából egy részt szintén hozzá foglalni akartak.*
Zalavármegye Tört. I. köt. 35. 1. ***Bezerédi László fia Pálnak is pere volt a föntnevezett Rumiakkal, kik a fönt irt alkalommal Bezerédi Pálnak Bezdred nevű birtokából egy részt szintén elfoglaltak;*** *Tamás országbíró levelét 1354-ből ugyanott.*

1354.01.20.
Tamás országbíró meghagyja a vasvári káptalannak, hogy IV. Béla és I. Károly királyok okleveleinek alapján **újra eszközölje Kapornak határjárását**. A **kapornaki konvent** ugyanis abban a perben, amelyet Németh János mester és Gergely nevű testvére indított a Sebehadnagyföldébe iktatásukkor történt ellentmondás miatt, az okleveleket bemutatta.

1354.01.20.
Tamás országbíró perhalasztó levele vízkereszt nyolcadáról hamvazószerda nyolcadára, abban a perben, amelyet Németh János mester és Gergely nevű testvére indítottak **Wossyani Ogmand fiai: Irmusd és János ellen** a Sebehadnagy birtok miatt.

1354.01.20.
Tamás országbíró Sebehadnagyfölde és Bezdred határjárását rendeli el a vasvári káptalannak abban a perben, amelyet Németh János mester és Gergely nevű testvére indított **a szentgotthardi apát ellen** a sebehadnagyföldi iktatáskor történt ellentmondás miatt. Az apát a pornoi apátság Bezrdrédjének jogát akarván védeni tiltakozott, s **jogainak igazolására Bertalan veszprémi püspök 1236. évi kiváltságlevelét mutatta be.**

1354. jan. 24. Buda
**** oklevél 40. sorszámmal***
Tamás c., I. Lajos király országbírája és Turuch m. honorbirtokosa a vasvári kápt.-nak.
Megjelentek elötte Nemeth (dict.) János mr. és fr.-e, Gergely korábbi oklevelének megfelelően
[1354.] jan. 13-án (in oct. fe. Epiph. d.) Bezdred-i László fia Pállal szemben és **bemutatták** számára ua. **kápt. határjárásátt tartalmazó oklevelét.** E szerint: amikor Nemeth (dict.) János mr. **a királyi emberrel és a kápt. tanúságtevőjével [1353.] ápr. 1-jén (**f. II. prox. p. oct. fe. Passce d.) a [Zala] m.-i **Sebehodnogfeulde birtokot – amelyet a király mint örökös nélkül elhunyt ember birtokát szolgálataiért adományozott neki** – az összehívott

szomszédosok és határosok jelenlétében magának és fr.-ének, Gergelynek bejáratni és iktattatni akarta, László fi a Pál nem a bejárás, hanem az iktatás ellen tiltakozott. Pál azt válaszolta, hogy Nemeth (dict.) János mr.-nek és fr.-ének, Gergelynek a hj. idején **azért mondott ellent, mert ők az ő öröklött (hereditaria) Bezdred ~ Bezdredh birtokából egy nagy részt a Sebehodnogfeulde nevű birtokukhoz akartak csatoltatni.** Mivel az országbíró a Sebehodnogfeulde nevű birtok ismételt (iterata) bejárása nélkül a felek között vitatott földrész ügyében döntést nem tud hozni, ezért felkéri a kápt.-t, hogy küldje ki tanúságtevőit, akinek a jelenlétében Salamon fia György v. Sytke-i [István] v. Miklós fia János v. Zantou-i (E. 2.: Zantow) Baka (Nemeth (dict.) János mr. és fr.-e, Gergely részére küldött), ill. Koppan-i Tamás fia János v. Zenthgerolth-i (E. 2.: Zenthgeroulth) Fülöp fiai: Miklós és László királyi emberek [1354.] ápr. 21-én (2. die oct. fe. [Pasche] d.) a Sebehodnogfeulde birtokra kiszállnak**, az összehívott szomszédosok és határosok, valamint a felek v. törvényes procurator-aik jelenlétében** azt László fia Pál öröklött, Bezdredh birtoka felől (a parte) a korábbi bejárás mellett bejárják, és **ha a felek meg tudnak egyezni a bejárásban,** akkor mindegyiküknek a jussát és birtokát határokkal elválasztva iktatják birtoklásra. **Ha a felek megegyezni nem tudnak**, akkor a vitatott földrészt királyi mértékkel megmérve, v. ha megmérni nem tudják szemmel felmérve (visu considerando) más fogott bírákkal együtt annak minősége, mennyisége, hasznossága és értéke alapján megbecsülik az ország szokása szerint. Erről [1354.]máj. 1-jére (ad oct. fe. B. Georgii mart.) **a királynak jelentés kiállítását kéri.**

(Rumy cs It.42.16.)

1354 .01.24.

Tamás országbíró meghagyja **a vasvári káptalannak, hogy végezzen határjárást Bezdred község Sebehadnagyfölde felé eső részén.** Ugyanis **Bezdredi László fia Pál** azon az alapon **tiltakozott** Németh János mester és Gergely nevű tetvére Sebehadnagyfölde iktatása ellen, hogy nevezettek **bezdredi területbe is iktattatni akarták magukat. Határjárásról jelentés kiállítását kéri a királynak 1354. május 8-ra.**

(Ajou-Oklevéltár 31.sorsz.1354. jan. 20. Buda)

1354.04. 24.
A vasvári káptalan jelenti I. Lajos királynak, hogy Tamás országbíró oklevelének megfelelően **1354. április 21-én** kiszálltak Sebehodnogfeulde birtokra, amit a szomszédok és határosok, valamint a felek jelenlétében be akarták járni, Rumi Gergely fia Gergely actor mutatása alapján. Azonban **a felek a birtok bejárásában megegyezni nem tudtak,** mert amely birtokot az actor Sebehodnogfeulde-ként mutatott, arról egyrészről Déli szomszédja, a Kapornuk-i **apát azt állította, hogy övé** és egyházáé és erről oklevelekkel rendelkezik, **másrészről Bezdred-i László fia Pál az apát által magáénak mondott földről azt állította, hogy az az ő Bezdred nevű birtoka.** Erről jelentés kiállítását kéri a királynak1354. május 8-ra. ***(Ajou-OI 31.sorsz.1354. jan. 20.)***

1354.05.08.
Drugeth Miklós I. Lajos király országbírája és Turuch m. honorbirtokosa emlékezetül adja, hogy **a bizonyítékok bemutatását, melyet szentlászlói Bas fiainak:** Basou-nak és Egyednek **kellett megtenniük** az országbíró színe előtt, Németh János mester és testvére, Gergely ellen Tamás országbíró oklevele szerint **1354. május 1-én** a Bezdred birtok és Sebehogdnogfeulde-n fekvő birtokrész ügyében, **királyi parancs alapján elhalasztja** a királyi sereg oszlásának 15. napjára a korábbi állapot fenntartása mellett.

1355.02.10.
Drugeth Miklós országbíró Németh János és testvére: Gergely, felperesek és a **kapornaki apát,** alperes között Sebehadbirtok miatt folyó **per határidejét**, hogy addig békésen megegyezhessenek, **elhalasztja.**

1355.02.10.
Drugeth Miklós országbíró abban a perben, amelyet **Szentlászlói Baas fiai: Basow és Egyed indítottak** Németh János mester és Gergely nevű testvére ellen Bezdred és Sebehadnagyfölde felett, **elrendeli,** hogy a vasvári káptalan közreműködésével választott bírák pünkösd keddjén helyszíni szemlén **hozzanak létre egyezséget**, s az ügy pünkösd nyolcadán kerül ítélet alá.

1355.02.10. .
Drugeth Miklós országbíró **perhalasztó levele vízkereszt tizenötödik napjáról pünkösd nyolcadára** abban a perben,

amelyet Németnek nevezett János mester és Gergely nevű testvére indítottak **a szentgotthardi apát ellen** Sebehadnagyföldébe való iktatásukkor történt ellentmondás miatt. Az országbíró egyúttal **elrendeli,** hogy pünkösd keddjén választott bírák tegyenek kísérletet a **békés megegyezésre**.

1355.02.10.
Drugeth Miklós országbíró a vízkereszt tizenötödik napjára halasztott pert, amely **Németh János és testvére, Gergely, valamint Beezdredi László között** a Zala megyei Sebehadnagyföld felett folyt, azzal halasztja pünkösd nyolcadára, hogy a felek pünkösd keddjén választott bírák előtt békés megegyezést létesítenek helyszíni szemlén. Amennyiben nem sikerül megegyezniök, **a pert tovább nem lehet halasztani.**

1355.05.28.
A vasvári káptalan bizonyságlevele arról, hogy Németh János mester és testvére, Gergely **Szentlászlói Baas fiai: Egyed és Basou** ellen, Sebehodnogfeulde miatt indított perben
a választott bírák pünkösd keddjén **nem tudtak megegyezést létrehozni**.

1355.05.28.
A vasvári káptalan bizonyságlevele arról, hogy Németh János mester és testvére, Gergely **Bezdredi László fia, Pál** ellen, Sebehadnagyfeulde miatt indított perben,
a választott bírák pünkösd keddjén **nem tudtak megegyezést létrehozni.**

1356.05.02.
Sebehadnagy várnépbeli ember (homo castrensis) várbirtoka.....tudatják, hogy amikor .....és fiának panaszát a királyné elé terjesztette, mivel .....az oklevél kiadó bírói széke elé vitték a pert .....[ahol **bemutatták] az ügyben eddig kelt okleveleket és halasztó leveleket** ..... **előadták Nemeth (diet.) János mester és fivére Gergely ellenében .....**a Zala m.-i nemteleneknek..... [1356.] máj. 2. [?] (f. II. prox. p. oct. fe. Passce d. tu nc prox.....).....Gergely fia:.....ezeknek Sebehodnogfeuld birtokáról a mondott várbirtoknak.....István mr.-nek és a szb.-áknak előadta az igazat ezért valamennyi nemest .....akaratából, visszatérve egybehangzóan jelentették, hogy Sebehodnog ~ Sebehognog .....Sebehodnogfeuld birtokot a

mondott **Sebehodnog embernek [örökös] nélkül** .....**ugyanott bemutatta a királynak ez ügyben kelt nyílt oklevelét**..... az igazságot a nemesek egybehangzó jelentése alapján ..... **ahol a közös vizsgálat alapján a parancs** szerint Dagad-ban a kápt.-tól.....nemkülönben Fynire-i [?] Péter fia: Mihály v. Jakab fia: Pál **királyi emberek valamelyikével szept. 15-én** (in oct. fe. Nat. virg. glor.) .....és ha alkalmasnak látszik, ugyancsak egyszer és az ítélkezésben előrehaladva arról maga Sebehodnog .....tartozik v. maga **Sebehodnog várnépbeli ember (homo castrensis) volt és örökös nélkül halt meg,** ezért..... mindenféleképpen derítsék ki az igazságot, majd ezt követően a vizsgálat lefolytatásáról .....okt. 6 [-ra?] (.....oct. te. B. Mychaelis arch.) mivel királyi rendeletre nyolcadnapra (oct. diei.....).....a fehérvári kápt. fenti ügyben kiadott .....[oklevele].....a felperes Kun (diet.) István oldalán.....akik visszatérve egybehangzóan jelentették, hogy.....kimenve a mondott birtokra először Bezdred-i László [fia?].Domonkos.....Bezered-i. Lőrinc fia István fia:.....valamint ugyanezen Lőrinc fia: Dénesnek, hasonlóképpen.....fiának..... 200 híján hozzákapcsolt és felállított, valamint 50 nemtelen v.....és **Sebehodnog a zalai vár nemes jobbágya volt**.....Nemeth János mr. és fivére, Gergely által a szóban forgó birtokra .....Zethgerolth-i, Sytke-i István, Zanthou-i László fia: Bothka, valamint m.-beliek (conprovincionales) számára .....zalai földet, de **várnépbeli ember (homo castrensis) és örökös nélkül haláloznának el,** és mivel .....fia: István.....Sebedehudnegfeuld birtok **a mondott felek között per tárgyát képező még nem .....kérik, hogy küldje ki tanúját.....**hasonlóképpen László fia: Bothka v. Weruh-i András v. Hegen fia: Kalóz .....ott törvényesen összehívottak és a feleknek v . **képviselőiknek a jelenlétében kimenve**.....és királyi mértékkel megmérve vagy ha megmérni [nem lehet, akkor megbecsülve] terménye és haszna alapján .....és a birtok felmérését követően a történtekről mindenre [kiterjedő jelentést küldjön].....[a.]

d.1356. Eszterházy cs. cseszneki ágának lt. Oklevelek és iratok Muraközy József elenchusa szerint 386.(Df. 259 204.)

Szent Katalin, mint a bezerédi templom új patrónusának első említése

Az **1345.03.24-én** kelt birtokügy kapcsán még a bezerédi **Szent Imre** plébániáról olvashatunk.
Az **1359.04.12-én** kelt oklevél pedig már a **Szent Katalin** templomot említi egy birtok határainak leírásában. Ez azt jelenti, hogy a templom patrónusát a két fenti időpont között megváltoztatták Szent Katalinra. Ezt a falu új földesura tehette meg kegyúri jogánál fogva.

1359.04.12.
A vasvári káptalan előtt **Bezerédi** Vörös/Rufi László fiai: Pál és Jakab, visszaengedik **Bezerédi Gyármán unokáinak** (László fiai: Gál és Péter, Domokos fia: Miklós tulajdonába) nagyatyjuk egy ősi birtokát a körülhatárolt négy helyen.
**** Ebben a latin nyelvű oklevélben szereplő birtokügy kapcsán, 1359-ben említik először a Szent Katalin tiszteletére szentelt templomot.***
„....quod primo inciperetur in ponté ex opposito **ecclesie beaté Katherine virginis et martiris de predicta Bezered a parte meridionali,** de ipsoque ponté descenderet ad orientem in rivulum **patak** dictum, et versus ipsum rivulum in meatu eiusdem rivuli ad eandem plagam orientalem transiret usque **terram ecclesie de Pernou Monobfeulde** vocatam,....."

Néhány egyéb oklevél, amelyekben szerepel Bezeréd

1355-ben Bezdered-i Vörös/Rufus László fia, Jakab feleségül veszi a Nádasd nemzetség Oszkai ágából, II. Bekének **Ilona** leányát

1355.09.14
A vasvári káptalan tanúsítja, hogy *Makua-i Petew fia, Miklós, testvérei: **Ilona, Bezdered-i Vörös/Rufus László fia, Jakab felesége**, Klára, Fanchka-i Mihály fia, Miklós felesége, valamint Margit asszony részére kiadta **az őket megillető leánynegyedet a Makua possessióból.** *(*Mákfa)*

1361.04.09. **** Az alábbi oklevél a bezerédi nemeseket említi***
A Kalacha birtok Barnabást illeti-e vagy Kemend várhoz tartozik-e, nem tudják. Az összes többi tanúk: Tylay-i, Biry-i, Kelyd-i, Pogh-i, Kopach-i, Chemethey, Somlyo-i, Buchur-i Vas megyei nemesek, Ollar-i, Zobor-i, **Bezered-i,** Zepechk-i, **Zala megyei nemesek,**

Iklad-i, Veszprém megyei és Bard-i, Somogy megyei nemesek, továbbá majdnem 90 helybeli azt vallotta, hogy Kalacha birtok soha Barnabás elődeié nem volt, az nem Barnabást illeti, hanem Kemend várhoz tartozik.

1364.04.07.
Wysegrad. octavo die octavarum Pasce.
Kont Miklós nádor Péter fia: Balázs és Vrs-i Mihály fia: Lőrinc meg Bezered-i Rufus László fiai: Pál és Jakab közötti pert - a felek kívánságára - Mindenszentek nyolcadára halasztja el.
Regeszta forrása: OL regeszta

1372. 04. *12.*
A vasvári káptalan igazolja, hogy László zalavári apát a zalamegyei **Csácson levő vitás földterület** őt illető tulajdonjogára 72 nemessel együtt a helyszínen esküt tett, köztük **Thoma filio Laurencii de Bezdred azaz Bezered-i Lőrinc fia Tamás is.**

1378.05.16. Visegrád
Garai Miklós nádor bizonyítja, hogy Kaald-i Demeter fia Miklós, Mezeulak-i Zambou Miklós és Monyarosd-i Darabus Jakab a kezükön levő Makua és Ozkow birtokok után megfizették Iwanch-i Miklós fia: Lászlónak, Egurwar-i Mihály fia Miklós feleségének Klára asszonynak és **Bezered-i Jakab fia Miklósnak** az őket a nádor ítéletlevele szerint nagyanyjuk és anyjuk után megillető hitbért és nászajándékot, ezért őket a nádor nyugtatja.

1379.06.17.
A kalocsai káptalan kiadványa.
Chaaby-i Fewch fia Imre részeit a Zala megyei Rendek és Kurbee possessiókban 10 forintért – egy forint = 1200 dénár – a visszaváltásig édes testvérének Lőrincnek zálogba adta.
A két fél személyazonosságát a káptalan előtt Bezdred-i János fia Péter bizonyította. ***Regeszta forrása: OL regeszta Kalocsai kápt.***

Hatalmaskodás a szomszédok között

Bezdred-i György és László két jobbágya elhajtotta Kanisa-i birtokról, a jobbágyok két ökrét uraik és asszonyaik tudtával. Ennek megtorlására Kanisa-i Miklós özvegye megbízásából, az ő kehidai jobbágyai a Bezeréd és Koppán nevű birtokra mentek, azt feldúlták, ott hatalmaskodtak, erőszakoskodtak az asszonyokkal. A nádor ítéletlevele: Zala megye egyik szolgabírójának jelenlétében Kethhydan adasson elégtétel. A felek kötelesek a konvent és a megye minderről szóló oklevelét neki, a nádornak bemutatni.

1412.01.11.
Zsigmond a zalai konventhez.
Tartson vizsgálatot János esztergomi érsek, Kanisa-i István, volt ajtónállómester fia: László, Miklós volt tárnokmester özvegye és fia: János **panaszára,** amely szerint **Bezdred-i Györgynek és Lászlónak** Dayka Tamás és Wergeldy Péter nevű **Bezdred-i jobbágyai** uraik és asszonyaik tudtával mindszent körül (nov. 1.) titkon Karachfelde nevű birtokukra jöve, **elhajtották jobbágyaik két ökrét,** amelyeknek nyomait pontosan Dayka Tamás házáig lehetett követni; György és László pedig — feleségük rábeszélésére — többszöri kérésükre sem adattak elégtételt jobbágyaikkal, akik az ökröket ma is maguknál tartják. **Idézze meg az alpereseket, meghagyva nekik jobbágyaik előállítását is.**
A zalai konv. 1412. márc. 4-i okl.-ből. DL 9862. — (M.)

1412.11.09.
Garai Miklós nádor ítéletlevele.
Bezdred-i Pál fia: György Szt. Mihály nyolcadán a zalai konvent és Zala megye okleveleivel igazolta, hogy királyi parancsra tartott vizsgálatuk szerint Kanisa-i Miklós mester özvegye (nob.) megbízásából **Kethhyda birtokán lakó jobbágyai**: Zekeres (dicti) Jakab és Péter, Soos Márton és Bertalan, Zantho (dicti) Domokos és Bálint a múlt mindszentnap (1411. nov. 1.) körüli éjjel **Bezdred nevű birtokára jöve jobbágyainak házait feltörték**, azokat átkutatták, s bár semmit sem találtak, **a jobbágyasszonyokat úgy megsebezték** és megverték, hogy egyikük bele is halt; majd a fenti Jakab szintén úrnője megbízásából a múlt gyertyaszentelő utáni csütörtökön (febr. 4.) **Koppan nevű birtokára jöve onnan jobbágyainak 21 jószágát és barmát Kethhyda-ra hajtotta.** Mivel Kanisa-iné kijelentette, hogy a keresetben ártatlan, a vádban részes jobbágyai részéről pedig kész igazságot szolgáltatni, ítéletében kötelezi

őt, hogy hamvazószerda nyolcadik napján (1413. márc. 15.) a Kethhyda-i parochialis egyházban saját személyében a zalai konvent kiküldöttének jelenlétében, 17 nemes eskütársa pedig a következő napon a zalai konvent előtt tegyék le az ártatlanságot bizonyító esküt, hamvazószerda nyolcadik napjának nyolcadán (márc. 22.) pedig az alperes jobbágyaival Zala megye egyik szolgabírájának jelenlétében Kethhyda-n adasson elégtételt. A felek kötelesek a konvent és a megye minderről szóló oklevelét böjtközép (márc. 29.) nyolcadán előtte bemutatni. ***DL 9986. (NRA 6-49.)***

Kisbezerédi vagy teleki birtokügyek

1412.06.05.
Zsigmond király a zalai konventhez.
Iktassa be Teleki Nagy Demetert és társait **a Zala megyei Telek, másképp Kisbezeréd birtok** negyedébe, amely Teleki Miklós szabóé volt, valamint a Nagy Demeter telke melletti fél hold föld birtokába. — Zala vm. II. 377.
A zalai konv. 1412. jún. 26-i okl.-ből: 2344. (DL 71695. —Bezerédj cs. ménfői lt.) — (M.)

1412.06.26.
A zalai konvent
Zsigmond király jún. 5-i parancsára a Zala megyei Telek, másképp Kisbezeréd birtokokba Teleki Nagy Demeter és társai **iktatását elvégzi.** ***Zala vm. lt. 377, eml. (DL 71695.-Bezerédj cs.)***

1432.11.09
A kapornaki konvent kiadványa.
Tamás fia, Miklós s Imre fiai: Ferenc, János és Máté, **Telek -i nemesek**, Katalin, Ilona
és másik Ilona asszonyok **leánynegyede fejében** Telek possessio negyedrészét (Zala m.) Andrásnak és Mihálynak **adományozták.**
Oklevél: Bezerédi család, ménfői (Q 42) 71704

1461.10.26.
A kapornaki konvent előtt Teleki György lánya Dorka, Bánfalvi Mihály szabó fia Gáspár felesége meg lányai: Margit és Erzsébet nevében is **zalamegyei teleki birtokát** Teleki Mihály fia Benedeknek fele- és Teleki Benedek fiainak: Györgynek, Bálintnak, Máténak és Mihálynak **felerészben 2-2 forintért eladja.** *DL. (Q szekció) - Magyar nemzeti múzeum (Q 10) • 44993*

Lőrente család betelepedése, majd névfelvétellel Bezerédj család

A Lőrente család betelepedésével, a Bezerédj név felvételével Bezeréd története évszázadokra szorosan összekötődött a Bezerédj család történetével.
Lőrente vagy Lőrinte nemzetség története a XII. századig vezethető vissza. Veszprém megyei **Lőrinte környékéről származnak. Az 1400 táján élt első Bezerédj György két fia, I. János és I. Zsigmond, akik Rozgonyi István kíséretében részt vettek a husziták elleni harcokban. Ezen szolgálataikért Nürnbergben, 1431. július 2-ikán Zsigmond király címert adományozott nekik.**

A nemzetség ősi neve még ma is él a Veszprém megyei Kis- és Nagy-Lőrinte községnevekben. A Lőrinte nemzetségnek egyik ága elhagyta a nemzetség ősi helyét és a Zala megyei Bezeréd községben telepedett le. Innen vette aztán a Bezerédj családnevet. **Írásos dokumentumokból nem lehet megállapítani, hogy pontosan mikor került az első Lőrente, a Bezerédj-család őse Bezerédre,** de ráutaló események, közvetett adatok léteznek ahhoz, hogy azt jól megközelítsük, vagy legalább megbecsüljük.

A templom patrónusának megváltoztatása 1345 és 1359 között történt. A Győri Káptalan által 1345.03.24-én kiadott oklevélben Bezered-i Sebehodnog fia Egyed fiai, Bezered-i Danka fiai, Bezered-i Sebestyén fia és Wossyan-i Agmand fiai közti birtokügyletről olvashatunk, melynek tárgya a Kapornuk folyó mellett fekvő, a **Szent Imre plébániaegyházhoz** tartozó bezerédi birtok.**Ebből kiderül, hogy Bezeréd templomának patrónusa ekkor még Szent Imre volt.**

A vasvári káptalan által 1359.04.12-én kiadott oklevélben olvasható, hogy Bezerédi Vörös László fiai Pál és Jakab osztozkodnak Bezerédi Gyármán fia László fiaival: Gállal, Péterrel és Domokos fiával: Miklóssal. **Ebben az oklevélben kerül először említésre a bezerédi Szent Katalin templom.**

A két oklevél összevetéséből következtethető, hogy megváltoztatták a falu templomának patrónusát Szent Imréről Szent Katalinra. Ezt csak a földesúr tehette meg kegyúri jogánál fogva a 13. századtól. Ha a birtok gazdát cserélt, akkor a rajta levő templom is gazdát cserélt a kegyúri joggal együtt.**Jogában állt az új földesúrnak, hogy megváltoztassa a templom patrónusát, ami az**

oklevelek szerint 1345. és 1359. között történt.

A Lőrentéből, névfelvétellel lett **Bezerédj-család Veszprém megyéből származik, ahol nagy kultusza volt Szent Katalinnak.** Ezen korábbi kultuszhoz kötődésük hatására változtatták Szent Katalinra az új bezerédi birtokkal hozzájuk került templom patrónusát.

A Lőrente nemzetség 1341-ben osztozott meg a veszprémi káptalan előtt Zala és Vas megyei birtokain, ami oklevélbe lett foglalva. A fentiek arra engednek következtetni, hogy a Lőrenték 1341-1345-1359 közötti években telepedted be Bezerédre és vették fel a Bezerédj nevet.

Betelepedésük előtt több várjobbágyból lett bezerédi nemes használta a Bezered-i előnevet, mint pl. Lőrinc, Péter, László, Pál, Jakab, stb. Talán azoktól megkülönböztetésképpen választották a Lőrenték a Bezerédj előnevet.

1440.08.02.
Kiadta: Ulászló 1 király, Buda Pilis m
Bezerédi Zsigmond (György fia); Bezerédi János (György fia) ; Lewrenthe Lőrinte Veszprém megyei kancelláriai feljegyzés: A király szolgálatában szerzett, felsorolt érdemei jutalmazására Bezered-i György fiának: Zsigmondnak és édestestvérének: Jánosnak visszaadja a tőlük elfoglalt Veszprém megyei Lewrenthe possessiót, egyben nekik adományozza a benne levő esetleges királyi jogot is.

1453.12.21. Egyezség - birtokfelosztás
Pálóci László országbíró, Buda Pilis m
Pálóci László országbíró **bizonyítja**, hogy előtte Essegvár-i Pál egy részről és Bezered-i Zsigmond és János más részről **megegyeztek**, hogyha a per alatt lévő Veszprém megyei Lewrinthe nevű birtokukat Ratholth-i Gyula fiától: Lászlótól vissza tudják szerezni, akkor azt **egymást között két egyenlő részre osztják.**

1456.04.09. Királyi jog; szolgálat
Bezerédi János; Essegvári Pál; Bezerédi János (Zsigmond f); Bezerédi Balázs (Zsigmond f) ; Bezerédi György (Zsigmond f); Bezerédi László (Zsigmond f); Lerynthe Lőrinte Veszprém m;
Kancelláriai Feljegyzés
V. László király. Bezered-i János és Esegwar-i Pál szolgálatai

jutalmazására királyi új adomány címén nekik és általuk Bezered-i Zsigmond fiainak: Jánosnak, Balázsnak, Györgynek és Lászlónak adományozza királyi új adomány címén a Veszprém megyei Larynthe possessióban őseik által már korábban birtokolt és általuk jelenleg is bírt részt a benne levő királyi joggal egyetemben

1513. évi adólajstrom szerint Detk és Bezeréd helységekben összesen **8 jobbágytelkük volt**.

Megjegyzés:
Betelepedés után megerősödve, a Bezerédj család története inkább a megszerzett vagyon megtartásáról és működtetéséről szólt. Ezért aztán a későbbi századokban csak kisebb cserte-paték, határviták voltak a szomszédokkal. Jöttek-mentek a jegyzőkönyvek, összeírások, stb.

Halált okozó hatalmaskodás

1456.12.16. Kapornak.
Bezerédi János és Egervári Mihály zalamegyei alispánok s a megyei szolgabirák tudatják, hogy a Marczali István vajda fiának Jánosnak s ennek orbánosfalvai vendégei és jobbágyai panaszára tartott nyomozás igazolta, hogy **Apáti Kopasz Mihály a maga apáti belső embereivel és jobbágyaival több orbánosfalvi vendéget megölt**.

Ellentmondás, tiltakozás a Felsewbathyani possessióban

1461.09.27.
A somogyi konvent jelenti, hogy amikor 1461 július 15-i parancsára Felsewbathyan más néven **Wybathyan possessio birtokába** Bathyan-i Mátyás leányát: Dorottya asszonyt – Berky-i Pazman Ozsvát özvegyét és gyermekeit: Pétert meg Apollóniát **be akarták vezetni**, annak Korokna-i János, **Bezered-i János** és Gywres-i Péter **ellenmondottak**, akiket ezért Szent Mihály nyolcadára (okt.6.) Dorottya asszony és gyermekei ellenében a nádor prézenciája elé törvénybe idéztek. ***(Regeszta DL-DF 93312)***

1461.12.01.
Ország Mihály nádor azt a pert, melyet Berky-i Pazman Ozsvát özvegye: Dorottya asszony, fia: Péter és leánya: Apollónia – Wys-i Gál felesége – indítottak a Somogy megyei Felsewbathyan más néven **Wybathyan possessióban** történt bevezetésük elleni

tiltakozás miatt Korokna-i János, **Bezered-i János és Gyrews-i** Péter ellen, az alperesek ügyvédjének kérésére Szent Mihály nyolcadáról (okt.6.) Vízkereszt nyolcadára (jan.13.) halasztja.
(Regeszta DL-DF 93314)

Mátyás király adománya a kapornaki apátság kormányzójának

Bezeréd szomszédjai és a határos birtokosok neveit ismerhetjük meg az alábbi felsorolásból, ami érdekes Bezeréd történelme szempontjából.

1465.04.02.
Mátyás király 1465. április 2-án kelt oklevelében a települést az apátságnak, István streveri püspöknek, **a kapornaki apátság kormányzójának adományozza**
„cum tribulo ibidem exigi solito" , azonkivül Lak,**Padár, Monokfölde,** Kalus, Uyfalu, Baxa, Bodogaszonfalva, Ivánfölde,Geztred, Szentmarton, Parkasfclde, Challanos, Veczkend /a malommal/ **possessio-kat**; Apáthfölde, praediumot Kávás és Akosföldc /másnéven Siger/ között. A Nagygyüres és Bezred possessio-k közt fekvő Kisgyüres, másnéven Monyorokerek nevü praedium-ot, a Köveskál, Sosthokál, Keövághoeörs, Sasdikál és Szentbenedekallya possessio-k közötti Karintha praediumot.
Szabó Zalaegerszegi állami lt.

1465.07.18.
A zalavári konvent jelenti Mátyás királynak, hogy az **1465. április 2-án kelt parancslevelére** kiküldte Dénes szerzetest Verői Király Illés királyi emberrel, akik visszatérve jelentették, hogy Magdolna nap előtti csütörtökön **(júl.18.)** Kapornak mezőváros és a többi birtok színe előtt **összehívták a szomszédokat és határos birtokosokat és elvégezték a beiktatást, ellentmondás nem volt.**
Összegyűlt érdekelt felek: Bezerédi (de Bezered) László, Bagodi György és Sándor Terpeni István, Lengyeli János és Péter, Rádói Benedek fiai, László és Péter, Szántói Botka János, Apáti Kopasz Mihály, Apáti Bertalan litterátus, Ollári László, György és Lőrinc, Csámafalvi Csáma János és Benedek, Hazugdi Hazwgd Domokos litterátus, Bucsai Illés, Szentmihályi Zenthmyhal Kelemen fia, Gergely, Koppányi Balázs, Miilei Tamás veszprémi kanonok, dékán, Őrsi Ewrs Gergely, Kálmán Gergely mindszentkállai, villicus, Donátházi Ágoston és Ferenc, Rokolyám Jakab és Gergely, **Cseneházai** Mátyás és Gergely, Magyarrokolyáni Miklós, Csányi Csák János fia, Benedek, Csák Tamás, Csányi Balázs fia János.
Belefoglalva a vasvári kápt.1484.05. 24-i átíró oklevelébe.
Kapornaki házi lt. ZML DL 429. - MOL DF 285239.

Két hatalmaskodási per Bezdred-i László és Gersei Pető János között

1467.08.06.
A kapornaki konvent jelenti a királynak, hogy 1467 júl.24-én parancsára az ahhoz mellékelt és Zala megyének szóló levelet Kapornakon a törvényszékben átadta a hites személy a megyei hatóságnak, amely azt átolvasván, a szokásra hivatkozva kinyilatkoztatta, hogy **a Bezdred-i László és Gersei Pető János között jobbágyok elhurcolása miatt folyó pert** nem teheti át a királyi kuriába, a két fél között levő egyéb ügyeket, így **hatalmaskodási pereket a megye átteszi a királyi kuriába.**
(Regeszta FESCSQ73 > 93380)

1472.09.22.
Ország Mihály nádor előtt **Gersei Pethő János** a maga, anyja: Katalin és testvére: György nevében egy részről és **Bezered-i László** szintén a maga, édestestvére: György és felesége: Klára asszony nevében más részről fogott bírák ítélete alapján **egymást kölcsönösen nyugtatták** az eddig egymás ellen elkövetett **hatalmaskodásokat**, károkozásokat és egymás ellen indított mindenfajta pereiket illetően. ***(Regeszta DF-DL 93460)***

Tanúkihallgatás gyilkossági ügyben

1490.05.08.
A kapornaki konvent jelenti Mátyás királynak, hogy megkapta ítéletlevelét, mely communis inquisitiot rendel el Lyndwa-i Banffy Miklós alperes javára Zenthlazlo-i Lacza Mihály és Kowachy Miklós mint felperesek ellenében; a meghagyás értelmében Thelekes-i Mihállyal, Zala megye egyik esküdt ülnökével János rendi testvért küldte ki testimoniumként a nevezett Banffy Miklós alperes részére, akik május 3-án /decimo die f.b.Georgii mart./ Kapornok városában, Zala megye törvényszéki helyén, miután összegyűltek Zenthlazlo birtok szomszédai és határbirtokosai, továbbá a **megye nemesei közül azok**, akiket az alperes ez ügyben meghívott, az új generale decretum értelmében valamennyit egyenként és külön-külön eskü alatt kérdezték ki arra nézve**, vajjon a nevezett Banffy Miklós a néhai Bernátot, Lacza Mihály feleségének az édes testvérét Zenthlazlo birtokon familiárisai útján megölette-e vagy sem.**
A kihallgatottak hosszú névsorában szerepel többek között: Ladislaus de Bezdered, Johannes Henchey, Brictius Henchey de Henchee, Petrus de Henche, Franciscus Kopaz de Apathy, Johannes

Bothka de Zantho, stb., akik mind úgy vallottak, hogy Banffy Miklós az actorok keresetében és vádjában teljesen ártatlan. A nevezett actorok: Zenthlazlo-i Lacza Mihály és Kowachy Miklós nem jöttek el, nem is képviseltették magukat és tanukkal nem is próbáltak bizonyítani. Mindezekről a konvent Szent György nyolcadára /máj.1./ küldött jelentést. ***(Regeszta MKANRAQ 19647)***

A rendetlen pereskedők, akik nem válaszoltak, nem jelentek meg a konvent előtt, figyelmeztetést, pénzbüntetést kaptak.

1502.11.13.
Vingárti Geréb Péter nádor a Solmos-i László, **Thelekes-i** Péter és neje, Krisztina ügyvédje által, (a vasvári káptalan üv. levelével) Ollar-i Nagh Péter ellen folytatott, szent Márton ünnepére az országos perhalasztás értelmében elhalasztott perben, amelyben a kapornaki konvent által vizsgált ügyben kellett volna válaszolnia, minthogy a felperes tizenhét napon át várakozott, de Ollar-i Nagh Péter nem jelent meg, azért őt a szokott bírságban, Pethő Tamást, és **Bezered-i Zsigmondot**, akik nem küldték el öt jobbágyukat, **egy-egy márka bírságban elmarasztalja**. ***VaML LI. instr. Fasc. 88. Nr. 13. (Df. 262618.)***

1504.02.28.
Ráskai Balázs tárnokmester, kiküldött bíró egregius **Ollar-i Nagy Pétert**, akinek Invocavit vasárnapra, ti. az országos perhalasztás miatt meg kellett volna jelennie Thelekesi Péter és neje Krisztina, illetve azok ügyvédje:Thelekes-i János litteratus ellen, de **azok három napig hiába vártak rá,** a szokásos bírságban, Pethő Tamást és **Bezered-i Zsigmondot** pedig, akiknek öt jobbágyukat kellett volna előállítaniuk, **egy-egy márka bírságban elmarasztalja**.
VaML LI. instr. Fasc. 89. Nr. 16. (Df. 26262.)

1504.08.31.
II. Ulászó király **Telek-i Györgyöt**, akinek Thelekes-i Péter és felesége, Krisztina, illetve ügyvédjük, Cwth-i Pál (a vasvári káptalan üv. levelével) ellen Jakab ap. napjától, amely határidőre a nádor a rövidebb ügyeket a személyes jelenlét elé utalta, **meg kellett volna jelennie, de nem jött,** a **szokásos bírságban, Pethew Pétert** pedig, aki egy, továbbá **Bezered-i Zsigmondot**, aki négy jobbágyát nem állította elő, **egy márka bírságban elmarasztalja**.
VaML 11 instr. Fasc. 89. Nr. 15. (Df. 262619.)

1524.06.12.
A kapornaki konvent **II. Lajos királynak** 1524. április 21-i parancsára ezt a parancsot a hites személy kikézbesítette a Zala megyei Lowazy és **Bezered possessiókban** Heegy István özvegyének**: Katalin asszonynak és Bezerédi Ferencnek**, egyben élőszóval is **figyelmeztette őket**, hogy a parancsban foglalt **perbeidézésnek tegyenek eleget**. ***OL regeszta (Regeszta DL-DF 60086)***

Ismét egy bezerédi hatalmaskodik

1524.04.21.
Perbeidézés
Lajos 2 király utasítja a kapornaki konventet, hogy idézze meg Szentmiklósi Barkóczi János és Nemesnépfalvi Dienes István kérésére **Bezerédi Ferencet** a Szentmiklós birtokon elkövetett **hatalmaskodások miatt.** ***U 502 / 295; U 502 / ZALAI KONV OL 975***

Hatalmaskodás
1524.08.07.
Lajos II. király utasítja a /…/ konventet, hogy **idézze meg Bezerédi Ferencet** és Püspök Antal özvegyét Szabar, Pacsa, Bagod, Ung és Palkonya birtokokon elkövetett **hatalmaskodások miatt.**
DF: 254131 - U 502 / 304; U 502 / ZALAI KONV OL 971

Bor, bor, bor...

A Felsőlendva-i Szécsi Tamás tisztjei 1521-1522-ben **797 hordó bort** vittek el Theryek Lászlótól és Istvántól, de a bor árát 1524-ig **nem fizették meg,** sőt még két jobbágyát is elköltöztették. Ez a nagy kárt okozó borügylet perhez vezetett, a választott bírák kapornakon gyűltek össze Theryek István panaszának megtárgyalására.

1524.05.28.
Szentmihályi Turóczy Miklós személynöki ítélőmester,
mint a Fewlselyndwa-i (Felsőlendva-i) Zechy(Szécsi) Tamás és a zalai nemesek közötti perben Zapolyai János szepesi gróf és erdélyi vajda által **kiküldött bíró tanúsítja,**
Gerse-i Pethew Tamás, Gerse-i Pethew Ferenc, Poleske-i Ewrdeg István, **Bezered-i Ferenc**, Lwkafalwa-i Lwka István, Zenthersebeth-i Theryek Antal, mint választott **bírák Kaponak mezővárosban egybegyűltek**,
Zenthersebeth-i Theryek István ekkor előadta panaszát Zechy Tamás ellen, amely szerint **1521-ben,** még Theryek László életében, egy nagy hordó, **60 arany forintot érő bort** elküldött Egerzeg-i

házába, amely akkor Zechy Tamás zálogbirtoka volt. Ekkor Zechy-Tamás Egerzeg-i tisztje a hordó bort elvitte, ugyancsak elvitt Theryek István jobbágyaitól az Egerzeg-i szőlőhegyről **697 hordó borát elvitte**.
1522-ben Theryek István egy jobbágya **egy hordó bort**, amely az Egerzeg-i szőlőhegyen termett, eladott **12 arany forintért**. Szécsi Tamás Egerzeg-i **tisztjei egy hordó bort elvittek** Egerzeg birtokról, s nem adták vissza. Szécsi Tamás Gyewrghwar-i emberei a Vas megyei Ozko-i részére mentek, s onnan **Nemes (dictus) Balázs jobbágyot** javaival Gyewrghwar birtokra költöztették. ...Szécsi Tamás Chanad (dictus) Mihályt, **Theryek László jobbágyát** a Zenthmyhalfalwai birtokrészről (Zala m.) az ország szokásai ellenére Gyewrghwar birtokra, Sary-Bodogazzonfalwa-ra költöztették, s ezáltal a felperesnek több mint **40 arany forint kárt** okoztak.
A Szécsi Tamás nevében megjelent Zenthiwan-i **Gergely deák a pert beszüntetni kívánta. A felek ekkor olyan egyezségre jutottak**, hogy Szécsi Tamás fia a felperesnek 72 forintot, az Ozko-i birtokrészről elköltöztetett Nemes Balázs ... jobbágyot visszaadja.
Szécsi Tamás Chanad Mihály egy Hermanfalwa-i (Zala m.) szőllejét Theryek Istvánnak enged át, aki Chanad Mihály jobbágyot engedi át.
Theryek István nyugtatja Szécsi Tamás a **797 hordó bor elviteléről**, továbbá Pap Tamás és András Sagod-i jobbágyok elviteléről, továbbá Zelefalwa-i, Kekenyes-i és Myndzenth-i birtokrészek elfoglalásáról, s 45 hordó bor elviteléről.
OL regeszta (Regeszta DL-DF 101563)

Kisbezerédi Telek birtokoküggyei

1527.05.24.
János király a kapornaki egyház konventjének.
Kisbezerédi Györke Györgynek (Gyerke de Kysbezered) a nevében előadták előtte, hogy a nevezett **5 hold szántóföldet** Kisbezeréd határában a Patak (Pathak) nevű folyó mellett a **Vacsakilise (Wachakylyse**) nevű helyen, valamint a Nagybezeréd birtok szőlőhegyén lévő Szőkegyepűszőlő (Zewkegywpyzelew) nevű **szőlőt** a néhai Bezerédi Gábor és János bevallása alapján, ezenkívül **két telket és elhagyott nemesi kúriát**, amelyek Teleki Péter és Benedek (de Thelek) birtokában voltak, továbbá **11 és fél hold szántóföldet** Telek birtokon Teleki Benedek és Albert bevallása alapján **örökjogon birtokolni akarja**. **Utasítja a konventet,** hogy küldje ki hites tanúbizonyságát, akinek jelenlétében **a kijelölt királyi emberek valamelyike iktassa be a kérelmezőt a fenti birtokokba**. Az esetleges ellentmondókat idézzék a királyi személyes jelenlét elé, az ellentmondók és a jelenlevő szomszédok és határos birtokosok nevével tegyenek jelentést. - Kijelölt királyi emberek: [...] Márton, Gyűrűs Tamás Kisbezerédi Podári András (Podary de Kysbezered) [...] György, Szakács István (Zakach). ***(Oklevél jelzete:MNL ZML XII. 1. 2.)***

1527.06.11.
A kapornaki konvent jelenti János királynak, hogy az 1527. május 24-én kelt parancslevelére Kisgyűrűsi Tamás királyi ember, Mihály szerzetes, hiteles konventi ember, Kisbezerédi Podári Márton és András, Forintosházai Forintos Simon és Teleki György szomszédok jelenlétében **a beiktatást végrehajtották**. Ellentmondás nem volt. ***(Oklevél jelzete:MNL ZML XII. 1. 3.)***

1531.09.20.
A zalai Szent Adorján mártír egyházának konventje tanúsítja, hogy személyesen megjelent előtte **a vitézlő Rajki István (de Rayk) és az alábbi bevallást tette.**
A szükségtől kényszerítve Felsőrajk, Középrajk, Pötréte, Jakabfalva és **Telek (Thelek) Zala megyei**, valamint Torony, Dozmat és Bucsu **Vas megyei birtokait** minden haszonvételével és tartozékával, megművelt és megműveletlen szántóföldjeivel, rétekkel, legelőkkel, kaszálókkal, erdőkkel, ligetekkel, vizekkel, folyókkal, vízfolyásokkal, halastavakkal és halászóhelyekkel és minden néven nevezendő tartozékával **elzálogosította a nemzetes Katalin asszonynak, a vitézlő Hegyi István (Heghy) özvegyének, fiainak Istvánnak és Péternek 50 magyar forintért.** ***(MNL ZML XII.1.76.)***

Megjegyzés:
Bezerédi Mihály önkényes birtokelidegesítési akcióját nem tudja igazolni, mert nem rendelkezik semmilyen, a birtokrészekre vonatkozó bizonyítékkal, oklevéllel, csak a Zsigmond király által kibocsátott kiváltságlevéllel. Ez mégis felbátorította hatalmaskodásra és azon birtokrészek önkényes elfoglalására, amelyekbe 6 évvel korábban Kisbezerédi Györke György beiktatását 1527.06.11-én ellentmondás nélkül, János király parancslevelére, királyi ember és a szomszédok jelenlétében végrehajtották. Bezerédi Mihály önkényes elidegesítési akcióját a király bünteti és a kapornaki konvent elé idézi.Végül is a kapornaki konvent, Lengyel szolgabiró vallomása alapján kiadja a bizonyságlevelet Bezered-i Mihály használatára.
Az elkövetkező századokban csak a Bezerédj uraságok birtokolják Bezerédet.

1533.08.14.
János király hűséges híveinek,
Bezerédi Györké Györgynek (Gyewrke de Bezered) és Telekesi Györgynek (Thelekessy).
Előadták előtte Hahóti János (de Hahoth) nevében, hogy az elmúlt napokban **egyrészről** a panaszosok, **másrészről Bezerédi Mihály** jelenlétében **a fenti panaszosok teljes birtokrészeit Bezeréd birtokon Zala megye főispánja, alispánja és szolgabírói jelenlétében elidegenítették és hiányoznak a bizonyító bevallások**. A király utasítja nevezetteket, hogy miután kézhez vették ezt az oklevelet **16 márka büntetés terhe mellett jelenjenek meg a kapornaki egyház konventje előtt** személyesen és a fenti ügyről számoljanak be. A bevallásról a konvent a saját pecsétjével ellátott oklevelet állítson ki nekik. - Commissio propria domini Regis.

1533.09.14.
A Kapornaki konvent hitelesen kiadja Lengyel Mihály, Zala m. szolgabírája hivatalos nyilatkozatát, ***/Eredeti, latin. Kelt,1433. IX, 14-én./***
A szolgabíró megjelenik a konvent előtt, s hivatalos minőségében vallja „...quod quiamvis Raoione et pretextu totalium porcionum possessionariura Egregy condam Gabrielis fily olim Nicolai de Bezered in possessioaibus Bezered predicta ac Koppan, Deck /! esetleg Deek=Dörk!!!/, Zenth Kozma damyan et Ewr /Őr/ vocatis... Inter Egregios Michaelem de dicta Bezered Ab vjna et Johannem de Haholth partitus ab alia varié lites differencieque et contro-versiarura materié orte Moteque et suscitate fuerint, Tamen ipse

partes...” Ugy határoztak, hogy a hosszú pereskedés helyett négy tekintélyes döntőbírót választanak, s a viták rendezését azokra bízzák, alávetve előre magukat döntéseiknek. A felek a döntőbíró megbeszélés helyéül a legalkalmasabbat: Kapornak oppidiumot választják. A döntőbírák egyik fontos döntése volt, hogy Bezeredi-i Mihálynak ötvened magával bizonyító esküt kell letennie e nyilatkozat tevője: Lengyel Mihály szolgabíró előtt arról, hogy **a fent felsorolt birtokrészekre vonatkozóan egyéb okmány, oklevél vagy bizonyíték nincs birtokában, csak-is az a kiváltságlevél,melyet még Zsigmond király adott ki**. Bezered-i Mihály ezt azesküt az előirt formában le is tette, sőt: a megjelenteknek ere-detiben bemutatta az oklevelet magát is. **A Kapornaki konvent,Lengyel szolgabiró vallomása alapján, jelen bizonyságlevelet Bezered-i Mihály használatára kiadja.**
(OL.P. 58. Bezerédy cs. ménfői lt-a.1533.IX.14,)

1564. Thelek possessio
A Thelek családbeliek beiktatása a Zala m-i Thelek, más néven Kisbezeréd possessioban fekvő egész fekvő **birtokrészek birtokába**, amelyek jogilag őket illetik.
Az iktatásnál megjelent: 5 Thelek-i nemes,1 Bezered-i jobbágy, 4 Malomffewlde-i jobbágy ellentmondással.
Zalavári hh. lt.I/1674.

Bezeréd összeírás
1531-1613

Az összeírások, akármennyire is rövidek, **szinte kódolt formában rögzített száraz tények**, számok, mégis fontosak, mert ezáltal lesz némi képünk, elképzelésünk a falu fejlődéséről illetve a fejlődés megtorpanásáról, visszaeséséről. **Tisztelet ezeknek a terhes éveknek**, ők is történelmi a folytonosság részei.

1531. Bezered
Bezerédy Mihály 8 p. (porta)
paup. 3 = szegény
deser.5 = elhagyott
libert. 2 = szabad
Dic, Zala. II.17.1.

1542. Bezered
Bezeredi Boldizsár 1 1/2 porta
Bezered! Mihály özvegye 2 ”
Bezeredi György 2 ”
Dic Zala, I . Proc. min. 1542. 17. 1.

1548. Beezered
4 p.
3 nova dom. = új ház
1 des. = üres
1 faber = kovács
1 servus =szolga
13 pauper =szegény, nincstelen
OL. Dic. Zala. 2. köt. Fol. 244.

1550. Bezered
Reg. sup. nom. in arch. Zalád. Vicaria Kapornak.
Vocat.
Acta Eccl. 13/41.1550. B. 112.rsz.

1564, Bezered
A Bözöredy cs. 2 tagja 9 quart.
mercenarius 1 = béres
deserta 2= ????
pauper 4= szegény
inquil. 4= zsellér
servitor 3= szolga
Dic. Zala,III. 325. és 325.v.l.

1566. Bezered
A bezerédy cs. 2 tagja 6 quarta
servitor 5, des. 8, paup. 7, inquil. 1.
Dic. Zala. III. 530.1.és 530.v. I .

1572. Bezered
Possessio.
Kapornaki cultellus.
A veszprémi püspökséghez tartozó tizedgabona mennyisége.
búza : 8 kepe
rozs: 6,5 kepe
tavaszi: 2,5 kepe.
Inventarium - eredeti, U. et C. 77/13.

1573. Bezered non subi.
„Nobilium Bezeredj" 1/2 p. desolata (=puszta)
Dic. Zala. I. 305.v.1.

1588. Bezered
1/2 és 1/4 lakott porta
1 servitor dni
ceten partim per libertatém discessi, partim per Turcas deserti
Dic. Zala 4. köt. 1588. 378 1.

1598. Bezered subiecta
Egherali László 5 ház

Ffeiffer.im. 32-33, 1.
Istae Omnes vacant: = Minden üres/lakatlan
Bezered.
Dic. Zala, IV. 490.1.

1613. Beozeored subi
Beozeoredy Bálint 1/2 quarta
desertae domus 7 (7 üres ház)
Dic. Zala, IV. 600.1.

Kezességvállalás, akkoriban ritka volt

1555. Bezered
A kapornaki apát előtt Laak-on lakó **Nagy András colonusért 1555-ben a következő helységek nemesei vállalnak kezességet:** Foryntoshaza, Apathy, Donáthaza, Kapornak, Padár, Csemecz, Orbanosffalwa, Butsa, Mysseffalwa, **Bezered,** Lak.
Áll. Levéltár, Szombathely. 1555. Kapornak!, A. csomag. Nr. 55.

Ismét a bezerédiek hatalmaskodnak az apát jobbágya ellen

1564. Malomffelde
Perbeidézés **Zyly Albert kapornaki apát panasza** ügyében, amelyet Bezeredy Tamás ellen emelt.
Bezerédy Tamás ugyanis felfegyverzett szolgáival és jobbágyaival **hatalmaskodott az apát Angyal Sebestyén nevű jobbágya ellen, aki Bezerédy Gergely és Tamás Bezered nevü possessiojába ment ügyeit intézni**. A község nyilvános terén Bezerédy Gergely jobbágyaival és szolgáival őt megtámadta, megverték és neki mintegy 40 aranyforint kárt okoztak.
Áll. Levéltár, Szombathely. Kapornak A.csomag. Nr. 83.

Miksa császár és király donációs levele

1564.10.07. Bécs, új adomány
Miksa császár és király donációs levele,
/eredeti. Latin. Kelt. Bécsben,1564. okt. 7./
A császár és király mérlegeli néhai Bezered-i Zsigmond fia Mihály fia Gergely és ugyancsak Bezered-i Zsigmond fia György fia Tamás érdemeit, melyeket az ország és a király hűséges szolgálatában szereztek, s ezért „Totales possessiones Bezered, Felsewkoppan, Dewthk, Zenth-Kozmadamyan et Ewr vocatas ....” - azok valamennyi tartozékával együtt, beleértve a possessiokban levő **valamennyi királyi jogot is, nova donatio formájában nekik adományozza**.
A felsorolt possessiokat Bezerédy Tamás és Gergely, valamint őseik is békésen bírták már, de az elmúlt zűrzavaros időkben e birtoklásra vonatkozó okleveleiket részint őseik, részint ők maguk elvesztették.
OL. P.58. Bezerédy cs. ménfői I a .

Malomfölde összeírásokban
1567-1569

A történelmi hűség kötelez, hogy a kevésbé érdekes éveket is, a szinte csak kódolt formában rögzített eseményeket is számba vegyük. **Nem hagyhatunk ki éveket, legalább említsük meg őket a történelmi folytonosság bemutatása végett**, jóllehet kevés információnk van róluk.
Tisztelet az éveknek!

1567. Malomfölde possessio
Kapornaki apátság, gazdasági levéltára. Pasc. I I / 2 .
A kapornaki apátság javainak 1567. évi összeírásában
Padár possessio-ra vonatkozó rész:
Integrae sessiones 9
Mediae sessiones: 8
Combustae per Turcas ac desertae 8 = török által felégetett és elhagyott

Malomfölde possessio
Sessiones integrae desertae 1 = elhagyott egész telek
Sessiones mediae desertae: 3 = elhagyott fél telek
Possessio /!/ populosa 1/2 = lakott ingatlan / telek
A szolgáltatások minden egész telektől /a féltelkesek mindennek felét adják/ évente: 1 f r t . cenzus, 2 tyúk, 20 tojás, 1 kappan.
Az egész községtől évente: 1 hízott sertés.

A **Padar-i** promonthorium-on van:
Vineae mediae 6
Vineae desertae 1 Minden fél szőlőtől adnak 6 cseber bort.

A **Malomföld-i** promonthoriumon van:
Vineae mediae 1
fizet 5 cseber bort.

A clastrum-nak **is** van **itt** egy kisebb puszta szőleje.
Zalaegerszegi állami lt .

1567. Malomfewldew falu
Telkek száma: Népes, adózó 1 fél
puszta: 1 egész és 3 fél = 2.5 egész
összesen = 3 egész.

Szolgáltatások: Evi cenzus 1 egész telek után 1 Ft.
Természetbeni szolgáltatások.
Szőlő: 1 fél, ez után a hegyvám évi 5 veder bor.
Apátsági szőlő 1 fél, puszta.
Kapornaki apátság. U. et C. 11/30. Urbárium eredeti.

1567. Malomfeldew Possessio.
Birtokosa a kapornaki apátság.
Jobbágynevek: 4 név.
Telkek száma: népes: 2 fél.
combusta: 1 egész és 1 fél.
Zsellérnevek: 2 zsellér.
Szolgáltatások: /A leégettek jelenleg nem fizetik /
Cenzus: 1 egész telek után évi 1 Ft.
Természetbeni cenzus.
Padár possessioval együtt évente 1 hizott sertés.
Robot: „consvetos labores".
Gabona- és bortizedet a veszprémi püspöknek adtak.
Jobbágyi szőlők: megművelt 1 fél szőlő, amely után a hegyvám évente 5 veder bor.
Apátsági szőlők: összesen 35 kapás. A jobbágyok robotban művelik. ***Urbárium - eredeti. U. et C. Irreg . 2/33.***

1567. Malomfölde
Urbárium 1567-ből. ***/ Későbbi átirás 1720?/: Desumptus ex Conscriptione Bonorum. A. 1567. aug. 20./***

Elhagyott egész sessiók száma: 1
Elhagyott fél sessiók száma: 3
Lakott sessio 1/2
A pénzbeli járandóságnál emliti a szokott 1 Ft-ot és 50 den.
Ezt nem adja a lakó, hanem ad 1 szárnyast és 1 hizott disznót.
A szőlőhegyen egy fél szőlő van, ez 5 korsó bort ad hegyvám cimén. A klastromnak van egy elhagyott szőlője.
Birtokos: Kapornaki apátság.
Áll. Levéltár, Szombathely. Kapornak. A. csomag.INr. 108.

1569. Malom Folde . Falu
Úrbéri összeirás – eredeti
Jobbágynevek,
Telkek száma: népes: 2 fél, puszta: 2 fél, újjáépités alatt:1 egész
Összesen: 3 egész telek.

Teleknagyság: **1 egész telekhez 12 hold szántó és 2 kaszás rét.**
A puszta telkeket /"desertorum terras"/ az **officialis** veti be.
Jobbágyi szőlő: 1 van. A hegyvám évi 1 akó /"urna"/ bor.
Földesúri szőlő: 3 van.
A szőlőhegyben van 1 darab szántó, amelyet egy nemes használ és évi 6,5 veder bort fizet érte.
Tized: a veszprémi püspöknek.
Úrbéres szolgáltatások:
Cenzus: 1 egész telek után évi 1 Ft.
Természetbeni szolgáltatások:
Robot: minden ökörfogat után 4 hold felszántása a földesúrnak évente.
1 egész telek után évente 7 kepe gabona learatása.
Kaszálás, ahányszor az officialis akarja,
minden ökörfogat után 1 öl fa szállitása karácsonykor.
Egyéb szolgáltatások szükség szerint.
Birságolás mint Geztreden.
Kapornaki apátság, U. et C. 11/30. 1569.

1569. márc.11. Malomfölde possessio
Conscriptio bonorum /Abbatiae Kapornak **1569. márc. 11**.
Birtokos a kapornaki apátság.
Hozzá van kapcsolva Padárhoz sub uno Iudice.
Volt fél sessiója: 2.
Elhagyott sessiók száma: egész 1, fél 2.
Szolgáltatásait ugy adja, mint Padár.
Promontoriuma van. **Az apátnak van itt 3 szőlője.**
Colonus szőlője 1. Hegyvám ugyanaz, mind Padáron.
Volt itt **egy kis darab föld**, amely után
egy nemes fizetett évente 6 1/2 idrias bort.
Állami Levéltár, Szombathely , Kapornak. A csomag. Kr. 111.

Malomffelde krimi
1571

1571. Malomffölde
Kapornak, Zalawar, Egerszegh.
Zala megye hatósága által kiadott **bizonyságlevé**l arról, hogy Gerse-i Pethew Péter és Peleske-i Ewrdegh István Zala megye alispánjai bejelentették a Sedria előtt, hogy **Angyal Sebestyén és Kowach Sebestyén,** „voloni Reverendissimi domini Joannis Monorloy abbatis Ecclesiarum et connentuum Kapornak et Zalawar, in possessione ipsius et Ecclesie sue praefate Kapornak Malomffölde

vocata...* commorantes essent fures et predones,furticijsque vinerent...” ezért hivatali kötelességükből kifolyólag az **apátot és jobbágyait a Sedria elé kérik idéztetni.** A megye hatósága teljesíti is a kérést egyik szolgabírája útján.

OL. Festetich cs. It. - a /Gersei Pető It. / Rsz. 64. No. 288/d.

**(bejelentik a Sedria előtt, hogy tolvajok, rablók laknak az apát malomföldi birtokán)*

1571. Malomffölde

Kapornak, Zalawar Egerszegh.

Zala megye hatósága által kiadott **bizonyságlevél** arról, hogy mivel **Angyal Sebestyén és Kowach Sebestyén jobbágyokat Monozloy János apát nem állította a Sedria elé, s maga sem jött oda,** a két Malomffölde-i jobbágyot

„ Iu Mulcta seu Amissione capitum suorum conninci et condempuari proscribi, ac pro proscriptis haberi et reputari, hoc est patibulo offigivel corpora ipsorura rota frangi, fractaque ipsa Rota offigi . . . solum vigore presentium in m..... nostras tanquam Judiciarias duci debere...decreninus et commissimus...”

OL. Festetich cs. It-a . /Gersei Pető It. / Rsz. 64. No 288/c.

1571. Bezered

Zala megye hatósága által kiadott **bizonyságlevél** arról, hogy a legutóbbi Sedria előtt megjelent Gerse-i Pethew Péter és Peleske-i Ewrdegh István jogi képviselője, s Bezered-i Gergely ellenében előadta, hogy Thoth András, Bezered-en lakó jobbágy * „esset fur et predo, Latrocinisque et rapinis vineret...”ezért Pethew és Ewrdegh, mint Zala megye alispánjai hivatali tisztükből kifolyólag saját maguk ellenében **a Sedria eléhívják Thoth András miatt Bezered-i Gergelyt, s itéletet kémek ellene, jobbágya gonosztettei miatt.** A vádemelés nyomán a megyeegyik szolgabirája be is idézte a Sedria elé Bezered-it, mégpedig nemesi kúriájából.

„Judicta possessione Bezered In modum fortalicy Erecta...”

Bezerédi azonban sem mag nem jött el a kitűzött határnapra a Sedria elé, sem jobbágyát nem küldötte el. Éppen ezért a megyei Sedria, példát akarván statuálni,

„....Eundem igitur Andream Thoth....in Mulcta sen anno...one Capitis sui hoc est patibulo suspendi, vei corpus suum rota franyi , fractumque rota Affigi, conninci, condempnari, proseri-biac pro proseripté et reputari, perque vniversum Regnum.... persequi et detineri, Captumque et detentum.... In Manus nost-ras sudiciarias dnci debere ....decrenimus et commisimus,”

OL. Festetich cs. lt-a. /Gersei Pető lt./.Rsz. 64. No. 288/b.
***** a jobbágy volt a tolvaj és rabló, lopott és fosztogatta a szőlőt

1571. január 27. után, Egerszeg
Zala vármegye alispánjai (gersei Pető Péter és peleskei Ördög István) jelentést tesznek I. Miksa királynak Liszti János veszprémi püspök **novai jobbágyának Bezerédi Tamás által történő elfogatásáról.** ***(A dokumentum vége hiányzik. , hátlapján pecsét: Nova 11.)***

Malomfölde elnéptelenedése 1572-1690

1572. Malomfeoldeo non subiecta = hatálya alá nem tartozó
„Abacie de Kapornak" 1 quarta , deserte
Dic. Zala I . 304.v.l. .

1573. Malomfeoldeo non subi=hatálya alá nem tartozó
„Abacie de Kapornak" 1 quarta, deserta
Dic. Zala I . 306.V.1.

1576. Malomfeoldeo
Iam diu penitus deserta=Hosszú ideig teljesen elhagyta
180.1. 1578 „ „
Dic. Zala 4. köt. 1576. 135 1.

1580. Malomfeoldeo. possessio
Conscriptio Kapornak.
penitus deserta= teljesen elhagyta
Hofkammer Wien. Film. W. 182.

1640. Malomfeöldö predium
Processus civiles Fasc. **IV**/26.
Theleky Tamás 1637-ben elhajtotta Bezeredy János egy jobbágyának Bezeréd
possessio határában, a Malomfeöldö predium-ban legelő disznait.
Zalaegerszegi áll. lt

1690. Malomfölde
Úrbéri összeirás - egykorú másolat.
Puszta falu .
Birtokosa a szombathelyi prépost.
Kanizsai kerület. U. et C. 29/1. p. 374.

Elzálogosítás sürgős szükségükben

1596.11.30. Bezeréd
özv. **Chernél Borbála és Bezerédy Ferenc** vallják, hogy **teljes birtokrészeiket Bezered,** Koppány, Dethk, Gesseallia Zyghethe possessiokban és prédiumokban Boncz Lászlónak 200 Ft-ért **elzálogosították**.Nyilatkozattevők együttesen kijelentik, hogy sürgős szükségükben feltétlenül pénzt kellett teremteniük, s ezért „...Totales et integra portiones ipsorum tam possessionarias,quam praediales **in Bezered** praedicta, Koppan, Deothk, et Gessallia Zygethe possessionibus et praedys sic. vocatis..... Egregio Ladislao Boncz de Egherallya...in pro ducentis florenis.....” elzálogosították 3 teljes esztendőre. ***OL. P. 58. Bezerédy cs. ménfői lt-a. Áll. Lt.Szombathely. Kápt. Jegyzőkönyv XV. köt. 478 1. 130 sz.***

A vasvári káptalan **1600.jan.9-i** kelettel,
Isthwanffy Miklós királyi locumtenensnek/hadnagynak
1600 jan.3-án**,** Szombathelyen kelt mandátumára, **hitelesen kiadja** saját, **1596. nov. 30-án kelt,** s Chernel Borbála és néhai Bezered-i Gergely fia Ferenc **zálognyilatkozatát** tartalmazó bizonyságlevelet.
OL. P. 58. Bezerédy cs. ménfői lt-a.

Zala vármegye kögyűlése jegyzőkönyvei, amelyek érintik Bezerédet 1596-1777

1638. május 6., Körmend
Zala megye Közgyűlése és Törvényszéke,
1355. (II. 17.) A közgyűlést a töröktől való félelem miatt szokott helyéről, Zalaegerszegről Körmendre helyezték át. Jelen voltak a főispán nevében Perneszy Ferenc alispán, Zrínyi Miklós nevében Stepkovics György és Budor Gáspár, a veszprémi püspök nevében Szanyi János, Lobkovitz-Poppel (a Lobkovith) Éva nevében Hollósy Gáspár és Sághy Ferenc.
1356. (II. 18.) Felolvasták és kihirdették az 1637. évi pozsonyi országgyűlés cikkelyeit.
1357. (II. 18.) Az országgyűlési követek fizetésének hátralékára minden portára egy forint 50 dénárt vetettek ki. Az egytelkesek taxa szerint fizessenek június 24-ig (BaptistaSzent János ünnepéig) kétszeres büntetés terhe alatt. Szedjék be a jegyző 1637. évi fizetésének hátralékát is.
1358. (II. 18.) Ugyanazon a közgyűlésen szolgabíróvá választották egregius Hegyi András, aki a szokott módon esküt tett.

1359. (II. 18.) Pénteken, a törvényszéken **nemes Szeghy Tamás és Teleki Tamás nevében Szabó János alszolgabíró eltiltotta Bezeréd falu nemeseit és lakóit Telekpuszta használatától.**
(az alább felsorolt, bezerédet érintő jegyvőkönyvi határozatok között is!)

Jegyzőkönyvek 1596-tól 1777-ig

1596.01.04. Egerszeg
1596. január 4. Zala megye törvényszéke, Egerszeg
394. (I. 132.) Szántóházy Ferenc jegyző felesége, Erzsébet, mint a Bezerédi család örököse nevében Hettey János eltiltja Nádasdy Tamást és Szentlőrinci Pethő Györgyöt Mindszent, Ederics és más birtokainak elfoglalásától, ezért tiltó levelet kér, amiért kifizetett 1 ft-t.
1597.01.28. Szentgrót
1597. január 28. Zala megye törvényszéke, Szentgrót
498. (I. 162–163.) Vas megye jan. 25-én (sabatho proximo post Festum Beatorum Fabiani et Sebastiani Martyrum) tartott törvényszékén Bezerédy Bálint és egregius Szántóházy Ferenc jegyző (notarius sedis) felesége, ugyancsak Bezerédy Erzsébet asszony eltiltották Keresztur, Tárnok, Szentgyörgy, Vörösfalu és Aszuvölgy faluk lakóit teheneikkel együtt a mondott Erzsébet asszony szántóföldjeinek, rétjeinek és erdeinek a használtól a Zala megyei Csőszi pusztán, melyet bátyjával együtt birtokol. Hasonlóképpen eltiltja a bátyjával együtt bírt Kökényesmindszent földjeitől és erdeitől Egerszeg mezőváros, Döbréte, Lengyel, Toposháza faluk lakóit. Bezerédy Bálint eltiltja Kozmadombja és Őr falukban lévő birtokrészeinek használtól Tárnok, Vörösfalu, Szentgyörgy és Aszuvölgy faluk lakóit. Tiltakozik, ha e javakat úgy maga, mint állatai révén valaki megszállja. Tiltakozó levelet kérnek és fizetnek 1 forintot. Ugyanők eltiltják a szomszédos lakókat apai jogon bírt birtokrészeik használtól Kacorlaka, Nagysziget, Gersallya, Szigete falukban és Mánta, Dusnak, Dessyes, Berzence és Pölöskefő pusztákon.
1608.01.03. Egerszeg
1608. január 3. Zala megye törvényszéke, Egerszeg
799. (I. 266–267.) Egregius Szántóházy Ferenc jegyző felesége, Bezerédy Erzsébet asszony nevében nemes Mátéfalvai Mátyás eltiltja Csács és Szentiván faluk lakóit Kisfalud puszta porcióinak használatától, mivel ezek hozzá tartoznak.
1638.05.06. Körmend
Zala megye közgyűlése és törvényszéke

1359. (II. 18.) Pénteken, a törvényszéken nemes **Szeghy Tamás és Teleki Tamás nevében Szabó János alszolgabíró eltiltotta Bezeréd falu nemeseit és lakóit Telekpuszta használatától.**

1643.06.04. Körmend

Zala megye részgyűlése és törvényszéke
(feria 5. proxima post Dominicam Sanctae Trinitatis) Körmend

1464. (II. 41.) A berekszói Hagymásy család megkeresésére a Szentgrót váralja körüli árokhoz Zalaszeg, Aranyad, Koppány, Kehida, Istvánd, Bezeréd, Gyűrűs és Pakod falvakból házanként egy kézi munkást rendelt a vármegye két napra még e hónapban a szolgabírók felügyeletével.

1651.02.04. Körmend

Zala és Somogy megyék gyűlése

1584. (II. 64.) Babolcsay Ferenc szolgabíró egregius Bezerédy (Bözörédy) György kérésére eltiltotta a Tárnok falu melletti Szentkozmadombja (Sz. Kozma Domyán) pusz-ta használatától a szomszédokat. Fizetett 25 dénárt.

1651.06.29. Körmend

Zala és Somogy megyék közgyűlése

1602. (II. 67.) Jelen voltak a veszprémi püspök nevében Szarka Lukács, Nádasdy Ferenc gróf nevében Angyal György, Bezerédy György és Szegedi Ferenc a szükséges megbízólevelekkel és utasításokkal, több más tekintélyes és egytelkes nemes, valamint a két alispán.

1651.06.29. Körmend

Zala és Somogy megyék gyűlése

1616. (II. 70.) Nádasdy Ferenc gróf nevében Bezerédy ellene mondott Taba György eltiltásának Szilvágyot illetően, és Keglevich úr, valamint Bessenyei úr özvegyének Szentgyörgyre vonatkozó eltiltásának is.

1651.05.08. Körmend

Zala és Somogy megyék gyűlése

1589. (II. 65.) Jelen voltak a főispán, Nádasdy Ferenc gróf képviseletében Bezerédy György, a veszprémi püspök nevében Szarka Lukács, Batthyány Ádám nevében Francsics Gáspár, Bakács Sándor nevében Szandi István, a csatári apát, Ferenc János nevében Husvéth Ambrus a szükséges megbízólevelekkel, mindkét alispán, vagyis Eördögh István és Lipics Márton, valamint más vagyonosabb nemesek.

1651.05.08. Körmend
Zala és Somogy megyék gyűlése
1593. (II. 66.) Elhatároztatott továbbá, hogy Könczöl Mihály köteles elszámolni minden Somogy megyei adóról, ahogy a többi szolgabíró is az általa beszedett adókról a következő, június 29-én, Körmenden tartandó törvényszék előtt az alispánok, a jegyző, Bezerédy György, és más, az alispánok által kijelölt személyek előtt.
1652.03.18. Sümeg
Zala megye törvényszéke
1658. (II. 81.) Bemutatták Cziráky Ádám és Bezerédy György március 14-én, Dénes-fán kelt levelét, amely szerint a nádor őket rendelte a királyi adók hátralékának behajtására. A hátralék beadásának határnapját április 11-ére, Körmendre tűzték ki. A késlekedőkre a megye tisztviselői a szokott bírságot róják ki.
1653.08.21. Körmend
Zala megye törvényszéke
1712. (II. 95.) Bemutatták Nádasdy Ferenc gróf küldöttjének, egregius Bezerédy Györgynek megbízó levelét.
1674.06.19. Körmend
Megyei közgyűlés (generalis congregatio)
2044. (II. 194.)A közgyűlésen jelen volt Esterházy Ferenc főispán. [Sennyei István] veszprémi püspököt tiszttartója,Légrády István képviselte. Jelen volt mindkét alispán, a szolgabírók, Babolcsay Ferenc veszprémi, ákosházi Sárkány István egervári apát, Bezerédy István pápai kapitány és más nemesek.
1675.02.04-06. Sümeg
Megyei részgyűlés és törvényszék (particularis congregatio et sedria)
2068. (II. 199.)A két alispán, a szolgabírák és esküdtek jelenlétében. A főispánt Bezerédy (Bezeredi) István pápai kapitány, 51 duce Papensi51 gersei Pethő Lászlót Szakony János veszprémi prépost képviselte.
1677.02.04. Körmend
Megyei közgyűlés (generalis congregatio)
2126. (II. 210.) Sándor Gergely alispán önként lemondott hivataláról, helyére Bezerédy (Bezeredi) Istvánt választották meg. Az elhalt Chernel Mihály helyére osztopáni Perneszy Jánost választották. Esküt tettek.
1677.05.10-12. Sümeg
Megyei részgyűlés és törvényszék (particularis congregatio et sedria)
2141. (II. 213.)Bezerédy István és osztopáni Perneszy (Perneszi) János alispánok, a szolgabírók és esküdtek, valamint Babolcsay (Babolcsai) Ferenc veszprémi, Kéthelyi (Kétheli) János tihanyi

kapitány, Radonay Mátyás zalavári apát, Prodinszky (Prodinszki) Mihály türjei prépost, idősebb széplaki Botka Ferenc, Uki Ferenc és más nemesek jelenlétében.

1678.02.09-11. Körmend

Megyei közgyűlés és **törvényszék** (**congregatio et sedria**) **2148**. (II. 214.)Jelen volt mindkét alispán, Bezerédy István és Perneszy János, a szolgabírók, Radonay Mátyás zalavári apát és kapitány, valamint más jogban jártas nemesek.

1678.02.24-26. Sümeg

Megyei közgyűlés és **törvényszék (congregatio et sedria) 2154**. (II. 216.)A két alispán, Bezerédy István és Perneszy János, a szolgabírók és esküdtek, továbbá Radonay Mátyás zalavári apát és kapitány, Babolcsay Ferenc veszprémi és gyöngyösi Nagy Ferenc szentgróti kapitány, valamint más nemesek jelenlétében.

1777.09.14-16. Sümeg

Megyei közgyűlés és **törvényszék (congregatio et sedria) 2145**. (II. 214.) Bezerédy István alispán, idősebb Rabby István, idősebb Botka Ferenc, Káldy Péter, Babolcsay Ferenc veszprémi, Kéthelyi János tihanyi kapitány, Sándor Gergely és számos más nemes jelenlétében. Perneszy János alispán különböző okokból távol volt.

Disznókodás a jobbágyokkal szemben

1640. Beszered possessio

Theleky Tamás 1637-ben. Bezerédy János egy jobbágyának Beszered possessio határában, a Malomfeöldö praediumban legelő **disznait elhajtotta**.

Zalaegerszegi áll. It . Processus civiles Fasc. TV/26.

1640. Bözöred

Zala vm. oklevelébe foglalt inhibitio. **Skotnyicki pálos prior eltiltja a sedria előtt Kehida, Almás, Bözöred, Igricz possessiok lakóit** Eörményes, Kys Barátsziget, Nemetfalu, Rokolyán, Sz. Péterur praediumok használatától.

O.L.Kam. It. Acta Paulinorum Fasc. 453.

Általános összeírás
1647-1759

1647/48. Bózöréd
quarta: 1
Eszterházy hg. l t . F. 125. r a k s z . 689. Nr. 9989.

1666. Bözöred /Bezered/
öt házas ember vagyon, négynek négy marhája, fél kapun voltak.
ZÁL. Boldogfai Farkas cs.lt. 4.cs.Bagód és Teskánd összeirás.

1690. Bezered
Falu Szentgrót és Kapornak között.
Jobbágynevek felsorolva.
Állatok, szekerek és ekék száma.
7 hatodtelkes jobbágy.
Zsellérnevek: 4 zsellér.
Puszta telkes száma: 0,75 egész telek.
Teleknagyság: 1 egész telekhez 16 hold szántó, és 20 szekér szénát adó rét .
Erdő: 50 hold tölgyes.
Legeltetés: kiki a saját ugarföldjén vagy az erdőben.
Szőlő: 30 kapás, savanyu bort terem.
Puszta templom.
Török földesúr a kanizsai Kuchep Zahim volt,
akinek évi 20 Ft-tal, természetbeni szolgáltatásokkal és fuvarozással,
a szultánnak pedig évi 5 Ft-tal adóztak.
Keresztény földesúr Bezerédy István.
A birtoklás joga tisztázásra vár.
Úrbéri összeirás - egykorú másolat. - Kanizsái kerület, U. et C. 29/1.

1696. Bezered

Habet Colonos	No. 8
Quorum perlustrado territórium, habent	
agrorum jugera	No. 48
seminant metr, Pos.	No. 56
Vinearum jugera ibidem habent	No. 5
Fossorum	No. 47
Fructiositasum	No. 47

Praemissa possessio quoad seminaturam, consoderatis beneficys et defectibus constituere porset portae sedecinam.
Dic. Zala, IV. 689 .v.és 690*1.

***1697.* Beszereth**
Úrbéri összeirás – eredeti
Falu Kanizsától 7 német mérföldre.
Területe: 60 hold szántó, ebből 30 hold jó állapotban, 16 kaszás jó rét, továbbá 3/4 mérföld széles és ugyanilyen hosszú tölgyerdő.
Jobbágynevek:
8 egész, 1 fél, és 1 negyedtelkes jobbágy / összesen 8 3/4 egész telek . / , gyermekek és állatok száma, szőlő és vetésterület nagysága, széna mennyisége.
A telkek jó állapotban voltak.
Birtokos: Bessereti család.
Szolgáltatások: a török korban 12 Ft,
jelenleg pedig évi 2 hosszú fuvar Kanizsára, házanként.
A török korban a Kanizsai Zahin volt a földesúr, akinek együttesen évi 20 Ft-tal adóztak.
Adózó porták száma: 2,5
„Öthe Kürchen”
Tiszta úrbéres falu. A lakosok katolikus vallásúak.
Gabonatizedet adnak a püspöknek
Kilencedet a török korban nem adtak
Kanizsai kerület. U. et C. 10/37.

***1699.* Bezered,** possessio a helység neve
Adózók nevel: 10
Lakott jobbágytelkek: 10 x 1/8.
Szántóföld, hold: 10 x 4.
Ehhez a vetőmag pozsonyi vagy kőszegi mérő, ill. köböl: 10 x 2
Irtásföldek, vásárolt puszták holdban: -
Ezek hány köböl bevetésére alkalmasok? -
Igás állatok: 35 /legtöbb 6 és 5./
Kaszálók, telekhez, hány kaszásnyi: 38 / 9x4 + 2/
Irtás és vásárolt puszta kaszálók, hány kaszásnyi:-
Szőlők, hány kapásnyi: 66.
A szőlők termése hány akó: 131.
A malmok évi jövedelme: -
Üres jobbágytelkek, hány hold :-
Ezekhez hány hold föld tartozik? -
Házas zsellérek tartozékok nélkül? -
A telekhez tartozó halászat évi jövedelme? -
ZÁL. Conscr. Univ. Ö. 1. Conscriptio Bonestica i n Anno 1699. 43-44 p.

1692 Betelepülők Szent Kozmadamján pusztába

Töröktől, Kanizsa 1690.évi visszafoglalása után a betelepülők nagy számban indultak el a török által elpusztított, néptelenné vált területekre. A Murától keletre nagy területek váltak pusztává. Szent Kozmadamján betelepítésére 1692. után került sor.

A Zalabaksán lakó Tóth István több társával 1692. áprilisában kérték Bezerédj Istvánt, hogy engedélyezze betelepedésüket Szent Kozmadamján pusztába. Bezerédj Zsigmond testvérével az alábbi feltételekkel engedélyezték a puszta megszállását:
A betelepülők Szent György napjától (április 24-től) hat esztendeig minden szolgáltatástól, földesúri bérlettől mentesek lesznek, de ezen idő leteltével minden helyről két-két forint árendát fizetnek. Kikötéseik: Ha az erdőn „feles makk" teremne, arról a dézsmát fenntartják maguknak. Ha más földesúr az árendát emelné, akkor ők is ehhez tartanák magukat. Bezerédj István és Zsigmond a mindszenti ispánnal küldte meg a telepítő levelet Tóth(Tot) Istvánnak.
Bilkei Irén és tsai: Szentgyörgyvölgytől Kehidáig cikkből

1700. Beszeröd
Falu Kanizsától 4,5 mérföldre.
Területe: 60 hold szántó, 30 kaszás rét és fél mérföld kerületű erdő.
Telkek száma: 9 fél telek.
Birtokosa a Beszerödi család, nem ismeretes, milyen jogon.
Szolgáltatások: robot.
Török földesúr a kanizsai Zahin volt,
akinek évi 20 Ft-tal, a szultánnak pedig évi 6 Ft-tal adóztak.
A lakosok katolikus vallásúak.

ZÁL. Bezeréd /Általános összeírások / (Zala megyei Áll. Levéltár)
Conscriptiones universales f.1. Ö. 1. 1699.
Conscriptiones universales f.1. Ö. 3. 1701.
Conscriptiones universales f.1. Ö. 9. 1703.
Conscriptiones universales f.1. Ö.11. 1711.
Conscriptiones universales f.1. Ö.12. 1711.
Conscriptiones universales f.1. Ö.14. 1713.
Conscriptiones universales f.1. Ö.15b. 1714.
Conscriptiones universales f.1. Ö 17a. 1717.
Conscriptiones universales f.2. Ö. 19/231/ 1715.
Conscriptiones universales f.2. Ö. 21/134/ 1720.

Conscriptiones dicales Ö. 31 1773. 1775-1779. 1787. 1798-1801. 1803-1809. 1811-1816. 1819-1824. 1826-1829. 1831-1833.
1835. 1838-1841.
Úrbéri összeirás - eredeti U.et C. 27/51.

1711. Bezered
Gazdák neve: 7.
Vonyós ökör, tulok, fejős tehén: 26
Meddő tehén, tulok, tinó, negyedfü: 2
Tinó, tulok, harmadfű:csikó: 3
Fejős juh, kecske és öreg sertés: 11.
Tavalyi juh és esztendős südő: 24
Vetés és kész, vagy szalmában lévő pozsonyi köböl: 28
Bor, pozsonyi akóval: 57
Árpa, zab, hajdina, köles, tönköly: 39.
Kas méhe: 10.
Interesen /kamaton/ pénze van-e ? -
Marhája kamaton másnál van-e? -.
Mesterember: -
Másnak adósa: Ft 228
Kereskedő: -
Pestisben meghalt : 8 gazda.
ZÁL. Conscr. Univ. Ö. 11/ c. - Conscriptio Comitatensia Rayki Pál Processusa. 1711. 3 p.

1715. Bezered poss.
coloni: 4 =gazdálkodó
lnqullinl: 2 =albérlő
agri: 24 cub.
extirp.: 3 cub.
prata: 7 falc.
vineae: 9 foss.
Kétnyomásos művelés.
N. 78. Conscr.

1720. Bezéredh. possessio

Bezerédy Ferenc és György birtoka. Coloni: 9.

Jobbágyok név	Művelt föld köbölben	Irtásföld köbölben	Rét kaszásnyi	Szőlő kapásnyi
Varga István	3		2	5
Balogh György	1½		2	
Tóth András	2		2	
Horváth István	1½			
Süle György	1½		2	
Tóth János	1½		1½	
Tóth Ádám	1½			
Tóth István			1	
Süle János özv.	1		1	3
Összesen	13½		10½	8

Megművelt földek pozsonyi köbölben: 13 ½
Bevetett irtásföldek köbölben: -
Rét, kaszásnyi:10 ½, Szőlő, kapásnyi: 8
A possessio, mely nagyobb része curiákból áll, erdőkkel körülvett völgyben fekszik. A terület nagyon kevés, két nyomásban művelik, a nyomások egyformák, egy köböl után 3 terem, A rétek jó, de nagyon kevés szénát teremnek, 2 kaszás után alig egy, két ökör vonta kocsival. Bár kevés jószáguk van, a legelő ezeknek sem elég, a szomszédos földesuraktól kénytelenek bérelni. Friss telepitésü szőleikből még nincs hasznuk. Tűzi- és épületfájuk elég van, Értékesitési lehetőségük nincs.
ZÁL. Conscr. Univ. Ö. 21. Portalis Regnicolaris Conscriptio. 1720. 134-135. p.

1750. Bezered. possessio

Gazdák száma: 34
Zsellérek száma: 21
Igás állatok: 86
Fejős tehenek: 51
Meddő tehenek és egyéb 3 évesek: 25
Borjuk és egyéb 2 évesek: 273
Őszi termés, mérőben: 1296
Tavaszi termés mérőben:458
Bormenny.,akószám: 1694
Méhkasok: 23
Malmok jövedelme, mérőben: -
Kereskedők és iparosok haszna, Ft-ban? 15
Iparosok: 3 takács.
ZÁL. Conscr. Univ. Ö.. - Conscriptio Prooessus Sarkaniensis: 1750. 100 p.

1751 Bezeréd
Bezeréd Úrbáriuma
ZÁL. Acta Sed.Dom.3 nr 4/A

1754. Bezered Koppány filiája
Bezerédy cs. birtoka.
Templomát kb. 16 éve romokból a lakosok építették f e l .
Veszprém pk. lt. Conscr. prov.par. fasc. II. Nr. 4.

1757. Bezered
A szokásos úrbéri adatokat tartalmazó urbárium,
a megye is jóváhagyja, csupán a **makkbért** szállítja le felére.
Robot: egész telek után 52, fél után 26, inquil. 12 nap.
ZÁL. Acta Sed. Dom. fasc. 4. nr. 1

1759. Bezerédi öregbiró számadása
O.L. P. 57. Bezerédi cs. kám. lt. C. XVIII. 27.

Törökök kegyetlenkedései, Bözöréd, Kehida, Szöpötk

1651.
Sepsi Pál Kapornakról írta
1649 jan.2.-án a **török Kehidáról elvitt 2 lakost**, Házat is reájuk gyújtotta.
1650 Sz. Mihály nap körül **egy hajdút levágnak Szöpötkön, Bözörédről két hajdut visznek el.**
O.L.Batthyany I t . Missiles 42867

1690.05.15. Bezeröd
Török adó összeírása.
Török földesúrnak:20 Fl, 3 pint vaj, 1/2 cub. liszt, 3 kocsi robotba
Szultánnak: 5 Fl .
R. 284 Véghelyi Dezső gyűjt. 5 rsz. cs.

Kapornaki katonák által visszatartott bezerédi tizedborok ügye

1673. március 18. Körmend, Ítéletlevél
Zala vármegye alispánjai (Sándor Gergely és Chernelházy Chernel Mihály) megidézik Kelemen István kapornaki vajdát a kissennyei Sennyei István veszprémi püspöknek a **bezerédi szőlőhegyről járó, több katonája által 1666 óta visszatartott tizedborok ügyében.**

1673. június 3. Körmend
Ítéletlevél
Zala vármegye alispánjai (Sándor Gergely és Chernelházy Chernel Mihály) a kissennyei Sennyei István **veszprémi püspök javára Kelemen István kapornaki vajda ellen hoztak ítéletet a bezerédi tizedborok ügyében**.

A páratlan érdekességü dokumentum: Jobbágyszabaditó levél Kelt. Kéménden, 1695.ápr.18-án.

1695. Bezered
Beszeredy Jánosnak, a Szalavar-i végvár főkapitányának jobbágyszabaditó levele.
/ Eredeti, Magyar. Kelt. Kéménden, l695.ápr.18-án./
/A páratlan érdekességü dokumentum szövege:/
„Én Bezerédy János, Kegilmes Urunk eö Fölsige Szalavary főkapitanja re congnoscalom presentibus, hogy **szabadítottam föl Beszereden lévő Balogh Györgyött jobbágyomat** harmincz Esztendeigh Nyavalas és is eliktelensége meat az en Szolgalatomra minr eörökös Uramnak nem Livén elighsiges az Szolgalatomra, mely contractusom szerént tartozom mint in maradékira praedecesoriuk ezen Levelem continentioja szerént ezen föl vett igassagban megh tartanyi említet harmincz, Esztendeigh, hol ott pedig el telviny ezen harmincz Esztendő ne kinszerittessik Különben az a jobbágyságra, hanem le tivén azon harmincz Tallirt Balogh Györgyhnek s gyermekinek. Melyrül attam ez levelemet pocitemmel megh erősitviny.
/Dátum, aláirás + 1 tanú aláírása, s mindkettejük gyürüs pecsétje*/ ***OL. P. 57. Bezerédy cs. kámi lt-a. Uj rend. B. X. 43.***

Egy páratlan fontosságú dokumentum: Bizonyságlevél birtoklási jogról

1697.04.10. Bezered
Zala megye hatósága által kibocsátott bizonyságlevél,
Kelt a Zala-Egerszegh-en tartott **nemesi megyegyűlésen**,
A megyegyülés elé kérelmet terjeszt a megye másodalispánja, Bezeréd-i **Bezerédi István**, s ennek keretében előadja elöljáróban: „Quomodo penes gratiosas Donationales et Collationes priscorum gloriosissimae reminiscentiae hujus Regni Hungáriáé Regum certa bona possessionaria in howce praefato Comitatu Zaladiensi existentia habita, Signanterque in possessionibus Bezered, iam dicta,dein Koppan, Szent Kozmadombja, Nagy et Kis Görbő, Item Edericz, et Mindszent, neonom praedys Dötk, Eör et Ük/így!/, optimo uti praefertur, jura , tam per eundem Stephanum, quam et praedecessores suos pacifie et imperturbatetenta, possessa et usurpata fuissent, nourparenturque étiem de praesenti,"
A család birtokában, lévő s a fenti birtokokhoz fűződő **tulajdonjogukat tanusitó oklevelek** egy része azonban az idők folyamán és viszontagságai közepette **elveszett. Kéri: adjon ki birtoklási jogukról a vármegye bizonyságlevelet. A megyei hatóság teljesíti a kérést, és jelen általános érvényű bizonyságlevelet kiadja** .***OL. P.57. Bezerédy cs. kámi lt-a.***

Malomfölde

A „ háborús pusztulás után" **újra benépesül az elnéptelenedett Malomffelde**, megélénkül a gazdasági tevékenység. Privilegiális szerződés rendezi az apát és a „megmaradt jobbágyok" viszonyát az elkövetkező békésebb évszázadokra. A birtokviszonyok tisztázása és megerősítése a Mátyás király 1465-ban kelt adománylevelének átírásával történik.

1711. Malomföldö
Kazo István kapornaki apát és a kapornaki uradalomhoz tartozó jobbágyok között létrejött egy **privilegiális szerződés 1711-ben. A következő helységek szerepelnek benne:**
Kalos, Baxa, **Malomföldö**, Lak, Szt. Márton, Dusnak /mely vagyon Baxa, Becsföldö, és Almás praidium közeiben/ Geztred, Ivánfölde, Boldog Asszonyhaza, Herbali, Padar, Vöczkönd, Papszeg, Apátfa, Kapornak. A háborús pusztulás után megmaradt jobbágyok nem szerepelnek benne.***ÁII. Lvt, Szombathely. • 1711. Kapornak Nr . 89.***

1717. Beszered
Vizsgálat a kapornaki apátság birtokainak kezelése ügyében. Itt szerepelnek Lengyel Miklós tiszttartó elleni tanúvallomások. Ezek között a **7.lapon található**: A **nemesapáti** marhákat behajtották a kapornaki erdőről és kukoriczábul, ezek helyett 3 rókabőrt és 1 nyestbőrt ajánlottak fel. **Beszerediek** minden esztendőben fizetnek Malom felde / Bezered határában Malomföld/ puszta és Podary puszta után. E helységek Bezered mellett vannak. **15. lapon: Sz. Péter Uri** három jobbágy bírja régtől fogva a Szt Márton pusztát ami kitisztogatott szántóföld, 26 hold. 1716-ban adtak minden hold után fél köböl illetményt
Sill F., Szombathely. Áll. Levéltár, Szombathely. Kapornak, A. csomag. Nr. 114.

1722. Monokfölde possessio
Kapornaki apátság gazdasági levéltára.
1722-ben átírják Mátyás király 1465-ban kelt adománylevelét, amelyben István streveri püspöknek, **a kapornaki apátság kormányzójának adományozza** a települést, azonkivül Lak,**Padár, Monokfölde,** Kalus, Uyfalu, Baxa, Bodogaszonfalva, Ivánfölde,Geztred, Szentmarton, Parkasfclde, Challanos, Veczkend /a malommal/ **possessio-kat**; Apáthfölde, praediumot Kávás és Akosföldc /másnéven Siger/ között. A Nagygyüres és Bezred possessio-k közt fekvő Kisgyüres, másnéven Monyorokerek nevü praedium-ot a Köveskál, Sosthokál, Keövághoeörs, Sasdikál és Szentbenedekallya possessio-k közötti Karintha praediumot.
Szabó Zalaegerszegi állami It.

Werbőczi-féle Tripartitum kitételei szerint az egyedül élő vagy fiú utód nélkül elhalt, magvaszakadt jobbágy vagyonát a földesúr örökölte.

1737.06.17. Bezered
Zala m. egyik officialisa által lefolytatott **tanúkihallgatások jegyzőkönyve.** ***/Eredeti. Magyar. Kelt Bezered-en, 1737. jun,17-én,/***
A De eo utrum három hosszadalmas pontja igen terjengősen afelől érdeklődik, hogy mit tudnak a tanúk néhai **Bezeredj Mihálynak** Bezered-en élt, de *** magvaszakadtan elhalt öregebb Balogh Miklós nevü jobbágya javaival**, melyek részben Bezered-en, részben pedig gr. Batthyány család tulajdonában lévő AlsoCsáfod-i szőlőhegyi szőlejében voltak, beleértve magát a szőlőt is. A megyei officialis összesen 5 tanút hallgat ki, de közülük négyen érdembeli vallomást nem tesznek, csak megerősítik az első tanú, Balogh Gergely bezeredi, 51 esztendős jobbágy vallomásának egyik vagy másik pontját. Ez az első tanú azt vallja, hogy tudja: a **magvaszakadt jobbágy, ki két fiával együtt halt el** magvaszakadtán, néhai Bezerédy Mihálynak volt örökös jobbágya, s halála után **minden javaira Bezeredi Jánosné tette reá kezét.** Egyébként e tárgyban már volt korábban is inquisitio. Egyébként a jobbágy saját vagyonának értéke hivatalos becslés szerint is **425 Ft** volt. ***01. P, 58. Bezerédy cs, ménfői I t - a , 1737.jun.17.***

Úrbári szerződések 1760 – 1794

A földesúrak gyakran nem tartották be maradéktalanul a szerződésekbe foglaltakat. Ha ilyen esetekben a jobbágyok panaszt nyújtottak be, akkor azok elintézése nem mindig volt kielégítő.

1760. 06.03. Bezered
Egykorú kivonatos másolat
Bezeréd és Kozmadombja possessiok urbarialis kötelezettségeit megszabó**,** Görbőn tartott úriszéki tárgyalás, valamint **fellebbezés** folytán Zala vm. conggener-ainak döntését tartalmazó **jegyzőkönyvekből**.
/Kb. egykorú kivonatos másolat. Az úriszéki tárgyalás 1760.jun.3-án volt/
Mindkét falura érvényesen elrendeli az uriszék, hogy „**egy egész ház helyhez** két vetőre **tizennyolc hold szántó föld**, melyben harminchat pozsonyi mérő **megyen** és nyolc szekér szénát

termő rét," **Ennek ellenében**: minden egész helyes gazda hetenként /napkeltétől napnyugtáig/ egy nap igás vagy 2 nap gyalogrobottal tartozik. /**A töredék-telkesek** telkük nagysága arányában kevesebbet./ Szántáskor, vetéskor, aratáskor, kaszáláskor, szénagyűjtéskor, szüretkor a földesúr vagy tisztje e robot duplját vagy triplját is megkövetelheti, de ezt a szoros dologidőt követő hetek, hónapok robotkötelezettségéből le kell vonni.
A **tizede**t terményeikből kötelesek megadni, s a földesúr által megjelölt helyre behordani. Ez a hordás azonban nem számit bele a robotba. Minden jobbágy köteles levélhordásra s évente egy **hosszú fuvarra**, mégpedig Sopronig vagy Győrig, vagy ennek megfelelő távolságra, más helységbe. Az egész helyes gazda saját fuvarjával, a félhelyes vagy ennél kisebb telekkel rendelkezők összefogva.
Saját részükre nem vadászhatnak, az **uraság részére** azonban évente 3-4-szer is **kötelesek vadászni.** Minden egész helyes gazda évente ad két tyúkfit, 12 tojást, és fizeti a külön megegyezés szerinti makkbért. **A magvaszakadtan elhalt jobbágy minden ingó és ingatlan vagyona az uré**; övé a birság és a büntetéspénz is.
A pennaticum a tizedelőé. **Mészárszék és kocsma az úré, de Szt. Mihálytól Szt. Györgyig a jobbágyok is árulhatnak bort.**
Birót és hegybirót a jobbágyok választanak, de a földesúr erősiti meg. Csak a földesúr által engedélyezett adásvétel érvényes.
„ És mivel...á Földes Uraságnak kárával **Beszeredi és Eöri erdőségek leírtattak,s vagdaltattak,** azok minden pinz nélkül, egyenlőképpen az károkhoz fölosztattandanak, és appertiálnak /igy!/ azaz házhoz valójoknak és jovoknak titettetnek. Ennek utána pedig **tizenkét forint büntetés** alatt annyiszor, amennyiszer irtani nem lészen szabad." Karácsonykor egy-egy szekér fát hoznak. Kötelesek az úr tisztjét vagy magát a földesurat tisztességesen vendégelni, ha körükbe jön. A megyének is kötelesek forspontot adni; négy font kendert vagy lent is kötelesek megfonni.
/**A kémény feltételekkel megkötött contractus ellen** a Bezeréd-i és a Kozma Domjai **jobbágyok** egyként **fellebbeznek** a megyei Sedes Judiciariához. A kivonat tartalmazza a Sedes Judiciaria döntését is, s így szól: „A mit két rendbéli heliségh erdeiben való makoltatás á Helségh Lakosainak fél Mak bérrel engettetsek egyéb eránt a Dominális Szék Sententiája Confirmaltatik és Helyben hagyattatik." - *úgy látszik ezt is kérték fellebbezésük során a jobbágyok! /* ***OL, P. 57. Bezerédy cs. kámi lt-a. Régi rend.C. No. 43/a.***

1760. jún.30. Bezeréd
Az úriszék döntése Bezeréd és Szt. Kozmadombján falvak jobbágyságának úrbéres szolgáltatásáról.
1. **Egésztelek tartozéka** 18 hold szántó és 8 szekérnyi rét
2. **Az egész telek robotka** heti 1 nap igás vagy 2 nap gyalog, fél és negyedhelyes felét vagy negyedrészét szolgálja.
3. Szántás, vetés, szénagyűjtés és szüret alkalmával az uraság a szolgáltatásokat megduplázhatja, sőt megháromszorozhatja
4. Hosszúfuvarral Győrig, Sopronig egész telkes egyszer saját marhájával tartozik, többiek összefogva. Terményeikből tizedet adnak, s azt roboton kívül behordják a majorságba.
5. Évente háromszor kötelesek az uraság vadászatán részt venni.
6. Minden egész helyes ad 2 csirkét és 12 db. tojást.
7.**Magtalanul elhalt jobbágy javait a földesúr örökli. Mészárszék és kocsma az uraságé.** A falu Sz,Mihálytól Sz,Györgyig árulhat bort. A bíróválasztást a falvakban és szőlőhegyen az uraság hagyja jóvá,
8. **Megtiltja a további erdőirtást**.
9. Karácsonyra 1 kocsi fát kötelesek adni. Az uraságot s tisztjeit, ha a faluba jönnének illően lássák el. A megye részére is kötelesek *forspontot adni. (*tisztségviselők szállítása)
Az úriszék ítélete ellen a megyéhez fellebbeznek.
A megye döntése: A fél makkbért engedjék el a makkoltatásért*
A többi pontot változatlanul jóváhagyják.
P. 57. Bezerédy cs. kámi lt. régi rend. 2 rsz. cs. C.oszt. 43/a.

1761.06.05. Bezered
Ideiglenes urbári szerződés Bezerédi Sándor, István, Ádám, Jób és Mihály, Bezered possessio földesurai és a helybeli subditusok között, Zala m. egyik officialisának jelenlétében. / *Egykorú bejegyzés a fenti follókon, a Bezerédyek urbarialis feljegyzéseit tartalmazó, bekötött kötetben.*
A szerződós kelt 1761. jun. 5-én, Bezeréden. *Magyar nyelvül./*
A szerződés 7 pontból áll. Tartalmuk:
1. Az 1760. jun. 30-i, Kis Görbő-n megtartott uriszék urbarialis döntései, melyeket egyébként Zala megye nemesi megyegyülése is megerősített, a földesurak minden pontjában érvényben tartják.
További intézkedésig azonban, tehát, ideiglenes érvénnyel az alábbi módosításokat engedélyezzük.:
2. Minden subditus, akinek a faluban háza van, e lakhelye után tartozik a földesúrnak évente 2 ezüst rénes forintot fizetni, „... ugy nem különben két ölni való tikfiat, tizenkét tojást" - pontosan megadni, mégpedig akkor, amikor az uraság megparancsolja, s az

urasági rezidenciába kötelesek a természetbenieket beszállítani.
3. A fent hivatkozott úriszéki döntés szerint az egész helyes gazda telki állományához két mezőre, azaz nyomásra 36 köböl alá való szántóföld és 8 szekér szénát termő rét tartozik. A telki állomány ellenében teljesítendő szolgáltatásokat szintén szabályozza az úriszékidöntés. Ám a subditusok ismételt kérésére e szolgáltatásokat a földesurak ideiglenesen most akként módosítják, hogy „...fizessen az ollatin Gazda Nyolcz Rhénes ezüst forintokat, és Négy libra Kendert,annak rendi módja szerint emberül megh fonyassni, az ollatin Gazda pedig kinek két Mezőre tsak 18 posonyi mérő alá fölgye lészen, s ugy akinek tsak kilencz mérő alá való lészen ugyan két vetőre hasonló proportió szerint kaszályó Réttyével együtt két forintokat fogh. fizetni és á fonyattatást is á képpen tartozik végben vinni".
4. Mind mezei, mind szőlőhegyben termésükből az eddigi gyakorlat szerint kötelesek a földkeresztet ill. hegyvámot megadni s bé is hordani. - Továbbá: „mindenféle Speciesbül pedig á Pennaticum be vett Szokás szerént bé adattassák." - Aki pedig a fenti szolgáltatások közül csalna, forfélyoskodna, az annyiszor,ahányszor ilyesmit el- követ, 12 Fl birságon maradjon.
5. Minden egész helyes gazda köteles egy hosszú fuvart szolgáltatni Sopronig v. Győrig, vagy e távolságoknak megfelelő távolságra. A félhelyesek ketten, a fertályosok négyen fognak össze e hosszú fuvarokra. Ha bármilyen oknál fogva e szolgáltatást nem teljesiti, ha egésztelkes, 6 Ft, a fél és fertályos arányosan kevesebb váltságösszeget fizet.
6. Az eddigi szokás szerint a szabad erdőkben makkos esztendőben makkoltathatnak, de a tilos erdőkben ugyanúgy, makkbért kell fizetniük,mint az extraneusoknak; a füveltetést azonban nyári időben a tiloserdőkben is megengedi nekik az uraság mind szarvasmarháik, mindsertéseik számára.
7. A majorsági szőlőmunkán kivül a megye által megszabott nagyszámú bérért kötelesek nagy dologidőben, aratáskor, kaszáláskor árendájuk törlesztéseképpen is, munkába állani az uraság földjén, rétjén. Az árendát egyébként két egyenlő részletben, Szt.Györgykor és Szt. Mártonkor fizetik.
Földesuraiknak a köteles engedelmességgel tartoznak.

OL. P. 57. Bezerédy cs. kámi lt-a. Uj rend. C. XII.7./ Fol. 39-40/

1762. Bezered

Urbarialis adatok Bezered possessióról.

*/Egykorú bejegyzés egy, a Bezerédy család urbarialis feljegyzéseit tartalmazó bekötött kötetben, a fenti fóliókon. Az **1762/63. gazd. évre**./*Az összeirás számba vesz 27 subditust név szerint /csak a nevet adja meg, de azt, hogy jobbágyok-e s hányan zsellérek nem irja meg. Évi árendájuk összesen 138 Ft 75 den.
/Igen változatos a kivetés személyenként: 2 Ft. 25 den.-től 12 Ft.-ig./ Fejenkint, ill. személyenkint adnak évente 2-2 tyúkot /összesen 54 db-ot/ s 10, ill. 20 tojást /összesen 450 db-ot/. A két földesúr ebben az időben: Bezerédy Sándor és Bezeredy István. A tabellári kimutatás mellé csekély érdekes adatot tartalmazó szöveges indokolást is ad az urbárium: „NB. Jol lehet hogy szamban vettük mit tartósznak Bezeredj Helsighben Lévő Jobagink szolgálni és füszetnyi, de az igasságokat Kinek kinek nem lehetett. Ezért halad tovabbis Kinek kinek valosaghos szolgalottya és föszetise, az Urak Kara /igy!/ mind azokis az Irtás Fölgyöket, réttyeket conscribalni szükséges mentül előbb." /Igen érdekes, de szintén **nehézkes a meglehetősen sokféle fuvarozási kötelezettségre vonatkozó rész/.** „Borokat föl hasznyi, Urasagh termisit, hegy vamot, vagy vett borokat is magok erejekkel jóva az gazdáknak bé foghnyi és a Söllerekis bé foghnyi tartosznak, ámit el hoszhatnak: ezen kivül hordassák az Urak magok alkalmatosságokon föl vett borokat arendabon vetettendő borokkal vigeszőnk ki tartozik. Item az Gabona Desmat vagy is Tiszedet oda vénnyi hova parancsoltatik nékiek. Item az Öres hordókat Le vénnyi." Majd arról intézkedik, hogy az árendát a szokásos Két terminuson: Szt.Györgykor és Szt. Mihálykor, két egyenlő részletben kell le tenniük. /Igen fontos adatok a majors. szőlő megmunkálási kötelezettségéről és a fonás helyetti aszalt gyümölcs-szolgáltatásról. / „Urasagh Szőleit megh munkálni, minden munkajat az eödőnek /=időnek/ jovaban vighesz vennyi, megh Senni,/ megszedni, leszüretelni / , hordókban betölteni, haszokhoz venyi; Gyümölcsöt aszalnyi az Fonyás hellet Aszalt gyümölcsöt adnyi, helles Gaszda fél köblöt, fel heles, egy fertalt, fertal helles fel Fertalt. ***OL. P.57. Bezerédy cs. kámi lt-a. Uj rend. G. - XII.7./Fol. 23/v- 24/***

1771.06.18. Bezered

Urbarialis contractus a Bezeréd-i jobbágyok és Bezerédy Károly özvegye: Bogyay Judit közt. ***/Táblai periratba foglalt egykorú másolat. Kelt. Bezeréden/ Igen érdekes a bevezetése:/***

Királyi Urbárium szerént nem szolgáltunk, se bizonyos contractusunk nem vala ki adva, és csak imigy-amúgy volt az szolgálatunk,

tehát mostanában, hogy az Jószágra Törvényes executio jött ki, kelletet bizonyos és valóságos bejövetelét „My alább meg irattak, Bezerédi helységben lakozó Tekintetes Bogyay Judith Aszonnak, Néhai lakozó T. N. és N. Bezerédi Károly Ur meghagyott Eözvegyének Jobbágyai, minek utánna mind eddig mi se a az Jószágnak kitenni, Mi tehát további ratificatiójáig, vagyis helyben való hagyásáigh á mi T. Földes Uraságunknak, most magunkat arra ajánlottuk, és le köteleztük, hogy ezen folyó 1771-dik esztendőben Sz.György napjától fogva számlálván esztendeig illy képpen szolgálni és fizetnifogunk."

/ Ezután a 10 jobbágy tabelláris kimutatása következik/

A tabella szerint robotolnak, de készpénzzel meg is te válthatják, fejenként 1 Ft. Házárendát adnak, közülük négyen fonni is kötelesek, adják az apróbb datiákat, végül: adják a „Föld-keresztet" is! / Van egy extraneus, akinek ittvan egy darab földje, s ez után adja a föld-keresztet, egyebet nem./ **A tabelláris részt, ahol a szerződésnek ujabb pontjai olvashatók**. A subditusok kötelesek magukat, hogy a szolgáltatások felét újév napján illetve az elkövetkező Szt, György napján teljesitik, ill, beadják, **/Majd igen érdekes módon, az urasági szőlő müvelése** ellenében
rögtön módosítják is a tabelláris részben vállalt, s eddigi szolgáltatásaikat rögzítő vállalásukat,/ **„Másodszor**, Lévén ezen Bezerédi hegyben a T. Uraságnak egy szőlője, ezen szőlőnek minden féle munkáját, gyarapítását és leszedésit, ki préselésit, szükséges karó csinálását a T. Urasághoknak Köz erdejéből, egy szóval pedig valami ezen Szőlő Munkához fog kivántattni, valamint ekkoráigh, ugy továbbá is véghben vinni tartozunk és böcsülettel ezen bor termését bé takaréttyok, de oly értelemmel, hogy az föllebb föl tett házbéli cenzus Száma1 fog maradni, és kiki az kitett egy egy foréntot nem fogjuk praestálni, avagy megfizetni, ugy az eddig adott házrul való tyúk is el marad." **/Igen érdekes a harmadik pont is a kilenced helyett adandó földkeresztről,/ „Harmadszor**: az kilenced helyett á mégh a Földes Uraságunknak bővebbi rendelési tetethetik, a ki tett föld keresztet meg adjuk és bé hordjuk, de ezt úgy kell érteni, áminő gabonával fogja bé vetni a földet, ollyas föld-keresztet is fog adni az Uraságnak."

A negyedik pontban a bor- és gabonatermés behordásával kapcsolatbanvállalják a jobbágyok, „hogy mi akik marhásak vagyunk, ajánlottuk,hogy két szekeret öszvö fogunk csinálni és egy vitelt fogunk praestálni."**Az ötödik pont** szerint, ha a földesúr idegen cséplőket nem kapna, akkor a jobbágyok kötelesek a termést elcsépelni, de a törvényes és szokásos cséplőrészt ők is megkapják.

„Hatodszor. Az Hegyvámbéli bé adás és szedés, igy az Tyúkok adása fönt marad az Uraságnak előbbeni mód és szokás szerint.” **/Ezután a szokásos záradék, s az aláírások,** ill. kézjegyek következnek, **végül** a fonás és kisebb datiák megváltásáról az **utóirati pont,/** „ Henem a fonyást meg kivánván váltani, fontjától 10 pénzeket fizetnek,egy kappan ára 15 den., egy csirke ára tészen 5 den.,12 Tojásnak az ára tészen 5 den.”

OL. P. 57. Bezerédy cs. kámi lt-a. Régi rend. C. No.5.

1794.04.26. Bezered

Bezerédi Péter által kibocsátott úrbéri szerződés.

/Egykorú bejegyzés egy, a Bezerédi cs alád urbarialis feljegyzéseit tartalmazó, bekötött kötet fenti folióin.

A földesúr előrebocsátja, hogy elei által **1761.jun.5-én** kibocsátott úrbéri contraotus eredményeképpen **sok károsodást szenvedett a család törvényes jövedelme**, ezért ő most az alábbi módosításokat tartalmazó contractust bocsát ki , mind maga, mind pedig Imre nevü bátyja nevében, kinek ő a teljhatalmú megbozottja.

1. / Az 1761. évi contractusban körülirt 2 Ft-os, házankénti census megmarad továbbra is . Ezen felül „Egy egész Helyes Gazda pedig á kinek lakó Helyihez Két Mezőre 36 köböl alá való Szántófölde és 8 Szekérre való Réttye, á vagy az helyett annyi hold földe vagyon, Nyolcz Rényes Forintokat, Két angariában, ugy mint Szent György napkor felét és Sz. Márton napkor is felét árendaképpen fűzetni...” A kisebb telkesek /1/2, 1/4, 1/8 helyesek, itt már utóbbiakat is említi!/ pedig arányosan kevesebbet.

2. / Minden mezei és szőlőhegyben termésükből meg kell adniok a földkeresztet, illetve a hegyvámot. Ezt - a földesúri, majorsági terméssel együtt be is kell hordaniuk, össze is kell rakniuk. Hordáskor minden hordó gazda kap áldomásnak egy icce bort.

3. / Az 1761.évben kiadott contractus szerinti hosszufuvart Vámos Család-ig kell teljesíteniük. A hosszú fuvart az egészhelyesek 4 Ft-tal a kisebb telkesek arányosan kisebb összegekkel válthatják meg.

4. / A 3. pontbéli hosszufuvar azonban könnyítés az 1761. évihez képest. Ugyanígy könnyítés a dáciák és a fonás „megrövidülése”is. Ennek ellenében viszont a jobbágyok kötelesek a helybeli promontoriumon levő földesúri, Szabó nevü szőlőt teljes egészében megmunkálni még akkor is, ha az nagyobbodnék az idők folyamán. A nagy munkák idején kapnak azonban egy akó bort.

5./ Nagy dologidőben - árendájuk törlesztéseképpen is - kötelesek a megyei limitáció szerinti napszámbérért a földesúr szólítására aratási és kaszálási munkára jelentkezni, s abban dolgozni.

A szerződést a földesurak mellett 30 subditus is ellátja kézjegyéve l . / Nevük is szerepel kézjegyük mellett./

OL. P. 57. Bezerédy cs. kámi lt-a. Uj rendezés. C.XII. 7

Összeírás
1768 – 1842

1768. Bezered

Egész telek: 20 hold szántó, 6 szekér rét,
Kocsma: Szent György napig,
Robot két marhával,
Kilenced termésben,
Földesúr: Bezerédi Mihály, Sándor és István.
Hazátlan zsellér: 5
Házas zsellér: 53
Telkes 1/8 1
1/2 4
1/3 3

ZÁL. Urbáriumok.

1770. Bezered possessio

Összeirt családok száma: 87, zömmel magyar nevüek
484 lélekkel
248 adózóval.
Ebből szerialista jobbáfy : 76 család
444 lélekkel
226 adózóval.
Köztük: 5 takács 46 Ft, 1 ács 10 Ft és egy szabó 2 Ft jövedelemmel, 11 inquilinus. 1 boarius.
Sok a népes család.
Nagycsalád 2 van,
egyik 9 adózóval és 18 lélekkel
másik 6 adózóval és 11 lélekkel.
Soknál 4-5 adózóval.
Extraszerialista: 11 család, 40 lélekkel, 22 adózóval.
Köztük 2 urad. hajdú, 1 urad. kanász,
1 urad. molnár 35 p.m.gabona jövedelemmel,
1 közs. mészáros 20 Ft,
1 közs. korcsmáros 12 Ft, és
1 neocolonus faber 3 Ft jövedelemmel.
1 konv. csordás.
3 községi kanász.
Telek pusztán uradalom, kevés terméssel.

A kukorica 127 1/2 p.m., dohány nincs.
A szőlő 736 kapásnyi.Az elmúlt 1769, évben a termés közepes volt, de a rozstermést a fagy és a talajvizenyő tönkretette.
A mészárszéket és korcsmát a földesurak a falubeli lakosoknak engedték át, azzal a meghagyással, hogy ennek jövedelmét a templom szükségleteire fordítsák. **Eperfát nem ültettek**, mert csemetéjük nem volt. Két vagy három évvel ezelőtt **340 fűzfát ültettek**, amik már növekednek. **A tanítónak 3 fiú és 6 leány tanítványa van,** őket csak írni és olvasni tanítja. A tanításért fejenként negyedévi 21 krajcárt kap, ezenkívül életfenntartására minden háztól egy harmad p.m.gabonát és 10 dénárt adnak neki, valamint egy fél hold, ill. 1 p.m.-re való földje van mindkét vetésforgóban, melyet a lakosok felszántanak és bevetnek neki. Ebből évi 5 p.m. gabonát remélhet. A harangozásért minden hold vetésterület után kap egy kévét.
ZÁL. Cpnscr. univ. 1770. Kapornaki kisebb járás.Ö. 46/88.

1772. Bezered
A füzet csak a vagyonokból számított rovásokról készített összesítést tartalmazza.
A Bezerédi család birtoka.
Jobbágy: 108 persona
Extrasz.: 2 ”
ZÁL. Consrc. Univ. 1772. Ö. 46/86.

1819. Bezered
Falu,.Kapornak! járás felső vidéke.
Ház: 100
Háznép: 118
Férfi: polgár és kézműves: 4
Férfi nemesek szolgái: 12
Férfi paraszt: 78
Férfi mindenrendű zsellér, lakó és kertész: 31
Férfi **fiúgyermek: 173**
Nők általában: 317
fentiek **összesen: 615**
Férfi 1-17 éves: 154 Zsidók 1-17 éves: 3
Eérfi 18-40 éves, nős: 4 Zsidók40 éven felül: 1
Férfi nőtlen és özvegy: 7
Férfi 40 éven felül: 75
Férfi róm. kath: 294
Távollévő férfi az országban? 21, - ismeretlen helyen: 1

Kiszolgált szegődött katona: nőtlen: 1
Az NB-val jegyzettek és a 17-40 évesek rovatából kihagyottak:54
ZÁL. Nem nemes népesség összeírása katonai célra.

1828. Bezered.
Falu,.Kapornaki járás
Ház: 100
Háznép: 118
Férfi: polgár és kézműves: 4
Férfi nemesek szolgái: 13
Férfi paraszt: 77
Férfi mindenrendű zsellér, lakó és kertész: 31
Férfi **fiúgyermek: 209**
Nők általában: 332
fentiek **összesen: 666**
Férfi 1-17 éves: 180 Zsidók 1-17 éves: 3
Eérfi 18-40 éves, nős: 4 Zsidók40 éven felül: 1
Férfi nőtlen és özvegy: 12
Férfi 40 éven felül: 79
Férfi róm. kath: 330
Távollévő férfi az országban: 21
Gyarapodás, születtek: 19
Csökkenés, meghaltak: 26
Az NB-val jegyzettek és a 17-40 évesek rovatából kihagyottak: 64.
ZÁL. Nem nemes népesség összeírása katonai célra.

1828. Bezered
Az **1830 évi rectificatio** - külön íven van.
Szerződéses község.
Munkalap az 1828. évi összeírás anyagának kijegyzéséhez.
Falu. Megye: Zala, Járás: Kapornak.
A község az Urbáriumban ---- osztályúnak van feltüntetve.
Az adózók száma: 191
Zsellérek száma: 98
Ház néküli zsellérek: 9
Fiuk: 2
Leányok: 1
Kézművesek: 1
Házak száma: 98
Anya tehenek: 6
Szántóterület: jugerum: pozsonyi mérőnyi átlagtermése:
átlagcensusa: Vetésforgó:

Rét: kaszásnyi, osztályú földdel egyértékű.
Szőlő: 80 vinea mérőnyi, 3 kapásnyi; 1 urna. Deperdita: .
Legközelebbi piac: Nagykanizsa 3 statio távolságra.
A lakosok tagadják, hogy urbáriumuk lenne, de szerződés szerint 1 jugerum föld után egy Xrf-t fizetnek uradó /terragium/ címén.
Csak irtásos területeik vannak, amelyeket olykor kapnak az uradalomtól.
Ezért írták be a zselléreket föld nélkül.
A tehenet 3 hóig fejik.
Eredetileg egy tehén volt beirva és a rektificatorok irták át 6 tehénre az adatot.
A községben 2 ablicentiátus szabadságolt katona, 3 özvegy, egy konvenciós és egy zsidó mészáros volt.
Szomjas Károly sk. Pártó, 1964.

1842. Bezered
Falu,.Kapornaki járás felső vidéke.
Ház: 115
Háznép: 111
Férfi tisztviselő és honoratior:1
Férfi nemesek szolgái: 4
Férfi paraszt: 92
Férfi mindenrendű zsellér, lakó és kertész: 45
Férfi **fiúgyermek: 235**
Nők általában: 436
fentiek **összesen: 813**
Férfi 1-17 éves: 223 Zsidók 18-40 éves nős: 1
Eérfi 18-40 éves, nős: 8
Férfi nőtlen és özvegy: 2
Férfi 40 éven felül: 45
Férfi róm. kath: 376
Gyarapodás, születtek: 33
Csökkenés, meghaltak: 29
Az NB-val jegyzettek és a 17-40 évesek rovatából kihagyottak: 99
ZÁL. Nem nemes népesség összeírása katonai célra.

Egyház, iskola
1770 – 1870
1750-től van tanító a faluban

1770. Bezered possessio
A lakossági és gazd. jellegű összeírás itt kihagyva. A tanítónak 3 fiu és 6 leány tanítványa van, őket csak írni és olvasni tanítja.
A tanításért fejenként negyedévi 21 krajcárt kap, ezenkívül életfenntartására minden háztól egy harmad p.m.gabonát és 10 dénárt adnak neki, valamint egy fél hold, ill. 1 p.m.-re való földje van mindkét vetésforgóban, melyet a lakosok felszántanak és bevetnek neki. Ebből évi 5 p.m. gabonát remélhet.
A harangozásért minden hold vetésterület után kap egy kévét.
ZÁL. Cpnscr. univ. 1770. Kapornaki kisebb járás.Ö. 46/88.

1771. Bezered
1. / A tanító: Dombos György
2. / Minkét nembeli, r.kath. vallású tanulója van, összesen 8 fő.
3. / „Ab alphabeto incipiendo successive elementa scribendi et Rudimenta Lingvae Latináé methodo vetustioribus etiam annis usilata pueris; litterarum autem logendi et quae volunt scribendi quoque notitiam puellis simul cum cathacesi /tradits/.
4. / Régi szokás szerint minden hospestől kap évente 10 dénárt, 1/3 köblös gabonát, összesen 8 kocsi tűzifát, tanulónként évi 1 Ft 40 kr-t; „pro comitiva fueris Xr 7, pro vigiliis diurnis Xr 7, pariter pro nocturnis Xr 7;" Kap ezenkívül egy kocsi szénát. Mindez Ft értékében 46 Ft 12 den-t tesz ki. / A conscriptor „commoda subsistentia"-nak nevezi./
5./ Nincs mit javítani a tanító munkáján.
6. / **Kb. 20 évvel ezelőtt alkalmaztak először tanítót a lakosok**.
Az álláshoz mindössze 1 darabka / kocsi szénát hozó/ rét és egy pozsonyi mérő befogadóképességű föld tartozik fundusként.
7. / A tanítót a lakosok veszik fel, egyetértésben a plébánossal; így gyakorolják a felügyeletet is.
8. / L. a 4. pontot; egyéb semmi.
9/ **A tanító egyben a község jegyzője és harangozója is.**
E funkciókért összesen kap évi 16 Ft-ot.
10./ Külön iskolaépület nincs. Szobája egyben iskola is, van még 1 konyhája, 1 kamra. A földesurak által közösen kijelölt fundusra épült,a lakosok húzták fel.
11./ A 6. pontban leírt rétet és a szántóföldet a lakosok művelik meg a tanítónak.
12./ A tanító alkalmas funkciója ellátására; házát ha kell, - kézi és fogatos munkával, pénzzel - a lakosok állítják helyre, renoválják.

1771. Bezered
summa animarum: 482 = lélek
hosp. 74
conf. incap. 104
Veszprém, pk. I t . Conscr. Anim* Distr. Kanizsa

***1777.* Bezered Koppány filiája.**
45 éve ex antiquis ruderibus temploma felépítve,
azonban a nép 1/3-t fogadja be csupán. - párbér 20 den. össz: 20 Ft.
Tanító: 6 tanítvány, Háza fa, szalma tetővel,
1 szoba össz, jövedelme 62 Ft 47 1/2 den.
C. 99.Htto. It. Conscr. prov. par. eccl. et ludim. raksz.A.100.

1778. Bezered
anyakönyvei 1778-tól

1778. Bezered Koppány filiája
Temploma 1732-ben épült. Sz. Vendel kápolna 1776-ban.
animae universim: 571 (össz.lélekszám) ***Veszprém pk. It. Can. Vls.***

1782-1801. Bezered
Szala-Koppán filiája.Temploma Szt. Katalin tiszteletére szentelt.
A falun kivül van egy kápolna is Szt. Vendel tiszteletére.
Papja egyiknek sincs. 1 1/2 órányira a matertől. 581 lélek.
OL. Htt-i It. Acta reg. Paroch. Rsz. 2-2609. /Pfarrtopogr. Dioec. Veszpr./ 133-219.1. Zala m.164-165.1.

1802. Bezered mater,
filiái: Gyürűs, Orbányostfa. összes lakos: 711.
Veszprém pk. I t . Conscr. prov. par. fasc. V.

1848. Bezered. mater,
filiák: Gyürüs, Orványosfa. össz. lak. 559.
Tanítás magyar nyelven. Iskola romos. Télen 38 tanuló.
Tanító nem tanult. ***Veszprém pk. It. Conscr. prov. par. F.X.***

1870. Bezered, Kapornaki járás

	férfi	**nő**
olvasni tud	**1**	**9**
írni olvasni tud	**45**	**19**
analfabéta	**235**	**251**

Bezerédj Péter birtokügyei

1784.04.27. Bezered
Egyezség Bezerédy Jób és Bezerédj Péter között.
Bezeredy Jób kijelenti, hogy sürgős szükségében, de különösképpen azért, hogy atyai adósságait rendezhesse, a Zala m-ben lévő „... Bezerédi és Koppányi... és azoknak határaiban, úgy a Telek nevű Praediumban lévő **Minden némő, Kint és bent való Minden Ingatlan Javaimat, Curialis és Jobbágy helyeimet, Szántó földeimet...”** /az összes tartozékokat/, melyek őt apja, Bezeredy Jób után megilletik, sertéseinek a fent irt javakhoz tartozó erdőbeli makkoltatási jogainak fenntartásával, **5000 Ft-ban eladja** testvérbátyjának, Bezeredi Péternek.
OL. P. 57. Bezerédy cs. kámi lt-a. Régi rend. N. No. 51.

1807. Bezered
Feljegyzések Bezerédj Pétertől
a **bevétel a faluból**: 1473 Ft.10 Kr.; Kiadás: 1198 Ft. 19 Kr.
F.57. Bezerédi cs.lt. /kámi/ 12 rsz. cs. D. 22. oszt. No.2. fol.111.

Bezerédi jobbágyok panaszai és ezek elintézése 1789 – 1836

A Bezerédi család alább megjelölt levéltáraiban található meg. Az 1789-1801 időszakban részletesebb feltárásukkal nem találkoztam, ezért csak ezt a csekély információt adom közre.
O.L. P. 57. Bezerédi cs. kámi lt. D. XXVI. oszt.

Bezeréd
1789-1792.
Nr. 26
Bezerédi jobbágyok panaszai s ezek elintézési jegyzőkönyve.
A II.József alatti tisztiszék jegyzőkönyve
1792-1796.
Nr. 27.
Bezeredj helységbéli protocolum
1797-1801.
Nr. 28.
Jobbágynevek, szolgáltatások s panaszok s ezek elintézése.

Megjegyzés:
Bezerédi Péter erőszakkal, a törvényes formák betartása nélkül akarta elvenni a jobbágyok szőlőjét, pedig ehhez „semmi jusa", semmi joga nem volt. A szőlőterületet 400 Ft-ra becsülték részrehajlóan Bezerédi Péter javára, jóllehet, a szőlőterület becsértéke meghaladja az 1000 Ft-ot. A hegyvámhoz is hozzányúlt.

1802.05.24. Bezered
A Bezeréd-i jobbágyok panaszirata a vármegyéhez.
Az ügyet a megyei cong. generális 1802. máj. 24-én tárgyalta.
A jobbágyok azért fordulnak a vármegyéhez: „...hogy T. Bezerédy Péter Ur által el foglalt szőlejeknek birtokában vissza tetettessenek."
Elöljáróban előadják a jobbágyok, hogy **Bezerédi Péter a folyó 1802. esztendőben szőleiket teljesen jogtalanul elbecsültette,** és erőhatalommal a jobbágyok szőlei mellett allo szőlejéhez hozzácsatolta. **Kérik a megyét helyezze vissza őket szőleik jogos tulajdonába.** Kérésüket az alábbi indokokkal támasztják alá:
1./ Bezerédi Péternek csak annyi jussa van hozzájuk, hogy a több Bezerédy-compossessor közül Bezerédy Jób birtokrészét zálogban birja,"...és igy **mint zálogos, ideig óráig való Birtokosnak semmi jussa nem lehet azon szőlőnek el bötsültetéséhez**,mivel ezen Just és Hatalmat Hazánk Törvénye **egyedül á valóságos Földes Uraknak** engedi."
2. / De **zálogban is csak 1/4 részben birja Bezerédy Péter** ezt a szőlőfundust; mármost: ha bármit akar tenni az ő 1/4 részén, a compóssessorokat, kik a 3/4 rész jogos tulajdonosai meg kell kérdeznie. Ez nem történt meg.
3. / Még **az örökös tulajdonukat biró földesurak sem becsültethetik ki semmiből a jobbágyaikat, csakis a törvényes formák betartásával,** s a kibecsülésnél jelen kell lennie a vármegye egyik ki küldött officialisának is. Ezzel szemben Bezerédy Péter „maga helybéli Tisztyét ki küldötte némely koppányi lakosokkal, kik között talán maga emberei is voltak, és ezek által vitette végbe a bötsüt."
4. / A becsű is részrehajló volt B. Péter javára, hiszen summative 400 Ft-ra becsülték azt a szőlőterületet, amelynek becsértéke meghaladja az 1000 Ft-ot.
5. / A törvény ugy rendelkezik, hogy a szőlőket Szt.Gergely nap /márc. 12./ előtt kell becsülni, ez a becslés pedig Szt Gergely nap után történt.
6. / A hegyvámot eddig sommásan fizették. Most törvénykeztek azon,

hogy szétmérés, ill. felmérés alapján szabassék meg a hegyvám.
Mig az a törvénykezés be nem fejeződik, nem lehet törvényesen az ujabb jogi aktust; az elbecslést sem végrehajtani.
Fenti okok alapján kérik a megyét: hatálytalanítsa a B. Péter által foganatosított kibecslést, illetve utasítsa őt arra, hogy a kibecslést a törvényes úton indítsa meg, de ezt csak extra possessorium tehesse./A megyegyülés - a latin nyelvű záradék szerint - **a megye egyik főszolgabíróját küldi ki a tényállás megvizsgálására és javaslattételre**./
OL. P. 57. Bezerédy cs. kámi lt-a. Régi rend. 9. No. 62/a.

Megjegyzés:
A T. Uraságok hátra vetették, felrugták tulajdon pöcsétjükkel ellátott kontraktusukat, mindenből többet (pl.házadó kétszetresét), fizet a jobbágy. Századok folyamán megszaporodván, megosztozván egyre kisebb földből, rétből él családjával. A szabad, közös erdőt, rétet elvették, helyette semmit nem juttattak, és ennek utána azt is művelni kell az uraságnak.

1808. Bezered
A bezerédi jobbágyok panaszirata a Vármegyéhez.
/ Egykorú másolat./
A jobbágyok a megyei Sedes Judiciaria-hoz intézik panasziratukat, melynek érdemi részében az **alábbiakat adják elő**,
„Elsősorban az 1761-dik Esztendőben az T Uraságaink velünk Contractusra lépvén á mint á Contractusbul világossan kitetszik, hogy valakinek házo vagyon, tartozik fizetni 2 forintot, ugy nem különben két ölni való Tyukfit, 12 Tojást adni. Köteles lészen Ugyan az több birtokosok, 8 forintot, az alább utánna következendő és fele birtokos 4 forintot fizetni tartoznánk, Ugy nemkülönben 4 funt kendert annak rendi módja szerint bötsülettel megfonnyi, az alább való birtokosok pedig kire mi esik propositio szerint fonni tartoztunk...”
- ez volt tehát a kötelezettségük, amit ők **mindig, mint elődeik is igyekeztek betartani betsületesen.**
Ámde földesuraik:
„...hátra vetvén a tulajdon pötsétekkel adott contractust, most már az olyan, aki fizetett két forintott, fizet 4 forintot, ki fizetett 4-et, fizet 8-at, aki 8-at fizetett hasonlóképpen maid Két annyival terhelytettnek, és pedig azon szerént mind á Contractus mutattya senkinek földgyö,réttye nincs, hanem **majd csak nem mindenekbül ki fosztatnak,** és az Uraság részire is elszedetnek az földeinkbül, és némelyünk közülük **meg**

szaporodván elosztoztunk, eképpen senkinek közülünk az ő fölgyö,rétye meg nints**, mégis mianyájon mindenbül föllebb fizetünk**, és ezen árendákotmost mind nap számal szolgáltotyák velünk! **Ugyan a contractusba volt rendelve**, hogy ha valaki, Kézbeli vagy Marhával szolgállóaz árendáját az T.N. Vármegye limitatiója szerént vetetődjék bé, **de mégis** tsak 10 Kr-al fizetik vagy veszik bé.
Másodszor: **Volt egy darab Szabad Erdőnk** ákit Szabadon Makkoltathattunk és fájészhattunk, de az elpusztulván, az urak föl fölosztotta /igy!/ Szántó földeknek és föld keresztet adunk róla, és a helett se fájészó, sem makkoltatás helette nem adatott sem rendeltetett, és ezen szabad Erdőtül köllött szolgálni minden Embernek 5 napot és most is, valamint még birtokunkban volt meg kölly szolgálnunk, az mely helett semmi jutalmunk nincs. Ugy nemkülönben.
Harmadszor: volt az közönséges faluságnak egy darab rétetskéje, az mellyetis az Uraságok elvittek és magok között föl osztották, semmi leg kevesebbet helette nem bonificáltak!
E sérelmeik orvoslását várják és kérik a megyétől,
/ Az 1808. jun. 20-i nemesi megyegyülés elrendeli az ügyben a vizsgálatot, mindkét fél meghallgatásával, s a vizsgálat lebonyolítására kiküldi egyik megbízottját.
OL, P* 57. Bezerédy cs. kámi lt.-a . Régi rend, C. No. 48.

Megjegyzés:
Az országos összeirást végző urak az összeirás során az országosan stabil normát követték, amit a T Bezerédi földesúr kevesellett. A **rektifikatorok is kevesellették ezt „lelkiismeretes" eljárásuk, során, pl. a bérbeadott földeket felértékelték a földesúr hasznára.** A járási adófelvétel/hivatal sem akarta, hogy ebből a „lelkiismeretlen" összeírásból szokás legyen.
A jobbágyokat olyan súlyosan adóztatták, hogy azok eladták állataikat is, hogy megszabaduljanak az adóterhektől. Mindez a földművelés legnagyobb kárára történt.

1830. Bezered
Zalamegye, Kapornaki járás, 1830.évi május hó 9-én kelt
Rectificatioja, /*helyesbítés/
A szántókat és réteket a község lakói bérben kapják az uradalomtól. **A szőlőket a rektifikatorok a szomszédos Gyürüs község I.osztályú földjeivel vették egyértékünek.** A hegyi jogon és természetben teljesítendő járandóságot levonva a terméseredményt

a 3 kapásnyira felvett szőlők után 1, 1/2 urnában állapították meg kapásonként. Ez eltér az orsz. conscr. 1 urnában megállapított terméseredményétől. A tehenet 3 hóig fejik. Téli eltartására 1 kocsi szénát, 1 kocsi szalmával együtt, számítottak. **Semmi kereseti lehetőségük nincsen.** Földjeiket szerződés szerint bérelik, egy jugerumnyi föld után egy Xrferost fizetnek és ezenfelül készpénzben pozsonyi sessióként 3-4 foritnyit járulékként földesuraiknak, /**dependunt/ Korcsmáitatás és más közös jövedelem nincs.** Piacuk Nagykanizsa 3 stationyi távolságra.
Az eredetileg 1 tehénből álló jószágállományt a rektifikatorok tüntették fel 6 tehénből álló jószágállománynak!

/ ***Szomjas Károly, Pátró, 1964***./

Az észrevételekhez, a d/hez az alábbi megjegyzést fűzték a jegyzőkönyv végén:
Az összeirt borjas tehenek számát aláirtak, amelynek a járási /Dicalis conscriptio/ konscriptióval való **egybevetése után a következő észrevételeket teszik**:
Az országos összeirást végző urak az összeirás elvégzése során csak egy országosan rögzíthető stabil norma megállapítására törekedtek, **a rektifikatorok pedig ezt lelkiismeretes eljárásuk alapján kevesellették** /pari? parum dicere **= *miért? néhány szóval***/ az esküdtek nem tudnak és nem tudtak nagyobb számról, mert az országos összeírásnak éppen abban a szakában/intervallo/ esett ez, amikor **a szegény adózók az adóztatás nyomása alatt – amivel akkoriban zaklatták őket - hogy azoktól megszabaduljanak, marháiktól és barmaiktól rendkívüli mértékben megváltak és megüresítették magukat.**
A járási adófelvétel azonban nem akarta, hogy az összeírásnak ebből az esetéből szokás legyen /a dolog ugyanis köztudott volt/ - a földmüvelés gondolatának legnagyobb kárára,
/ *reiterari? adóztatás ügyének legnagyobb kárára?/**** *ismételt***

Megjegyzés:
Bezerédy György (1779 –1863)
Apja Bezerédj Péter. Jogi tanulmányait Pozsonyban végezte. Vas megye tiszteletbeli jegyzője, majd főispánja volt. Veszprém megye főjegyzője, 1827-től alnádor, 1829-től a kőszegi kerületi tábla elnöke, majd cs. kir. udvari tanácsos volt, akihez kérelemmel fordultak a bezeredi jobbágyok, hogy a naponkint szaporodó szántóföldek miatt támadt ingyen terhek alól felszabadíttatsanak.

1836.07.25. Bezered
A Bezeréd-i jobbágyok kérelme Bezerédy György udv. tanácsoshoz, a Dunántúli Kerületi Kir. ítélőtábla praesidenséhez,földesurukhoz.
/ Eredeti Magyar. Kelt u.ott., 1836.jul.25./
A rövid, de lényeges dokumentum szövege, illetve annak érdemi része igy hangzik:
„Már ennek előttö le folt Esztendőkben is folamodtunk M. Uraságunk Kegyes Szine elejbe azon Végbül, mively hogy á **Majorhoz való szántó földek naponkint szaporodnak, és igy mi Szegén Jobbágyi a Rajtok Lévő termékenységet Ingyen fejében bé takarni elégtelenek vagyunk,** melletis Méltóztasson M. Uraságunk tekéntetbe venni, és Szegin Jobbágyait il vagy ingyen terh alul fő szabadítani..."
OL. P.57. Bezerédi család kámi lt-a . Uj rend.E.LXIII.28.sz.

Tot Farkas jobbágy vagyonleltára

1800. márc. 29. Bezered
Tot Farkas jobbágy inventariuma:
a ház, gazdaság és konyha felszerelés stb. igen részletes felsorolása, a becsérték összesen: **858 Ft.**
P. 57. Bezerédy cs. kámi lt. régi rend. 2 rsz.cs. C.oszt. No, 80.

Zalai diákok a Győri Királyi Jogakadémián
1800-1848
(Kiss Zsuzsanna cikkéből véve)

Hosszú a hallgatók névsora, de kiemeltem közülük a bezerédi és koppányi származású hallgatókat illetve a csányi és kehidai hallgatókat, akik politikai pályára léptek.

N é v	**Származási hely**	**Gondviselő jogállása**	**Elvégzett tanév**	**Elvégzett osztály**
Klinits Mihály	**Bezeréd**	**ignobilis**	**1802/1803**	**Bölcs.I.**
Klinits Mihály	**Bezeréd**	**ignobilis**	**1802/1803**	**Bölcs.II.**
Rákótzi Lajos	Zalakoppány	civis	1803/1804	Bölcs. I.
Rákótzi Lajos	Zalakoppány	ignobilis	1804/1805	Bölcs. II.
Rákótzi Lajos	Zalakoppány	civis	1805/1806	Jog I
Vajda Ferenc	Zalakoppány		1802/1803	Jog II.
Csányi László	Csány		1808/1809	Jog I.
Csányi László	Csány		1809/1810	Jog II.
Deák Ferenc	Kehida	nobilis	1817/1818	Bölcs.I.
Deák Ferenc	Kehida	nobilis	1818/1819	Bölcs. II
Deák Ferenc	Kehida	nobilis	1819/1820	Jog I.
Deák Ferenc	Kehida	nobilis	1820/1821	Jog.II.

A földesúr falubeli jobbágyai „Exxessusai”

Bezeréd, 1805.
Valamelyik Bezerédy-földesúr panaszirata Zala megye alispánjához a fenti falubeli saját jobbágyai Exxessusai ellen./ *Aláíratlan, keltezetlen, fogalmazvány.A leirt esemény dátumaiból következtetve: 1805 elején Bezeréd-en lehetett./*
A panasztevő földesúr leírja, hogy a most múlt, 1804. év Nagykarácsony ünnepén történt az, hogy a fenti falubeli juhász békésen legeltette az urasági birkákat a f. úr őszi vetésén /nyilván ritkítás céljából/ de mikor látta, hogy a falubéli jobbágyok sertései

szanaszét legelnek, ő is szétereszteтte a nyájat. Erre a falubelik részint puskákkal, részint más öldöklő szerszámokkal rárontottak, s folytonos lövöldözés közepette mindenéből kifosztották, sok urasági birkát megnyomorítottak, majd rátörtek az ispánházra, ott is lövöldöztek, iszonyúan káromkodtak, s ha az ispán és a cselédek rémületükben nem futottak volna, egy szálig leöldözték volna őket. Ez nem elég: éjjel-nappal őrzőket állítottak a juhászházhoz, fenyegetve a bent levőket, hogy akár ember, akár állat lép ki a házból, azt agyonütik. Az urad. cselédek akik lesben állék körül, ki különben is élcsahos volt az egész „feltámadásben" megfogtak, s durungjával együtt Egerszegre cipelték tömlöcbe.
A földesúr végezetül könyörgő szóval fordul az alispánhoz, hogy miután „A belső tsendesség első boldogsága életünknek" , teremtsen rendet: szedje le a jobbágyok fegyvereit, a lázítókat pedig vettesse tömlöcbe. ***0L P. 57. Bezerédy cs. Kámi It-a Régi rend.No. 38.***

Nemes Pállffy János ispám által készített jelentés a
Bezeréd-i jobbágyok renitenskedéseiről

1809.08.27.Bezeréd
Elöljáróban elmondja az ispán, hogy Bezerédy Péter Bezeréden lévő majorságában szolgált 2 éven át, s most be akar számolni a Bezerédi- jobbágyoknak 1809. évi viszontagságairól.
Az első az volt,"hogy Frantziáknak Magyar Országban való bé jöveteleknek üdéjében semmi féle parantsolatra az Jobbágyok közül senki elő nem állott, Kivált képpen Kaszálás üdéjekor, hanem kéntelen volt az Ispány nékik áldomást adni és Így regvel-regvel áldomásért kaszáltak. Nemkülönben tselekedtek Aratás idejében, mind az üdéig, míglen az magokét bé nem takarták senki elő nem állott, hanem fenyegetéssel,mivel az Ispány az Föld Keresztett,mig az T. Uraságét bé nem takarták. Midőn már a Frantziák közelgettek hozájok, több izben Gyűlést tartottak, hogy mi tévők legyenek, Közönséges végezések volt, hogy ők az üdéig semmit sem adnak, hanem **tüsténт az Frantziákat fogják vezettni az fönt emiitett T. Bezerédy Bezerédy Péter Uraság Pintzéjéhez,** hogy ott mindent kiraboljanak és elprédáljanak, úgy **hasonlóképpen az Gabona felől**, hogy az Majorban minden elegendő legyen nékik, hogy ha jönni fognak. Ezt Szabó Ferentz Jobágy mondotta az Ispánynak, hogy ők az Gyűlésekbenközönségessen azt végezték.
Elljővén Püspöki Dézmálás üdéje, Süle Ferentz Jobágynak az fia Ispány Urat Rútul attávalteremtettével mivelte testét és lelkét, ki is azt mondtáa, hogy ha ott érhette volna, midőn tizedelt, mindjárt

tüsténT az **Vass vellával Keresztül szúrta volna;** ezt bizonyithatja, ki akkor jelen volt és mindeneket hallotta, Sabján Márton, á kinél is az Dezma nála maradott, 6 kéve, aki ez üdeigis adósvéle." / Az ispán e nyilatkozatát hajlandó törvény előtt esküjével is megerősíteni./
OL. B. 57. Bezerédy cs. kámi l t - a . Régi rend. 1809. C No. 47.

Összeírás a plébániai könyvtárak állományáról 1815 és 1817 között

Kurbély György veszprémi püspök **az 1815 és 1817 közötti** 3 esztendőben canonica visitatio formájában végiglátogatta egyházmegyéjét, minden esztendőben egy-egy politikai vármegyét: azaz Veszprém, Zala és Somogy megyét. **Elrendelte, hogy látogatás előtt a plébánosok könyvjegyzék formájában összeírást készítsenek külön a plébániai könyvtár és külön saját könyvanyaguk állományáról.** A meglevő 167 plébániai, illetve plébánosi könyvtár könyvlajstromának anyagát dolgozta fel statisztikailag Hermann Egyed jászóvári premontrei kanonok és Éberhardt Béla piarista szerzetes. Az összeírt 14.698 könyvből 7167 a plébániai könyvtárak, 7531 pedig a plébánosi magánkönyvtárak állományában volt. Közülük néhány jelentékenyebb könyvanyaggal rendelkezett: pl. a somlóvásárhelyi 144, a kéthelyi 145, **a bezerédi 159,** a veszprémi 275, a felsőőrsi 284, a kapornaki pedig 299 művel. ***Cikk-kivonat.***

Megjegyzés:
Jó érzéssel tölt el, hogy Bezeréd papja, Szever Ignácz (1814-1828) abban az időben 159 könyvvel rendelkezett**. Ma 1db könyv van nálam, ami megmaradt abból a hatalmas könyvtárból,** amit ministráns koromban láttam Dely János plébános úr irodájában. Hasonlóan nagy könyvtár volt a plébánián Szabó Dénes idejében is.

A falu lakossága új kovácsműhelyt épít kovátsuk számára, mert nemsokára összedől. A compossessor földesúraktól engedélyt kérnek az épületfa kivágásához.

1817.02.26. Bezered
A Bezeréd-i lakosok kérelme földesurukhoz.
Jelentik a f. úrnak: „... hogy **a kovátsunk Háza á régiség miatt**, mint a fölyi, mint az alla, mivel láp helyen is vagyon, oly annyira **el romlott**, hogy nem sokára **öszve fog dűlni**, és így kovátsot nem kaphatunk, á nélkül pedig ily nagy Helység el nem lehet...” - Kovács nélkül pedig sem saját munkájukat, sem a földesúri igás robotot teljesíteni nem tudják. Új kovácsműhelyt és lakást kell építeniük. A többi compossessor földesúr már engedélyezte a szükséges épületfa kivágását, **most Bezerédy-től kérik: engedélyezze ő is a szükséges födélszék elkészítéséhez néhány cserfa kivágását.**
OL. P. 57. Bezerédy cs. Kámi lt-a. Régi rend.C.No.3.

Bezerédi nemesek 1845-ben

Fábián János	Kétséges nemes	
Horváth József	Kétséges nemes	
Horváth János	Kétséges nemes	
Horváth Antal	Kétséges nemes	
Gaál János	Kétséges nemes	apja származási helye Bezeréd

Bezerédi honvédek az 1848-1849-es szabadságharcban

Balogh István
Balogh József
Balogh László
Bőr Ferenc 22 éves, földm.
Düi János
Gerencsér József
Lancsarics Péter 25 éves, földm. (szül.: Baksa)
Németh János I.
Németh János II. 25 éves, földm.
Pénzes József 22 éves, földm.
Takács József
Tóth István 19 éves, takács (szül.: Pórszombat)
Tóth György 22 éves, földm. (szül.: Orbányosfa)
Varga Lőrinc
Varga Vendel

Zala vármegye közgyűlése Jegyzőkönyvei, amelyek érintik Bezerédet 1861-1900

Dátum	Sorsz	Napirend
1861-06-03	926	Kérics Ferenc bezerédi lakos kérelme a katonaságtól való elbocsájtása ügyében
1861-06-03	953	Gránicz Gáspár bezerédi lelkész folyamodványa az elpusztult mesterlak és iskolaház rendbe hozása ügyében.
1862-03-03	683	Balogh László bezerédi katona elbocsátó levele
1862-03-03	687	Szerdahelyi István és Bezerédi György adóhátralékai
1862-03-03	701	Bedők Pál pákai, Czigán József náprádfai, Horváth János orosztonyi, **Kilimics Ferenc** bezerédi, Szilli József felsőrajki, Egyed György hatési, Szente György nemesvitai, Nagy Ferenc Rezi, Horváth József sümegi, Kövessy József hanyi, Vajay Gábor hanyi, Plander István figyeházi, Vörös János hásházgyi, Pinterics István kapcai, Miholics István kebelei, Czupor István bisztricei, Szabolcsányi György zorkaházi katonák tartaléklevelei.
1862-06-02	1794	Bezerédy Sándor visszalépett szolgabíró beadott hivatalos iratai.
1862-07-14	2300	Bezerédi illetőségű **Kilinits Ferenc** katonai kötelezettsége.
1862-11-03	3517	Bezerédy Gyulánétól adó és illeték behajtása.
1863-04-13	1007	Rád, Bezeréd és több szomszédos község kérelme Inkey Kazimír ellen a határjaikon keresztül menő Bánfai malompatak szabályellenes vezetése miatt
1863-06-01	1334	Süle István bezerédi katona elbocsátási kérelme
1868-11-23	921	Cseh János és Tóth Péter bezerédi lakosok közti fellebbezési per
1877-03-06	17	Misefa, Kapornak, Padár, Bezeréd, Gyűrüs, Orbányosfa, Zalaistvánd,Szepetk és Kemend községek folyamodványa, melyben Kapornak és Szepetk közötti

útvonal helyreállítására az **1877**. évi közmunkatartozásukat kérik

1879-05-05 76 Zalakoppány-Bezeréd-Almás-Kallosd-Barátsziget-Kehida közti útjavítási költségek felének elengedési kérelme

1883-05-07 78 Zalakoppány, Bezeréd, Almás, Kallosd, Barátsziget, Kehida kérelme a Zalaszentgróti közegészségi körhöz csatolásról.

1886-12-01 402 Zalakoppány, Bezeréd, Almás, Kallosd, Barátsziget és Kehida kérelme, hogy az **1887** évi közmunkát útépítésen szolgálhassák le.

1887-04-04 301 Bezeréd község **1887** évi költségvetése.

1887-10-03 579 Kehida és Bezeréd községekben a szőlőhegyekben kiadott lakhatási engedélyek felülvizsgálata.

1887-10-03 1332 Bezeréd község **1888** évi költségtervezete

1889-10-02 315 Bezerédy Elek kenesei lakos árvatári adóssága.

1890-10-02 312 A megyei számvevő bemutatja Varga György Bezeréd község számadóbírájának **1889** évi számadását.

1890-12-10 958 Bezeréd község **1891** évi költségelőirányzata.

1890-12-16 1242 Bezeréd község **1890** évi költségelőirányzata.

1893-10-03 443 Tóth Vince Bezeréd község számadó bírájának **1891** évi számadása.

1893-12-12 712 Bezeréd község **1894** évi költségelőirányzata

1894-12-10 678 A bezerédi községi árvatárban felmerült hiánynak a kifizetése a gyámpénztári tartalék alapból

1894-12-11 833 Bezeréd község **1895** évi költségelőirányzata

1895-05-06 256 Bezeréd község **1892** évi számadása

1895-05-06 804 Bezeréd község **1895** évi számadása

1895-10-02 1297 Bezeréd község **1893** évi számadása.

1895-10-02 1787 Bezeréd község **1896** évi költségelőirányzata

1896-05-13 333 Bezeréd község **1894** évi számadása

1896-12-15 893 Bezeréd község **1885** évi számadása

1896-12-15 1454 Bezeréd község **1897** évi költségelőirányzata

1899.09.11. 596 Balogh Mihály Bezeréd számadó bírájának **1898** évi számadása.

1899-12-11 1015 Bezeréd **1900** évi költségelőirányzata

Bezerédi iparosok kereskedők czím- és lakjegyzéke 1892-ben

Pillik János	ácsmester
Hoffman Sámuel	borkereskedő
Breuer Soma, Bárón József	fűszer- és gyarmatáru-kereskedők
Kerekes Károly	kovács
Ádámcsek Balázs	takács
Ellés Ferencz	takács
Horváth Sándor	takács
Toborfy Antal	állattenyésztés és tejgazdaság

Zalamegye, **1891** (10.évfolyam, 1-26. szám)1891-03-08 / 10. szám

Hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minister úr az 1890. évi junius hó 11-én kelt 16000 számú rendeletével **a bezerédi róm. kath. templom tetőzetének és menyezetének helyreállítását, nemkülönben ugyanott a paplaknál eszközlendő kisebb javításokat,** 1136 frt 79 krnyi, továbbá a hivek által természetben leszolgálandó 145 kézi és 54 igás napszámmal, esetleg ezen napszámokat készpénzben megváltandó 76 frt 10 kr. illetve 100 frt 57 kr. az az összesen 176 frt 67 kr. összeggel engedélyezte, s az 1890. évi szeptember hó 13-án megtartott árlejtés eredményét el nem fogadván, 1891. évi január hó 27-én kelt 46614 890. sz. rendeletével új árlejtést rendelt el. Ennek alapján a fent említett munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1891. évi március hó 14-ik napjának délelőtti 10 órájára a bezerédi róm. kath. plébánia hivatal helyiségében tartandó új zárt **ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.** A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 10 órájáig a nevezett plébánia hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki müvelet és részletes feltételek a m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.
Kelt Zala-Egerszegen, 1891. február 25-én.
Zalavármegye kirépítészeti hivatala.

Gróf Batthyány Pálné arannyal hímzett két díszes stólát ajándékozott a bezerédi templomnak

Bezeréd, 1912
Köszönet Gróf Batthyány Pálnénak
Bezerédről írják, hogy s vallásosságáról és jótékonyságáról ismeretes Gróf Batthyány Pálné — született Palini Inkey Valéria őméltósága arannyal hímzett **két díszes stólát ajándékozott a bezerédi templomnak,** s egyet egyet a padárinak s a gyűrűsinek, — melyért hálás köszönetüket fejezik ki az illető egyházaknak vezetői. — Amint mi tudjuk, egyéb templomi díszítményeken kívül a Grófné nem négy, hanem tizennégy stólát is ajándékozott eddig a nagykapornaki és környékbeli egyházak számára, valamint stb. s mind olyan templomi szereket, melyeket ö maga varrt és hímezett. Néhol igazán olyan elhagyatott kis templomocskák vannak, hogy, ha egy egy ilyen nagyúri jóságos kéz meg nem áldaná őket egyes felszerelvényekkel, nemsokára egérkamarák lennének.

Tiltakozó kérvények a közös hadsereg és a honvédség ujoncz létszámának megállapításáról szóló törvényjavaslat ellen,

298. szám. Sorozata azon feliratok és **kérvényeknek, melyek »az 1889. évi VI. törvényczikk 14. §-ának módosításáról, illetve a közös hadsereg és a honvédség ujoncz létszámának megállapításáról szóló 199. sz. törvényjavaslat ellen**, valamint az 1903. évben kiállítandó ujonczok megajánlásáról és póttartalékosoknak a közös hadsereg és haditengerészet békelétszámának kiegészítése végett kivételesen leendő igénybevételéről« szóló 200. sz. törvényjavaslat ellen a képviselőházhoz benyújtattak. **110-ik melléklet** 348.oldal**: Nagyobb katonai terhekhez semmiképp hozzá nem járulunk**; német nyelvű, osztrák szellemű és idegen származású tisztikarral vezetett hadsereget nem vagyunk hajlandók tovább védeni, beczézgetni. Óhajtjuk, hogy a közös hadsereg magyarországi része önállósíttassék. Kérünk magyar vezényszót! Kérünk magyar tiszteket! Kérünk magyar zászlót hadseregünknek. Neveljék a magyarországi hadsereget magyar szellemben, magyar érzelemmel, hadd lássák a nemzetiségek, a melyek nemzeti létünket mindinkább aláássák, a magyar állam hatalmát, s erejét. A nemzeti önálló hadsereg felállításával kérjük a 3 évi szolgálati időnek 2 évre való leszállítását.
7.759. ikt. sz.:Bezeréd község (Zala megye) adófizetői, választópolgárai és hadkötelesei.
Molnár János és 104 társa.

Összeírás
1910-1935

1910. Bezeréd
Zalaszentgróti járás
Ír és olvas 527

1930. Bezeréd
Zalaszentgróti járás
Ír és olvas 765

1930. Bezeréd község
Zalaszentgróti járás,
Külterületi adatok.
Külterület: **Cseroldaldülő**
Jelenlévő népesség: 91
Kereső népesség: 44
Ebből őstermelő: 43
Ebből ipari forgalom: 1
Mg. kereső összes: 14
0 -10 kh. 14
Munkás: 21
Külterület: **Külsőmajor**
Jelenlévő népesség: 96
Kereső népesség: 36
Őstermelő: 29
Ipariforgalom: 2
Mg. kereső összes: 1
Cseléd: 20
Munkás : 7
Külterület: **Vegyálomdülő**
Jelenlévő népesség: 96
Kereső népesség: 49
Ebből őstermelő: 44
Ipari forgalom: 5
Mg. kereső összes: 15
0-10 kh: 15
Cseléd: 1
Munkás: 9
Összes külterület:
Jelenlévő népesség: 283
Kereső népesség: 129
Ebből őstermelő: 116
Ipari forgalom: 8
MG.kereső összes: 30
0-10 kh. 29
Cseléd: 21
Munkás: 37

1935. Bezered község
Zalaszentgróti járás.

Gazdacimtár
Földbirtokos neve: Békássy István
Terület: 973 kh
Szántó: 470 kh
Kert: 3 kh
Rét: 66 kh
Legeldő: 93 kh.
Erdő: 310 kh.
Földadó a nem: 27 kh
Földbirtok kateszteri tiszta jöv.arany korona: 5618
A birtokos összes földbirtokának területe kh: 1127
Kisbérlet: terület kh: 102

Község közbirtokossága:
Terület: 302 kh
Szántó: 2 kh
Rét: 5 kh
Legelő: 163 kh
Erdő: 88 kh
Földadó a. nem: 44 kh.
Földbirtok kateszteri tiszta jöv. arany korona: 718
1935. február 28. Bezeréd község,
Zalaszentgróti járás.

A gazdaságok száma és területe nagyságcsoportok szerint
Gazdaságok száma összesen : 264
1 kh-nál kisebb, szántóföld nélküli: 23
1 kh-nál kisebb, szántóföldes: 56
1-5 kh. 122
5-10 kh. 45
10-20 kh. 14
20-50 kh. 2
200-500 kh. 1
500-1000 kh. 1
Gazdaságok területe kat.hold.összesen: 2067 kh.
1 kh-nál kisebb, szántóföld nélküli: 9 kh
1 kh-nál kisebb, szántóföldes: 35 kh
1-5 kh. 296 kh.
5-10 kh. 308 kh.
10-20 kh. 169 kh.
20-50 kh. 77 kh
200-500 kh. 302 kh.
500-1000 kh. 871 kh .

Magyarország kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági címtára (Budapest, 1924)

BEZERÉD. Kk. Zala vm„ zalaszentgróti j. 870 lak.
Közjegyző, anyakönyv.: Zalakoppány.
Rk. Törvényszék (tkv.), járásbir.:Zalaegerszeg.
All.-pénzt. : Sümeg. Csendőrörs : Zalacsány.
(vonat,posta) Szepetk (Kőszeg-Zalaegerszegi
és Celldömölk-Rédicsi vonal).
BEZERÉD. Kg. Kom. Zala, Bez.Zalaszentgrót. 870 Einw.
Kreisnotär, Matrikelamt: Zalakoppány.
Rk. Ger. (Grundbuchsamt),Bezirksger, Zalaegerszeg.
Staatsparkrasse.: Sümeg. Gend.: Zalacsány.
(vonat, posta) Szepetk (Strecken Kőszeg-Zalaegerszeg
und Celldömölk-Rédics).
Földbirtokosok (Grundbesitzer) : Békéssy István (1070)
Hoffman Mihály (27) , Közbirtokosság (301) , Seibert János (20)
Cipészek (Schuhmacher): Bujtor János, Gerencsér Zsigmond,
Horváth István , Németh József
Korcsmáros (Wirt): Hernstein Pál
Kovácsok (Schmiede) : Tóth József , Vincze Antal
Szülésznő (Hebamme): Benkő Anna
Takács (Weber): Horváth Sándor
Vegyeskereskedő (Gemischt waren händler) : Hernstein Károly

Cégbíróságok cégjegyzékei 1876-1948 között
Bezerédi Tejszövetkezet
Alapítva 1937.02.07-én, Utolsó módosítás : 1944.
Megszűnése nem jegyeztetett be
Bezerédi Földmívesszövetkezet
Alapítva 1946.11.28-án, Bejegyzésen kívül más adatot nem
tartalmaz. Megszűnéséről nincs adat.

1945
A több évszázados történelmi folytonosság megszakad

A törökök viszonylag későn, az 1650-es évektől kezdve portyáztak a faluban, így komolyabb elnéptelenedés nem volt azokban az időkben. A 18. század során sokat fejlődött a település. 1750-től már volt tanítója a falunak. Egészen az 1940-es évekig, a földművelés mellett, nagyrészt állattartással és szőlőtermesztéssel foglalkoztak az emberek. 1945 után teljesen átalakult, a község.
Az 1945 és 1947 közötti földosztás során leginkább a pártállás alapján jutottak földhöz a gazdák.
1950-es évek elején a parasztságot kizsigerelte a kötelező beszolgáltatás, sokaknak még a padlását is lesöpörték, hogy az előírt termékmennyiséget begyűjtsék. Ezek után aztán sorba kellett állni a parasztnak a kiutalt fejadagért, ha enni akart. Hamarosan elmennek közülünk, akik elszenvedő, vagy végrehajtó részesei voltak, akik még emlékeznek azokra a zord időkre. A beszolgáltatás után kicsit fellélegzett a falu.
Az 1950-es években bevezették a villanyt.
1959-től autóbusz is jár a településre.
1963-ban kultúrház épült.Az elkövetkező évtizedekben azonban már megállíthatatlanul folyt az elvándorlás a településről. A munkavállalók leginkább a komoly munkaerőhiányban szenvedő Zalaegerszegre költöztek.Az 1990-es évek során vezették be a vezetékes vizet, a gázt és a telefont. A falu komoly gondokkal küzdött. A paraszti lakosság elöregedett, fiatalsága elvándorolt.
Megváltozott a gazdálkodás és a népesség összetétele is. A földművelők elöregedése, kihalása, az utódok, a fiatalság nagy része elköltözése által **a több évszázados foglalkozási folytonosság megszakadt.** Régi szokások, hagyományok, mondák mentek feledésbe. Elszomorító látni, hogy egyre több paraszthház áll ott lakatlanul, megműveletlen kertekkel.
1785-ben 565,
1900-ban 759,
1930-ban 1011,
1949-ben 985,
1960-ban 862,
1970-ben 629,
1980-ban 412,
1990-ben 276,
2001-ben 214,
2011-ben 151 lakója volt a falunak

A legnagyobb elvándorlást a tsz-esítés váltotta ki, amit elősegített az autóbuszjáratok megindulása, mert lehetővé tette a munkába járást. 1971-ben megszűnt a felső tagozat, 1976-ban megszűnt az alsó tagozat, ezzel 226 év után, az iskola végleg bezárt. Szabó Dénes plébános áthelyezésével elveszítette a falu utolsó papját is. **A falu pap és mester nélkül maradt.**
A falu több évszázados folytonossága minden téren megszakadt.
Nincs szántás-vetés,aratás, gabonabehordás,cséplés,őrlés, kertművelés, veteményezés, kenyérsütés. Nincs szőlőhegyre járás, kapálás, permetezés, szüret, borfejtés, nótázás a szőlőhegyen és a szőlőhegyről hazafele, nincs bezerédi bor, pálinkafőzés.
Nincs szarvasmarha az istállóban, gulya, gulyás. Nincs disznó az ólban, konda, kanász, nem hízlalnak disznót, nincs, aki a disznót levágja, kolbászt-hurkát készítsen. Nincs szárnyas az udvarban. Nincs marhabőgés, disznóröfögés, hajnali kakaskukorékolás. Hála a technikának, van ugyan hajnali harangszó, és misére harangozás, de a ritkán tartott misékre négyen-öten mennek. Nincs iskola, nincs mester, a pap alkamasint megy. Nemsokára bezár a templom is, mint az iskola. A falusi élet megváltozott, városiasabb lett. Bizom abban, hogy az évszázadokon át jellemző kemény falusi életet nem feltétlenül a falu teljes elnéptelenedésével járó nyitottabb, kényelmesebb formáció váltja fel. Ez a formáció csak most van születőben, és nagyon törékeny. Gonddal, értelemmel, szeretettel vigyázni kell rá !

Földosztás
1945. után

1945. szept. 21. Bezeréd. Földosztás
Kiosztva 84 birtoklevél.
Dr Juhász Miklósné.
Zala megyei Levéltár.Főispáni 822/945. sz.

1947. Bezeréd
A földosztás ismételt panaszok folytán 1947 márc-ig elhúzódott.
A földig. biz. juttatásra javasolt 146 személyt, összesen 319 kat. hold juttatására.Köztük a római kath. plébánia is kapott 5 kat. holdat / általában 1-3 holdat kaptak/ kegyúri terhek megváltása címén. Ez utóbbit a Földbirtokrendező tanács nem hagyta jóvá, vizsont 4 olyan személynek is juttatott, akit a földigénylő bizottság az igénylők közül, mint iparost törölt. Az 1947-ben jegyzőkönyvbe foglalt panasz szerint

a bizottság nem jogosultaknak is juttatott, az osztást önkényesen egy iparos végezte. **Az osztásnál nem a rászorultság, hanem a pártállás volt a döntő. Sok igénylő kielégítetlen maradt.**
Az igénybevett föld Békássy Istváné volt.
ZÁL. Zala megyei Földhivatal Zalaegerszeg 26/1947.sz Degré

1948.04.06. Bezeréd
26 házhelyet juttattak.
A községben fekvő nagybirtokból kiosztottak 156 holdat.
ZÁL. Zalamegyei Földhivatal, Zalaegerszeg 28/1948Jagadics I .

1950.09.17. Zalaegerszeg
Az MDP Zala Megyei Bizottságának zárójelentése
A titkár elvtársak nem segítették a tagosítást

A tagosítás során a tagosító bizottságok és az ellenőrző bizottságok általában jó munkát végeztek, jól megállták helyüket 1-2 bizottság kivételével, különösen az elnökök. Ezekre az elvtársakra a M. B-nek feltétlen fel kell figyelni, munkájukban segíteni, nevelni kell őket, mert ezeknek az elvtársaknak jelentős része alkalmas párt, tömegszervezet, vagy egyéb funkcióba való beállításra. A tagosítást falusi pártszervezeteink általában jól irányították, **voltak azonban** falusi pártszervezeteinknél olyan esetek,**amikor a titkár elvtársak nem segítették** és nem irányították **a tagosítás** munkáját, mint pl. **Bezeréden** és Molnáriban.....
Hogy hogy néz ki a tszcs-kben az a szám, amire támaszkodhatunk, az csoportonkint változik. Pl.a Zalabér-i tszcs-ben, amelynek mintegy 160 tagja van, jelenleg 26 az a tag, akire szilárdan lehet támaszkodni. **Bezeréden a 29 tagból 11 tart ki szilárdan a szövetkezeti gazdálkodás mellett,** Zalavégen a 169 tagból 9 az, aki jelenleg tovább is csoporttag akar maradni. Előfordul olyan eset is, hogy a tsz vezetősége szakad ketté, az egyik része szilárdan kitart a csoportgazdálkodás mellett, a másik része azon dolgozik, hogy a tsz felbomoljon. Pl. A Nagyrécsei Vörös Október termelőszövetkezet..... Előfordult olyan eset is, pl. **Bezeréden, hogy reakciós elemeknek adtak cserét a tszcs táblája mellett**, amit a jóindulatú dolgozó parasztok joggal sérelmeztek.....

1956. évi események
Bezeréden

Bezerédet is elérte a forradalmi hangulat. A bezerédi események szerények voltak.
Az ünnepség a Hősökterén kezdődött. **Beszédet mondott Korpics Ödön, gazdálkodó parasztember. Szavalt: Korpics Zsuzsa, Szerkeres István**, **Kerekes György igazgató**, Hősökteréről a templomba vonult a tömeg. Ez alkalommal olyan sokan jöttek el a misére, hogy a templom tömve volt emberekkel, sokan be se fértek. Dely János plébános misét celebrált. Nagyon ünnepélyesen, de kimérten beszélt, szinte csak lehelet finoman érintette a politikai helyzetet. Mise után levitték az iskolába és ünnepélyesen visszahelyezték a két tanterembe, régi helyükre a két korábban eltávolított feszületet. Az egyik fekete fakereszt volt, súlyos ezüstszínű fémfeszülettel, ezt Rumi Pisti vitte, a másik mahagóni barna fakereszt volt, „elefántcsont" színű feszülettel, ezt Hencsei Kálmán vitte. A tömeg elindult az iskolától. Elöl a férfiak vonultak nemzeti színű zászlókkal, kokárdákkal, szalagokkal, Kossuth-nótákat énekeltek, utánuk a lányok, asszonyok templomi zászlókkal egyházi énekeket énekeltek. A gyerekek élvezték, önfeledten keveregtek az emberek között, ők nem igazán értették a történteket.
A tömeg végig vonult a falun, a felső faluvégig, ott visszafordult, és visszavonult a tanácsházig, majd békésen feloszlott.
A forradalom bukása után eltávolították a kereszteket az iskolából. Közülük a fekete kereszt előkerült 60 év múlva.
Korpics Ödönt, Kerekes Györgyöt börtönre ítélték a forradalomban való részvételük miatt.
Ők évek múlva szabadultak, a szocialista rendszer pedig visszatért a régi kerékvágásba.
Községi Nemzeti Bizottság 1956. október 28.
Aczél János 1923.
Belovári István földműves, 1909.
Bíró Ferenc vb titkár, 1928.
Dézsenyi János 1923.
Korpics István földműves, 1913.
Korpics Ödön földműves. 1911., elnök
Németh József kovács 1917.
Rumi József földműves, 1912.
Süle József 1909.
Süle Miklós földműves, 1922.
Szekeres Géza földműves. 1915.

Összeírás
1948-1965

1948. Bezeréd
Iskola: római kath. 8 osztályos
Tanulók száma: I – IV.osztályban : 71, V-VI.osztályban: 42,
VII-VIII.osztályban: 18
Összesen: 131
Tantermek száma: 2 Tanítók száma: 2
ZmL. 501.Tanfelügy. 4668/1948.

1949. Bezered község,
Zala megye, Zalaszentgróti járás
Az 1949. évi népszámlálás adatai alapján.
A község jellege: ötk.
A község területei : 8109 kat hold. ill. 1214 hektár.
Lakóházak száma: 223
A népesség száma: 985
A népesség gazdasági jellege: ö
Külsőmajor
külterületi lakott hely Bezered község határában
Az 1949. évi népszámlálás adatai alapján.
Települési forma: Z
Települési jelleg: Mgt.
Lakóházak száma: 8
Népesség száma: 65
Vergyálomdülő
külterületi lakott hely.Bezered község határában
Az 1949. évi népszámlálás adatai alapján.
Települési forma: Sz
Települési jelleg: Mgt.
Lakóházak száma: 31
Népesség száma: 126
Cseroldaldülő
külterületi lakott hely.Bezered község határában
Az 1949. évi népszámlálás adatai alapján.
Népesség száma: 38

1962. Bezeréd
Község, Zala megye, Zalaszentgróti járás
Az 1962.évi helységnévtár adatai alapján.
A község jogállása: ötk.
A község területet : 2109 kat.hold.

A népesség száma: 862
Lakóházak száma: 241
Közmű szolgáltatás: V
Oktatási intézmények: Á
Kulturális intézmények: M. Kt.
Szabad Nép telep külterület
Zala megye. Zalaszentgróti járás,.
Lakott hely Bezeréd község határában
Az 1962. évi helységnévtár adatai alapján.
Népesség száma: 64
Lakóházak szám: 14
Közmű szolgáltatás: V. vv.
Vergyálom külterület
Zala megye, Zalaszentgróti járás
Lakott hely Bezeréd község határában.
Az 1962. évi helységnévtár adatai alapján.
Népesség száma: 99
Lakóházak száma: 24
Cservölgy külterület.
Zala megye, Zalaszentgrót járás
Lakott hely Bezeréd község határában
Az 1962. évi helységnévtár adatai alapján.
Népesség száma: 40
Lakóházak száma: 13
Rátkavölgy külterület
Zala megye, Zalaszentgróti járás
Lakott hely Bezered község határában
Az 1962. évi helységnévtár adatai alapján.
Népesség száma: 10
Lakóházak száma: 4

1965. Bezered. Szabad Nép Tsz
1965-ben taglétszáma: 240 fő
Gazdálkodási területe: 1397 kh.
Ebből szántó: 890 kh.
Szarvasmarhaállománya: 155 db.
Traktorállománya : 9 db.

Helyzetképstatiztika
1960-1972

Bezeréd 1960
A tanácsiVB alkalmazottak száma: vezető: 2, adminisztrátor:1, kisegítő:1, Összesen:4
Adóügyi megbízott székhelye: Zalakoppány
Tsz-ek száma: 1
Taglétszám:264, családok: 252, művelt gazd.terület: 1427kh, ebből falun kívül: 120 kh
Állatorvos: Zalakoppányban
Gépállomás: Türje
Földműves szövetkezet székhelye: Zalaistvánd
Oktatás: iskola 2 különböző épületben 1 terem
Népművelés, sport: művelődési ház, terem: nincs
Nyilvános mozi : van 1 terem, 60 főre
Egészségügyi ellátás:
Körzeti orvos: Zalakoppány
Orvosi rendelő: 1, van
Járóbeteg, szakrendelés: Zalaegerszeg
Kórház, klinika: Zalaegerszeg
Mentőállomás: Zalaegerszeg
Hatósági szülésznő: nincs
Szülészeti ellátás:Zalakoppány
Gyógyszertár: Zalaszentgrót
Könyvtár: van, 1
Vasútállomás: Pókaszepetk, 10 km
Egyéb vasútállomás: Kehida, 9 km
Zalaszentlászló, 8 km
Távolsági autóbuszmegálló: van
Használatos járművek: Budapestre vonat,
Megye székhelyre autóbusz
Járás székhelyre gyalog, bicikli
Község utcáinak 60 %-a kiépített belterületi út
Postafiók: 1
Posta takarékbetét: van
Műszaki ellátottság, kommunális helyzet:
Villany: van
Utcai közvilágítás: 18 helyen lámpa
Ivóvízellátás: ásott kútból, egészségügyileg kifogásolható
Közkutak száma: 3
Sok más kérdésre válasz: nincs, nem

Bezeréd 1967
Helyzetkép, Kérdőív helytörténeti lexikonhoz
Várostól való távolság: 25 km
Termőtalaj: agyagos, dombos
Talaj termékenysége: 13 q
Vasútállomás: 10 km
Autóbuszösszeköttetés: 2
Autóbusz összeköttetés : 1959 óta
Terményeladás: lehetséges, piac Zalaszentgrót
Terményeladás piacon 1930. években: Zalaszentgrót
Terményeladás piacon 1910. években: Zalaszentgrót, Pókaszepetk
Kövezett út : 1931 óta
Utcarend: Zsuppos ház 1945-ben: 17, 1967-ben: 7
Zsuppos pajta, istálló: 1945-ben: 12, 1967-ben: 3
Újonnan épült utca: van
Telkek mélyen benyúlnak,
Épület, istálló, pajta, ólak: egy vonalban, egymás mögött.
Kiskert: házak előtt
Konyhakert, gyümölcsös: házakhoz csatlakozik, átl. 600 nöl
Kerítések 1967-ben utca szinten: közepes állapot, drót-, fafonás
Kerítések 1930-as években utca szinten: fafonás
Házak színe: vegyes, sárga, fehér, szürke
Borospincék: vannak, 95 % 1945 előttről
Pince építőanyaga 1945 előtt: fa, földtömés
Faragott gerendás pincék, szőlőprések: vannak
Munkaelvándorlás:
Lakosság munkáselvándorlása 1945 előtt: -
Rendszeresen munkára jár 1967-ben: 86 fő
Elköltözött családok száma 1945 után: 12 család
Munkahelyek: Zalaegerszegen, vasútnál
Végleg elköltözés helye: Zalaegerszeg, Budapest
Elvándorlás kezdete: 1960, tsz szervezés idején
Munkába járás: férfiak, nők
Ipar, mezőgazdaság:
Az 1930-as évek növényfajtáihoz képest új : hibrid kukorica, cukorrépa
Falusi háziipar (kosárfonás, szalmaedénykötés, famunka,stb.) 1967-ben: nincs, megszűnt
Falusi háziipar (kosárfonás, szalmaedénykötés, famunka,stb.) 1900-as években: volt
Háziipari termékek gyártása eladásra (piacokon, vásárokon) 1900-as években: volt

Változott-e az eladás mértéke, helye 1967-re: teljesen megszűnt
Van-e szerepe a közeli erdőségnek, pataknak manapság: nincs
Legjobban virágzó állattartás 1960-as években: szarvasmarha, sertés,stb.
Legjobban virágzó állattartás 1930-as években: szarvasmarha, sertés,stb.
Uradalomban dolgozott 1945 előtt: 40 konvenciós, 50 napszámos
Falu néprajzi jellege:
Népviselet: nincs
Meddig viselték a múltban: I. Világháborúig
Élnek-e a falusi régi **népi játékok, szokások**
(betlehemezés, regölés, pünkösdi királyválasztás, lucanapi kotyolás, húsvéti locsolás, balázsjárás, aprószenteknapi korbácsolás, gergelyjárás, stb.): igen, aláhúzva
Ha nem ,akkor mikor kezdett elmaradni: -
A régies lakodalmak köszöntőkkel: 1 nap
Van-e, volt-e a falunak híres mesemondója, énekese, népművésze: nem volt
Volt-e a falunak nevezetes szülötte: nem volt

„Kérjük az íveket a tanítókkal, a község régi dolgaiban járatos idősebb emberekkel megbeszélve kitölteni, és az adatszolgáltató nevét, foglalkozását és életkorát is megjelölni."

Gerencsér József nyugdíjas tsz tag 86 éves
Kelt: Bezeréd, 1967. május 17. Aláírás sk.

Bezeréd 1972
Helyzetkép, Kérdőív
Helytörténeti lexikonhoz
Önálló tanács: van
1967 óta községegyesítés: nem volt
1950 óta község határában nagyobb változás: nem történt
Termelőszövetkezeti község lett: **1959-ben** (előzőleg is volt tsz, Külsőmajorban)
KTSZ, ÁFÉSZ: nincs
Orvos: nincs
Körzei orvos: Zalaistvánd
Ipari üzem: nincs
Eg. ü., szoc. létesítmény nem épült
Vezetékes gáz: nincs

Vízmű:nincs
1945 után épült: iskola 1958-ban, kultúrház 1964-ben, tsz,gazd,ép.1964-ben
Óvoda: nincs
Államosítás előtti iskola: r.kath. elemi iskola, alapítva: -
Iskola alsó tagozat 1972-ben: van
Iskola felső tagozat 1971-ben: megszűnt, átjárás Nagykapornakra
Egyéb oktatási intézmény: nincs
1945 után épült: iskola 2 tanteremmel1959-ben, kultúrház 1960-ban

Kelt: Zalakoppány, 1972.május hó 8. Aláírás sk

A közelmúlt, ami 2-3 emberöltő

Varga Jóska szomszéd és gyerekkori barátom elmeséléséből
Bezerédi véres pünkösd
A bezerédi hegyi kápolnától délnyugatra ritkán növő tölgy- és csererdő volt, részben legelő. Ennek az erdőnek a fáiból maradt élve egy darab tölgy, ami a kápolnától 100 méterre, ott állt az uradalmi szántó közepében. Dédnagyapja Varga György 1838-ban született. Az ő elmondása szerint 2-3 napos búcsúkat tartottak a kápolnánál, még állatvásárok is voltak, mert a környező falvakból a kanászok, gulyások ebbe, a kápolna melletti erdőbe hajtották az állatokat, mindenki a maga által kijelölt fa tövébe. A kanászok és a gulyások békésen mulattak az első napon, ez alatt a bojtárok vigyáztak az állatokra. Másnap azonban az italozás után rendszeresek voltak a veszekedések. A nagy verekedések miatt minden év megadta az egy-két halottat. Ezért maradt fenn a szájhagyományban, hogy „bezerédi véres pünkösd”.

Megjegyzem, hogy a későbbi hagyomány szerint a búcsú Pünkösdhétfőn, egy napos volt.
A szocialista államrend kitörölte Pünkösdhétfőt az ünnepek közül, ezért a búcsú áttevődött Pünkösdvasárnapra.
A 2006-2007. évi kápolna-felújítás után a búcsú miséje szombaton vagy vasárnap volt (kb.50-50 %-ban) a hívekkel, az érdeklődőkkel,a plébános úrral, a polgármesterekkel történt egyeztetés szerint.

Bezerédi bicskások
A „bezerédi bicskások” szóhasználat onnan ered, hogy a bezerédi fiatalok az 1920-30-as években csak bicskával a csizmaszárba dugva jelentek meg a bálokban, nem kis riadalmat keltve az emberekben. Unokáik jelenleg is Bezeréden élnek többen is ezért nevüket csak személyesen mondta el. A fiatalok átnevelésében, lecsillapításában kiemelkedő szerepe volt az akkori két tanítónak: Kincses Margit tanítónőnek és Kovács István kántortanító igazgatónak. Évtizedes nevelő munka után teljesen sikerült nekik e fiatalokat jó útra téríteni, így már csak a rossz emlékük maradt meg az esti bálokban.

Seibert Albert
„1949. jan.4-én hagytam el hazámat, majd 1951-től Kanadában élek”
A környéken Bezeréd községnek elég rossz híre volt. Verekedések és más elmaradott kulturálatlan viselkedések tették közismertté a falunkat. Dely János plébános úr megérkezésével gyorsan változott az emberek magatartása. Nagy szerencse volt az is, hogy Kovács István igazgató úrral egyetértettek. Ketten komoly összhangban minden igyekezetükkel a falu szellemi felemelkedésén dolgoztak. Az eredmény hamar megmutatkozott. A mi kortársaink már egy kulturált faluban nőhettek fel. **Ezt személyes kapcsolataikkal, rendezvényeikkel érték el. Mindketten elsősorban jó keresztény magyarnak neveltek bennünket.**
Abban az időben Magyarországon nagyon népszerű volt a KALOT. ami a Katolikus Agrár Legényegylet Országos Testületének a rövidítése. A plébános úr részt vett annak bezerédi megszervezésében. Az egyesület nagyon szépen működött. Téli estéken a fiúk összejöttek az iskolában társasjátékoztak és közben népfőiskolához hasonlóan, továbbképzésen is részt vettek.
A lányoknak volt A KALÁSZ, Katolikus Lányok Szövetsége.
A Plébános úr fontosnak tartotta, hogy a Kalot a népfőiskolai tanulmányok mellett erkölcsi neveléssel is foglalkozzon. Azért alkalmakként megjelent és előadást tartott a helyes viselkedésről, kihangsúlyozva, hogy „az alkalom szüli a tolvajt”. Előadásainak mottója volt az „Eddig és ne tovább”. Plébános úr belénk szerette volna nevelni az önuralmat, hogy tudjunk magunknak „megálljt” parancsolni és ne föltétlen a lányok tiltakozásán múljon erkölcsi magatartásunk. Ha nem is volt általános az eredmény, de láthatóan hatott a fiuk többségére.

Ifjabb Kovács István, akit csak „Öcsinek” hívtak, így emlékszik vissza a szülei, Kovács István igazgató és Kincses Margit tanítónő által szervezett és betanított színdarabokra 70 év után.

Színház az iskolában

A szüleim télen, általában a karácsonyi szünetben is szerveztek színházi előadásokat, kulturált elfoglaltságot biztosítva az ifjúságnak olyan időszakban, amikor még nem volt villany, rádió, TV a faluban. A színházterem a kis iskolában volt, itt tanult az 1. és 2. osztály. A terem déli végénél az iskolapadokra építették fel a 3 m mély és szélességben a teljes termet elfoglaló színpadot. A kulisszák magas, téglalap alakú, körbe forgatható léc keretek voltak, amelyeken az anyám által festett, a témákhoz illő ábrák voltak. A színpad előtt karikákra erősített, kifeszített dróton ágyterítőkből készített függönyök voltak. A színpad hátsó falára is anyám által festett képet erősítettek. A színpad két oldalán, a kulisszák által lezárt kis területen voltak a várakozó szereplők. Az öltöző a kamrának használt helyiségben volt. Az udvarról kis létra segítségével a tanterem hátsó ablakán keresztül lehetett felmenni a színpadra. A világítást Bunsen lámpával oldották meg. A padokat átvitték a másik tanterembe és a lakóktól kölcsön kapott székeken ültek a nézők. Előadások alatt a terem ajtaja nyitva volt, és a folyosó is tele volt álló férfi nézőkkel. A festésen túl, anyám feladata volt az öltöztetés, a sminkelés, szakáll / bajuszragasztás és a súgás. Apám a zenei részeket és a szervezést intézte.Természetesen az előadásokat a próbák hosszú időszaka előzte meg a hosszú téli estéken. A bejárati ajtónál volt a pénztári asztal, mögötte a nagyon szigorú Budri-Molnár pénztáros. Nagy szükség volt a bevételre, hiszen a papír, a festékek, a deszka és egyéb kellékek pénzbe kerültek**. Előadások után szüleim nagyon fáradtan, de azzal a jóleső érzéssel mentek be a kis-kert másik oldalán lévő lakásba, hogy ismét tudtak valamit tenni kedves falujuk kulturális nevelése érdekében.**

Színpad a pajtában

A bezerédi plébánia épületegyüttesével kapcsolatban feltétlen meg kell emlékezni egy fontos kultúrtörténeti emlékhelyről. Ez a hely a pajta, az előtte lévő udvar résszel.

Szüleim, Kovács István bezerédi igazgató tanító és Kincses Margit tanító néni rendszeresen tanítottak be a falu ifjúsága részére

színdarabokat. Az volt a nagy baj, hogy a faluban nem volt olyan nagyobb helyiség, ahol az előadásokat jól meg lehetett volna rendezni. Nyáron nagyszerű megoldást találtak. A plébánia pajtájából kitolták az ott tárolt nagy, fekete, két lovas hintót, amit a Dely atya soha nem használt, mert nemhogy két lova nem volt, de még egy sem, csak egy fél, mert az apámmal közösen tartották Gidrát, a gyönyörű alakú, nagyon szelíd, vöröses barna lovat. A plébánia pajtájában gerendákból, lécekből, deszkákból felépítették a színpadot. A bal oldalához ferde lépcsőt építettek feljárónak. A színpadot elöl két oldalra széthúzható függöny zárta le. A színpad két oldalán voltak a kulisszák. Ezek kb. 80x200 cm nagyságú téglalap alakú léc keretek voltak. Anyám gyönyörűen tudott rajzolni és festeni. Ő festette vízfestékkel nagy fehér csomagolópapír lapokra a színdarab témájához illő ábrákat /utca részletet, fákat, templomot, személyeket, belső épületteret, stb./. Ezeket a papírlapokra festett képeket felerősítették a kulisszákra, amelyeket akár körbe lehetett forgatni. A színpad hátsó végét mindig egy nagy egybefüggő kép zárta le. Az előadások előtt nagy volt a készülődés a színpadon. Anyám volt a mindenes. Ő festette ki a szereplők arcát, ragasztotta a fiuknak a bajuszt, a szakállt. A súgó is az anyám volt. Apám a zenei részeket és a szervezést intézte. A színpad előtt az udvaron a fenyőfák alatt volt a nézőtér. A falu lakói elhozták hazulról az előadás idejére nélkülözhető padokat és székeket. Az út mellett álló fenyőfákra hatalmas ponyvákat erősítettek, hogy az útról ne lehessen látni a színpadot. A kis kapunál volt a pénztár. Ott ült a nagy bajuszú Budri—Molnár bácsi, a pénztáros. A pénztáros nagyon szigorú pénzügyi fegyelmet tartott. Az előadásokra még a szereplők legközvetlenebb hozzátartozói sem mehettek be jegy nélkül. Ennek bizonyítására elmondok egy kis történetet. Az egyik előadás előtt megjelent a koppányi tanító egyik fia, a Boda Miklós, de egy fillér nem volt nála. Hiába mondta a szigorú pénztárosnak, hogy ő kinek a fia, a pénztáros nem engedte be jegy nélkül. Kénytelen voltam a kis zsebpénzemből kölcsönözni a Miklós barátomnak, hogy megnézhesse az előadást.

Nagy kő esett le a szívemről, hogy ezt a történetet sikerült leírnom és ez a számomra nagyon kedves emlék így talán nem merül teljesen a feledés homályába.

Lyuk a templomtornyon

A leventék az iskola udvarán végezték az alaki gyakorlatokat. Az idősebb leventéknek fapuskáik is voltak, de igazi céllövő puskája is volt a csapatnak. Én mindenre kíváncsi kis srác állandóan ott

nyüzsögtem a leventék körül. Egyszer csak az a borzasztó ötlete támadt az egyik legénynek, hogy célozzák meg a szemben levő templomtorony szürke bádog köpenyét és lőjenek oda. Az egyik legény betöltötte a puskát, célzott és meghúzta a ravaszt. Abban a pillanatban a torony bádogon olyan nagy lyuk keletkezett, amit még az iskolaudvarból szabad szemmel is jól lehetett látni.
Azóta már a torony bádog süvegét szép pirosra festették és remélem, hogy a munkások legalább sűrű festékkel betapasztották a bizonyító erejű lyukat is. Én szolidáris voltam a legényekkel, nem árultam el az esetet a nagyon szigorú apámnak, mert nagyon kikaptak volna.

Passió
Apám, Kovács István bezerédi kántortanító **minden évben Virágvasárnap és Nagypénteken gyönyörű tenor és basszus szólamú passió előadást szervezett** a falu templomában. A kis kórus jobb oldalán álltak az énekesek, talán tízen férhettek el. Egyik szólista Villányi Lajos gyűrűsi tanító volt, aki gyönyörű basszus hangon énekelt. A kórus tagjai jó hangú fiatal legények voltak. **A templom zengett a csiszolatlan, nyers férfihangoktól**. A templom, zsúfolásig tele volt hívőkkel. Ilyenkor még olyanok is eljöttek, akik egyébként nem voltak templomba járók. Én is ott voltam az orgona közelében, mert mindig nekem kellett fujtatni. Legutóbb 2010-ben, amikor szülőfalumban voltam, felmentem a kórusba és nagy örömmel láttam az orgona elektromos működtetésű kis kezelő pultját. **De az is örömmel töltött el, hogy az én fujtató karom visszahajtva, ugyan használaton kívül, de még megvan.**

Megjegyzem, számomra is fontos, hogy Pista visszaemlékezései kívánságának megfelelően könyvben megjelenjenek, és az utókor számára fennmaradjanak. Nagyapám, **Hencsei János** volt a Jézus a bezerédi PASSIÓ játékban.

Bezerédi úttörő ének- és zenekar

Bezeréd kulturális életének fénypontja volt az 50-es évek elején alapított általános iskolai úttörő ének- és zenekar, melynek „atyja” Gerencsér László igazgató bácsi volt. Az ének- és zenekar fellépett a nemzeti ünnepeken rendezett műsorokon a faluban, részt vett a zalaszentgróti kulturális seregszemléken. Ez nagy esemény volt az iskola életében. 4-5-6 lovas kocsival vitték az iskolásokat Gerényen, Zalakoppányon át Zalaszentgrótra. Amikor a koppányi

faluvégre értünk, azonnal rákezdtünk, hogy „ a koppányi hegyek alatt barna kislány zabot arat, zabot arat fekete lovának, szeretőt keres magának”.Természetesen az elismerés nem maradt el, mert végig a falun megtapsoltak bennünket.A szülők jól felkészítették gyerekeiket az útra. Anyám rántott csirkét, piskótatekercset csomagolt az útra, így emlékszem vissza. Számtalanszor elismeréssel tért haza a csapat. Az ének-zene kultúrát közvetített, a fellépés önbizalmat adott. Szép volt, elmúlt, egyre kevesebben emlékeznek már vissza a 60-70 évvel ezelőtti Bezerédre.

Legendák

Várárok

Kanadában élő Seibert Albert és Vida Pista elbeszélései szerint egy várárok húzódott a plébánia udvaráról fel a Kastélytetőre, ahol a XIII. században egy megerősített kastély vagy valamiféle erődítmény volt. Albertet idézem:

“Most csak a várárokról. A minap hallgattam egy ásatásokkal foglalkozó műsort. Erről eszembe jutott a Kastélytető. A papkertben még ma is megvan a várárok. Ahogyan kimész a kertbe, a Salamon oldalon van egy elég mély hajlat, gödör, ami egyenesen felfelé, a tető felé haladt. Ezt az egyenletes gödröt várárokként tartották nyilván. Ha ezt az árkot elméletben folytatod a tető felé, akkor felérsz a Kastélytetőre. Van még egy szólás-monadás, hogy a patak közelében, a tanároktól nem messze van a feneketlen tóka, amiben egy harang süllyedt el. Más hirek szerint ott volt egy kápolna, valamikor. A mai templom körül tudvalevően temető volt. Kosárszámra vitték a csontokat a temetőbe, hogy újra temesék őket, amikor a templomhoz felvezető lépcsőt csinálták a harmincas években.”

Boszorkányok

A teleki erdő legtávolabbi pontja, - ami Bezerédről még látható – egy erdős, kerek domb (211 m). Ezt nevezték az öregek Cichegynek. Azt mesélték, hogy ők láttak ott éjjelenként különféle fényeket felvillanni, és tudni vélték, hogy ott boszorkányok tanyáznak. Akkoriban senki sem mert éjjel oda kimenni, még a legvagányabb fiatalok sem, hogy megnézzék őket.

Elásott kincs

Sülehegytetőn, fent a szőlők felett van egy legelő. Azon állott egy kocsmaféle, vagy inkább pince.
Oda járt, ott tanyázott Savanyú Jóska (1841-1907) Zala, Vas,

Veszprém megyék híres betyárja.
Senki sem tudta, hogy honnan jött, hova ment, de azt mindenki tudta, hogy szerette a Sülehegytetőt, mert onnan jól belátható volt a környék, már a pandúrok miatt. A monda szerint, Savanyú Jóska elásott egy kincses ládát a pince mögött. Azóta, hogy ő eltűnt, sokan keresték a kincset, de eddig senki sem találta meg. Most már a pincét sem tudni pontosan, hogy hol lehetett.

A falu életében, a lakosság sorsa alakulásában fontos szerepet játszó személyek 1945. után

Községi bírók 1940-1949-ig: Kéri Péter, Balogh Ferenc, Molnár József/Budri,Tóth József/Basa, Tóth János/Vince , Horváth István/Ádám, Cziklin János
Dely János plébános Bezeréden szolgált: 1932-1962
Szabó Dénes utolsó bezerédi plébános szolgált: 1963-1980
Kovács István ig., kántortanító, leventeparancsnok: 1925-1950
Gájer Jenő kiképzett leventeoktató
Seibert János templomatya
Aczél Lajos templomatya
Salamon János sekrestyés, harangozó
Apácák: Balogh Mária,Tóth Mária
Szerzetesek,paptanárok: Petheő Károly,Balogh Sándor,Varga Ferenc
Korpics Ödön 1956-os Nemzeti Bizottság Elnöke
Korpics Zsuzsa 1956-os ünnepségen szavalt
Horváthné Benkő Anna (Annus néni) bábaasszony, szülésznő
Sabján János földosztó bizottság elnöke, 1945
Horváth Jánosné tanácselnök 1949-1953
Bíró Ferenc tanácselnök 1953-1956 padári ember
Perecz Kálmán tanácselnök 1956-tól
Parrag István párttitkár, kocsmáros
Berki István tanácstitkár (kultúrház építtetője)
Kenessey Jutka párttitkár, tanítónő
Lakatos Károly párttitkár
Udvari Károly pártmegbízott,
Szita Pista kisbíró, cimbalmos zenész
Felbert János kisbíró, tűzoltóparancsnok
Papp József tűzoltóparancsnok
Gerencsér Géza agronómus
Bujtor Jánosné Szép Julianna: könyvelő
A falu zenészei: Gerencsér Pisti harmonika, Rohonczi Jenő dob, Süle Miklós hegedű

Kocsmáros: Aczél József, Döme János, Korpics István, Parrag István, Kecskés József
Tsz elnök külső majorban: Udvari István
Tsz elnök faluban: Czémán János, Molnár József
Postafőnök: Süle Sándorné Erzsi, Bujtor Erzsébet, Kálmán Teréz, Varró Mária, Györe Pálné
Postakihordó: Sabján József, Balogh Gizella, Varró Kálmán, Kálmán Teréz, Varró Mária, Györe Pálné
Öregek otthona gondnoka: Pálinkás Józsefné Szita Bözsi
Útkarbantartó/útkotró: Molnár József, Salamon Sándor, Ujj Kálmán
Cséplőgéptulajdonosok: Vida József /Kertész, Cserép Gyula, Németh József/Hencsei
Tejbegyűjtő: Horváth Ferenc, Cserép István
Felvásárló: Horváth Lászlóné
Kovács: Sárompeck István, Molnár Pál, Sabján Miklós, Németh József
Asztalos: Papp József, Sabján Ernő
Bognár: Horváth józsef
Szabó: Süle Sándor, Makrai György, Bendl Béla
Fodrász: Süle János
Cipész: Gerencsér József, Sabján József, Varró István
Varrónő: Aczél Teréz, Szekeres Magdus, Rumi Mariska, Rumi Irén,
Kosárkötő: Kocsis János
Dinnyés: Józsa János
Pálinkafőző: Németh János
Tanítók, tanárok: Gerencsér László és Emi néni
Szabó Sándor kántor tanító, aki Gyűrűsről járt át naponta
Kerekes György és felesége , 1956-os bezerédi események miatt börtönre ítélve
Török Anna, Kenessey Jutka, Ruzics Klára,
Koczkás Mária Laborfalvi László,
Vági József, Farkas Mária, Nemes Vince, Berkovics Gábor és Emi néni, Harmath Ildikó, Hantos István, Németh Irma, Gyulai László, Tasnádi Rózsa, Ácsmán Margit.
Aczél Károlyné KenesseyJutka, utolsó bezerédi tanító, 1976-ban bezárt az iskola 226 év után
Kanadába kivándorolt: Felföldi Jenő, Horváth József, Czémán Géza, Seibert Albert, Vida István, Varga József, Répási Kálmán, Szabó József
Angliába kivándorolt: Bödőcs Ernő, Felbert István

Rendszerváltás, 1989 után

A rendszerváltás nem hozta meg a többség számára a hozzá fűzött reményeket. Az átmenet sok társadalmi igazságtalansággal történt. Tsz-esítéssel a parasztság nem veszítette el földjét, csak közös tulajdonba adta, egy gazdálkodó csoport tagja lett, de a rendszerváltással véglegesen és örökre elveszítette őseitől örökölt földjét. Egy ügyetlen, támogatással működő mezőgazdaság alakult ki. A rendszerváltás nem kerül be arany betűkkel a magyar történelembe.

1994 Panzió épült
2000 Iskola és magtár felújítása
2006 Szent Vendel kápolna felújítása, keritésépítés
2008 Szent Vendel freskó restaurálása
2009 Szent Vendel kápolna műemlékké nyilvánítása
2010 Orvosi rendelő szoba kialakítása
2010 Plébániaépület felújítása
2011 Utcai térfigyelő kamarák kihelyezése
2011 Polgármesteri Hivatal épületének felújítása
2012 Szent Katalin templom felújítása
2016 Templomtámfal építése

Polgármesterek:

Gájer Melinke	1986-1989 elöljáró
Szijártó László	1989-2006
Szabó Anikó	2006-2014
Fekete János	2014-

Civil Szervezetek:

Szent Vendel Kápolnáért Alapítvány	- Hencsei Kálmán - Verasztó Lajos
Bezerédi Montessori Alapítvány	- Szijártó László
Bezerédi Polgárőr Egyesület	- Dósa György, Takács Róbert
Megújuló Bezerédért Alapítvány	- Turáni László

Bezeréd jövőjét már nem az hajtja, ami múltját évszázadokkal ezelőtt elindította .A falu életét évszázadokon át meghatározó tevékenységek, kulturális vonulatok átformálódtak. A bezerédi egyházközség életében a legutóbbi időkig áldozatos munkát végeztek :Tóth Józsefné sz. Markó Irén, Ujj Kálmánné sz. Varró Emma, Varga Gáborné sz. Rumi Irén, Horváth Gyuláné sz.

Bende Teréz, Cserép Józsefné sz. Seibert Mariska. A falu plébánosa jelenleg Major István. A 95 éves Cserép Istvánné, sz. Csányi Matild néni kapocs a generációk között. Hencsei Józsefné sz. Németh Elvira halálával minden bizonnyal a falu és a szőlőhegy fáradhatatlan alakja távozott. Kecskés Zsolt gazdálkodó és Farkas Vilmos foglalkozik mezőgazdasággal és állattenyésztéssel. Rácz Endre elszántan dolgozik az egykori Békássy kastély megmentésén. Az önkéntes polgárőr egyesület elnöke éveken keresztül Dósa György volt, jelenleg Takács Róbert. A Bezerédről elszármazottak, vagy Bezerédhez valamilyen módon kapcsolódó személyek rajongva emlékeznek a falura. Közöttük van Miklósa Erika, Liszt- és Kossuth-díjas operaénekesnő, aki sok szünidőt töltött Bezeréden nagyszüleinél. A falu szép fekvése, a táj képe olyan vonzerő, ami meghatározhatja Bezeréd arculatát. Hála azoknak az osztrák, német, francia és magyar családoknak, akik felújítottak egy-egy régi épületet, amelyek lakóhelyül, pihenőhelyül, alkotóhelyül szolgálnak. Az iskola és a faluközpont felújítását végezte: Werner von Kahlden-Gmell. Sok energiával, önzetlenül, szeretettel vesznek részt a falu életében a Montessori Alapítványt létrehozó Ingrid és Michael Glüder, valamint Biró Ágnes, Selmeczi János hegedűművészek. Köszönet Kerner Gábor műemléki felügyelőnek a bezerédi építészeti emlékekre fordított figyelméért. Seibert Albert Kanadából így írt utolsó levelében: „Sietünk rendezni emlékeinket Vida Pistával, mert még annyi minden van a fejünkben, de ezekről legközelebb, a következő levelekben.” Albert 2016-ban itt hagyott bennünket, és magával vitte azokat az emlékeket.

Nekem is lenne még sok írnivalóm. Sok minden van a fejemben, de legyen ez most ennyi, éppen egy kis könyvnyi.
Képzeletben is kezet szorítok mindazokkal, akik akár csak egy szerető gondolattal adóznak Bezeréd emlékének, és azokkal, akik eljutottak ennek a könyvnek olvasásában eddig,
AZ UTOLSÓ SORIG.

Budapest/Bezeréd, 2017. január 01. Hencsei Kálmán

Bezerédbe beolvadt települések

Malomföld	Bezeréd határában volt, falutól
Monokföldepossessio	DK-re, a padári határon
Telek	Bezeréd határában volt, a
Kysbezered possessio	belterülettől DK-re
Cseneháza	Bezeréd és Csáford között volt.
Chenehaza	Feledésbe merült.

Köszönet Gájer Melinkének!

Dűlőnevek

Szántók	**Rétek**
Ágoston rét	Lövészgödör
Balázs rét	Magtár alja
Békássy föld	Malomföld
Berkitüske	Mihók rét
Birkás rét	Misedomb
Cichegy	Nagyberek
Csapás	Nagygödör
Csertán	Németsűrűi oldal
Csúszós	Paptag
Dani gödri	Parti gyepű
Dobosrét	Patakpart
Dögkút	Proletár
Fekete tóka	Pusztatető
Feljáró alsó	Ribarics rét
Feljáró felső	Rusznya
Felsőerdő	Sáncoldal
Gáborrét	Sáncoldal
Gerén	Sári föld
Gesztenyés	Sikálós
Gombkötő gödör	Simahegy
Gödrök köze	Süle Máté vágás
Gyűrűs hegyalja	Szénáskert
Hampó rét	Szőkegyöpi
Határ	Szunyogtető
Házhely	Tankagyöp
Hidegoldal	Tarsolyföld
Homokos gödör	Telek
Horgospart	Tordagödör
Iszalagos	Tüskésrét
Kápolnai lap	Újtag

Káposztáskert
Kígyós
Kisbük oldal
Kisföldek
Kisgyöp
Körtefai tábla
Lászlóvölgy
Véber ház
Verhőcse
Vézverés
Vizesberek
Vörösdomb
Zsibagyöp
Zsidóföld

Legelők

Disznólegelő
Langerpórag
Lászlóvölgy
Marhalegelő
Németsűrű
Nyíres
Salátaakácos

Erdők

Alsóerdő
Bakabüki
Csemetekert
Diós
Felsőerdő
Gubacsos
Gulyás akácos
Hatos
Hosszúbükk
Kastélytető
Kettősbürü
Kisbükk
Kiserdő
Kiskerengetés
Komlós
Kunyhó
Nyárfás
Paligödör
Pörös
Rusznya
Salátapórag
Szarvasgödör
Szentegyházi gödör
Tóth Pali sűrű
Vágásalja

Hegyek

Barkócás
Csertető
Cservölgy
Csillaghegy
Föhenyes
Kókuszdomb
Kupa
Rózsavölgy
Sülehegy
Tóth-hegy
Vergyálom
Vizslavölgy

Hidak

Kanáris híd
Gáborréti híd
Kőhíd alsó
Kőhíd felső

Horgosok

Basahorgos
Följárói horgos
Gyulahorgos
Gyűrűsi hegyi horgos
Tanárok

Oltárterítő ereklyét kapták

2008
Vaskó Luca, Zalaegerszeg
Polgárőrség, Bezeréd
Schur Alexander, Budapest
Makausz Zsuzsa, Budapest
Verasztó Margit, Kardoskút

2009
Báthori K.Bence, Dunakeszi
Könyvtár, Zalakoppány
Vida István, Calgary
Seibert Albert, Calgary
Czémán Géza, Calgary
Felföldi Jenő, Edmonton

2010
Kovács István, Pécs
Orczy Heni, Zalakoppány

2011
Hojszák Liliána, Budapest
Gerencsér Dóra, Budapest
Verasztó Nóra, Kardoskút

2012
Debreczeni Hilda, Kardoskút
Lengyel György, Kardoskút
Nagy Lászlóné, Zalacsány
Tóth Tamás, Pacsa

2013
Horváth Ibolya. Zalaegerszeg
Varga József és Neje Z.egerszeg
Peresztegi József, Bezeréd
Udvari Mária, Zalaegerszeg

2014

2016

Freskótöredék ereklyét kapták

2011
Látrányi Éva, Sopron
Varga Anikó, Pécs
Schur Alexander, Budapest
Makausz Zsuzsa, Budapest
Orczi Heni, Zalakoppány

2012
Rumi Irén, Bezeréd
Varró Emma, Bezeréd

2013
Lengyel Lili, Kardoskút

2014
Geisz András, Pécs

2016
Major Erzsi, Zalaszentgrót
Major Gabi, Zalaszentgrót
Varga Anikó, Pécs
Orczy Heni, Zalakoppány
Bende Teri, Bezeréd
Seibert Mariska, Bezeréd

Gyűjtésben részt vettek: Varga József, Vizlendvai Anna,
Gájer Melinke, Györe Pálné, Peresztegi József, Udvari Mária , Tórth Géza, Horváth Ibolya

Köszönet munkájukért !

Bezerédi családok 1940-1950. években

cs=család,fiú,lány

Felső faluvég -------> Kettősbűrű, kápolna felé		Felső faluvég -------> Kettősbűrű, kápolna felé	
Gerencsér István, Varga Malvin	cs:István		
Tóth Géza , Orbán Erzsébet	cs:Géza	Lukács József, Szalai Ilona,	cs: József
üres telek		Gerencsér József,Szombat Teréz,	cs: László, Jozsef
Téglás Bözsi néni, Jani	**téglaégető**	üres telek	
Perecz Kálmán, Ácsmán Ilona	cs:Kálmán, Zoltán, Éva	Varga János, Balogh Erzsébet,	cs: József,János, Géza
Molnár Pál , ?? Irma	**kovács**	Varga István istáló	
		ÚT ----------> HEGY, MAJOR, GERÉN/Zalakoppány	
Horváth Gyula, Szalai Mária	cs:István	Szombat Gyula, Horváth Terézia	cs:Teréz, Gyula,István,Ilona,Károly,József,
Háry János, Gáspár Anna	cs:Irén, Anna, Erzsébet,Mária,		Mária, FerencRózsa , Margit, Ferenc
Vida József/kertész, Bierbauer Julianna	cs:József	Cserép János, Kovács Ilona	cs: József
Belovári István, Szalai Anna	cs:Mária, István, Mónika	Rohonczy Márton, Horváth Anna	cs: Mária, László
Horváth János, Mihálovics Roza		Bucsics József, Csordás Erzsébet	cs:Tibor ,Géza, József
Horváth József,Felber Jolán	cs:Erzsi,József,Jenö,Margit,Gyula,Laci,Irén	Gáspár Károly, Tóth Julianna	cs:Jenö, Erzsébet
Horváth István, Kurucz Erzsébet	cs: Iboly, Piroska, István	Hencsei János házhely	
Horváth István, Kiglics Irén	cs:Ilona,István,Béla,Erzsébet		
Horváth Rozália / Karék István, Horváth Ilona	cs:Ilona		
GerencsérJózsef,CsákiErzsébet	cs:József,Mária,Gizi,Sándor,Jenö,Károly	Nagy Jóska, Dutka Margit	cs: József

Simon Gyula, ?Ilka cs: Vilma, Anna, Teréz, Erzsébet,Mária /Vargal, SimonT

Horváth László, Horváth Erzsébet cs: József, Ilona, Mária

VÍZELVEZEŐ ÁROK

Farsang J,PeresztegiAnna cs:Margit,Anus,János,András,Rózsi,Imre,Szilvi

Ácsmán Lajos, Varga Karolina cs: Erzsébet, Ilona

Rohonczi Sándor, ??? cs: Jenö / Hné Benkö Anna bábaasszony

Baksa Ödön, Rumi Gizella cs: Tibor

Süle Imre, Kruczli Julianna cs:Margit,János,Albert

FELJÁRÓ ------> TEMETŐBE

Czémán József, Csillag Róza cs: Éva

Gerencsér István, Kiss Rózsa cs:István

Kobán Lajos, Kéri Margit cs:Etel

Bálint Ernö, Bocskor Mária cs:Teri, Annus, József, István

Ácsmán János, Bocskor Regina cs: Margit, István

Balogh Istvánné, Böie Julianna cs: Sándor pap, Mária apáca, Gizella

Tüske Tóth Sándor, Csillag Rozália cs:Mária

később: Gerencsér János,Tóth Mária cs: János, Mária

Peresztegi József, Parrag Mária cs: Tibor, József,

Felföldi Kálmán, Salamon Anna cs:Jenö, Margit

VÍZELVEZEŐ ÁROK

Béres Jenő, Varga Mária cs: József, Jenö

Varga Ferenc, Rajki Margit cs: Lajos,József

Beleki Ferenc, Gerencsér Anna cs:Ilona, Margit

Vida József, Varga Borbála cs: Jenö, József

Bendl Béla, Süle Anna cs:Ilona

ZSIBAGYÖP

VÍZELVEZEŐ ÁROK

Németh József, Gáspár Mária cs: Ferenc,József,Elvira

Süle Károly, Németh Mária cs:Anna,Roza,Mariska, Miklós

Süle Anna, Károly bácsi huga

Felbert Ferenc, Horváth Mária cs:Mária,Ilona,Magdus,Piroska,Margit

Tóth Mihály, Horváth Anna cs:Sándor,Lajos,Jolán,Ilus,Endre,GézaZsuzsa

Varga Kálmán, Kovács Regina cs:Irén, Mária

Varga István, Németh Etel cs:Imre,Ilona

Cziklin János, Varga Regina cs:Ferenc,Anna,Imre

Seibert Péter ,? Ilona cs: Anna, Aladár

Németh György, ??? cs: Etel, Mária, István,Anna

Kovács József, Németh Anna cs: Rózsi,Ödön,Anna,Albert,Mária	Németh István, Bedök Teréz cs:Mária
Németh Zsigmond /Cör , ???? Erzsébet cs: Erzsébet	Bedök Mária, Bedök István
Felföldi telek, házhely	Nagy János,Varga Gizella inasék cs:Jolán
	Gerencsér József , ? Ilona cs: Imre, Erzsébet, Mária
Németh József, Dóber Borbála cs:Ilona,Roza,József, Imre,Feri,Ödön,Laci	Korpics István, Varga Gizella cs:Ibolya
Kéri Péter, Nyúl Ágnes cs:Maria, Péter	Hajba Tóth István, Imre,Teréz,Miklós cs: velük élt Fábján Mária
később: Vida József, Kéri Mária cs: Ella	Rumi János, Horváth Teréz cs: Mária,Péter,Irén, Anna,József
	Gerencsér Zsigmond, Baján Róza cs: nevelt lányuk Margit
Aczél Kocsma Aczél József, Zab Angella	Halász Gyula,Csikós Mária cs: Éva
Döme János 2.férj cs: Imelda,Nándor, Zoltán,Livia	később: 2. férj Gál János
FelbertIstván,BanicAnna cs:Imre,István /FelbertJ,KuruczP cs:János,Laci	Varga János, Korpics Borbála cs: János,Gábor
Bödöcs György, Ridács Gizella cs: Erzsébet,István, Ferenc, Ernö	Németh Péter,Baracskai Teréz cs:Jenö
Németh Kálmán, Németh/Cör Gizella tetvére: Sándor	Dézsenyi János, Orbán Mária cs:János,Imre
Németh János, Egyed Teréz cs: Zsuzsanna, János	Kilinkó Gyula,Udvari T / Udvari Károly, Somogyi Anna cs:Gyöngyi, Károly,József
SalamonJ,Vida Ágnes cs:Sanyi,Jani,Anus/JózsaJános,Vida Máriacs:Erzsi	Hoffman István , ?? - majd Aczél Lajos,Katona Erzsébet cs: Magdus,József
PLÉBÁNIA Dely János plébános, Dely Anna házvezetönö	Józsa István, Orbán Borbálla cs: Zoltán, Margit
TEMPLOM	**ISKOLA**
+	Kovács István, Kincses Margit taníták cs: Margit, József, István
	TANÁROK út ----> Padárra
TŰZOLTÓSZERTÁR	**Belső MAJOR**
Ágoston István, Borza Julianna cs: Aranka	**KOCSMA**
Tóth János, Ágoston Aranka cs: Magdus, Rózsi,Károly	**TANÁCSHÁZ**

Hampó György, Kovács Gizella cs:Malvin

Makrai Gyuri és Gizi Szüleik tanítók az 1900-as évek elején

Vida Zsigmond,Tóth Brigitta cs:István

ÚT ------> KÖZ - re

Német Lajos, Peresztegi Rozália

TEJCSARNOK

Katona László, Varró Mária cs: Bözsi nevelt

Varró Károly, Málovics Éva cs:Kálmán, Margit, Anna,Emma

Varró János, Ivánics Róza cs: János, Gizella, Margit

Sabján Miklós, Németh Ilonka cs:Teréz,Miklós

Varga István, Szakál Mária testvérek: Szakál Béla, Varga Teréz

Szita Pista, SimonVilma cs:István,Erzsébet,Ildi

Németh József, Seibert Krisztina cs:Imre, Erzsébet, Piroska

Tóth Kálmán, Süle Gizella cs:Zoltán, Árpád,Tihamér

Süle János fodrász, Aczél Anna cs:Orsi

Baksa Péter, Süle Erzsébet - testvérek:József, István cs:Károly

Tóth József, Markó Irén **"Tóth néni "** cs:József, István

Kocsis István, ?? Kosárkötö / Ujj János , ?? cs:Kálmán, János

Süle Máté, Papp Julianna cs: Kálmán

BOLT Németh József, ? Klára cs: József, Márta

KULTÚRHÁZ

HŐSÖK TERE

HŐSÖK TERE

HŐSÖK TERE

ÚJ UTCA

Molnár István/útkotró, Egyed Teréz cs: Irma

Seibert János, Gájer Mária cs: Mária, Albert, Bernadett

Süle Sanyi/Lina, ? Erzsi cs: Éva - Molnár József, Süle Anna cs:József

Korpics Károly, Horváth Margit - Boldizsár cs:Anna, Margit

Szita József, Sabján Julianna - Szijártó L pgm cs: Mariska

Korpics József, Rohonczi Gizella cs: József

Horváth István/Ádám, Süle Szidónia cs: Károly, Mária, László,Imre

Tóth István/Basa,Tóth Mária cs:István

BujtorS,RozmánM cs:Bözsi/Bóbics József,RGizella cs:Erzsi,József,Mária,István,János

Sebert Kálmán,Gáspár Erzsébet cs:Zsuzsanna

Gájer Jenő, Tóth Mária cs: Melinke

Tóth Vince János, László Mária cs: János,Anna,Ferenc

Németh János, Csikós Irma cs: Margit, Olga

BALÁSTA	
Parrag Sándor, Husz Mária	cs:József,Anna, Mária, Erzsébet,Sándor,István
Sabján József, Baksa Rozália	cs:Jenö
PATAK	
Berki József , Felföldi Margit	cs:László, Emilia
Alsó faluvég	

Németh János, Csikós Irma	cs: Margit, Olga
Szijjártó István, Varga Irén 2.férj:Süle Dezső	cs: István
KOVÁCS MŰHELY Sárompek István,Németh József	
Seibert József, Ivanics Ilonka	cs: Mária
Tüske /Tóth János ,?	
Sárompek István, ????	cs: Mária, István
PATAK	
Süle István, Benczik Mária	cs:István, Irén,Mária,Teréz
Berki István, ? Mária	cs:István
Alsó faluvég	

BALÁSTA	
Süle János, Molnár Borbála	cs:Dezső,Szidónia,Márk,Imre,Lajos
Süle Máté, Papp Julianna	cs:Kálmán
Berki József, Anda Mária	cs:Rozália, Anna, Ilus,József,Károly,Péter
Süle István(pepola), ???	cs: Etel, János, Zoltán, Péter, Jenö, Mariska
üres telek	
Horváth János, Aczél Jolán	cs:Vilmos,János,Jolán
Aczél Károly, Horváth Gizella	cs: Angella, Károly,Elza
Hencsei János, Major Katalin,Sziva Rozi	cs:Kálmán,Mária,József,Erzsébet
Cserép István, Csányi Matild	cs: István, László
Rezneki István, Süle Anna	cs: József, Erzsébet,Anna,János

BALÁSTA	
Parrag Sándor, Husz Mária	cs:József, Anna,Mária,Erzsébet,Sándor
Balogh József, Cserfa Ilonka	cs:József
Berki István, Csécs Mária	cs:István,Aranka,János
üres telek	
üres telek	
Aczél Ágoston/ Pityu, Parragi Irén	cs: Anna
Hencsei János, Major Katalin,Sziva Rozi	cs:Kálmán,Mária,József,Erzsébet
Cserép Gyula, Kiss Erzsébet	cs:Gyula, Irén

Gerencsér József, Ivánics Mária cs: Ferenc, Mariska	üres telek
Rohonczi Borbála , testvér: István cs: Anna	Rozmán Jenö, Cserép Rozália cs: Jenö
Timár Horváth János, Molnár Mária cs: János, Mária, Jenö	Süle István, Gombkötő Elvira cs:István. Éva
Gerencsér Ferenc, Tóth Julianna cs: István, Géza,Erika,Ferenc	Süle József /Lina, ??? Mária cs:Ilona
Horváth István , Piroska Ágnes	üres telek
Budri Molnár József, Tóth Erzsébet cs: Erzsébet, Margit	Tóth József/Sánta, Novák Ilona Tóth Mária apáca cs:Ilona
ÚT ----------> SIKÁLÓSBA	Község háza: Nani Kati, Gerencsér Mári
Tóth István, Borsos Anna cs:Mária, Magdolna	**LEGELŐ**
Testvérek: Rohonczi Anna,Gizi,József / Salamon János, Rohonczi Roza	**KÖZBIRTOKOSSÁG**
Gerencsér János, Horváth Mária cs: János, Sándor	
Farkas Kálmán, Horváth Gizella cs:István, Erzsébet,	
Horváth Ferenc/tejes, Kovács Anna cs: Ferenc	
Felföldi János, Hajdics Regina cs: János,Gábor, Zoltán	
ÚT ----------> SIKÁLÓSBA	
Balogh Sándor, Perecz Erzsébet cs: Mária, Kálmán	
Takács Ferenc,, ?? Mária cs: Anna,Erzsébet, Ferenc	
Kálmán István, Lénárt Erzsébet cs:József, István,Teréz,Lajos	
Tóth Péter, Molnár Mária cs:István	
Kámán József, Bujtor Margit cs:Margit	
Gombkötő Lajos, Gerencsér Lujza cs: Elvira, Aranka	

HŐSÖK UTCA

Molnár József, ?? Anna cs:József,Irma	HŐSÖKTERE
üres telek	HŐSÖKTERE
Sabján János, Halász Regina cs:Ernő, Irén	Korpics Ödön, Gerencsér Erzsébet cs:Zsuzsanna,Magdolna
üres telek	Szekeres Géza, Tóth Gizella cs:István, Magdolna / Pálinkás J,Szita Erzsébet
Sabján Imre, Horváth Mária cs:Mária, Imre	Horváth Elek, Horváth Erzsébet cs:Sándor
Tóth Gyula, Perecz Anna cs:Kálmán, Brigitta,Flórián	Varró István, Egyed Margit cs:Margit, István
Kéri József, Hári Roália cs:Teréz	Rumi József, Varga Teréz cs: Magdolna,István
üres telek	Salamon István, Németh Róza cs:Jenö
üres telek	Kósa István, Bódis Rozália cs:Jenő, József, Mária
Biczó Imre,? cs:Laci,Matild,Margit/AntalJózsef,AczélTeréz cs:Józsi,Erika	Rumi Jenő, Varró Gizella cs:Ottó
	Kerék József, Szabó Erzsébet cs:János,Margit
	Nagy Gyula ,Németh Teréz cs:Gyula, Irén

KÖZ

Vida Zsigmond,Tóth Brigitta testvér: Tóth Flórián cs:István	Németh Lajos, Peresztegi Rozália
Bujtor János, Vida Margit	Községh/Takács Ferenc cs:Anna,Erzsi,Ferenc
Horváth Imre/Kara, Süle Gizella cs:József,Géza,Tibor,Zita	Községh/Nagy József ,Kovács Erzsébet cs:István,Lajos,József,László,Gyöngyi,Anna
Szekeres János, Balogh Ilona cs:Mária,Magdolna	Sabján József , Csuti Anna cs:József,Magdolna,Karoly,Anna
Czémán János, Pintér Erzsébet cs:Magdus,Géza,János	Balogh Ferenc, Koronczi Erzsébet cs: Erzsébet, Ferenc
Czémán János, Pintér Erzsébet	Sabján Péter, Kovács Ella cs:Géza
Németh József /kecskés	

VERGYÁLOM - HEGY	
Keller István, Fözö Teréz	cs:Mária
Horváth Béla, ???	
Kovács Kálmán, ?? Mária	cs:László,Ilonka
Dukai Ferenc, Kis Margit	cs: Jóska,Rudi, Jenő, Margit
Dukai Jenő, Horváth Angéla	cs:Ágnes,Rudolf
Dukai Ferenc, Horváth Roza	cs:Róbert,József,István,Ferenc,Gyula
Horváth György, Vercz Mária	cs: István, József, Kálmán, Angela,
Horváth István, ?? Margit	
Horváth József, ????	cs:József, Irén
Tollár Jenő, ???	
Toller Károly, Fözö Erzsébet	cs: Zsuzsanna, Károly
Ornán János, Fözö Ilona	cs: Éva, Valéria
Farkas István, Tóth Rozália	cs: István
Gáspár János, ???	cs:Ferenc, Ibolya
Gáspár József, Németh Gizella	cs: István, Géza, József, Imre, Rózsi
Szanyi Sándor, Vercz ???	
Vercz József, Vercz Gizella	
Vercz Mihály, Molnár Gizella	cs: Mariska, Emma
Vercz József, Csizmadia Ilona	cs: Tibor,Zoltán, Irén
Farkas József, Horváth Gizella	cs:Vilmos,József

KÜLSŐ MAJOR	
Bödöcs István, Garancsér Mária	cs:István
Udvari István, Szabó Ilona	cs:István,Ilona,József,Mária,Valéria
Sós Gyula, Németh Anna	
Korcz József, Gulyás Erzsébet	cs:Erzsébet,Ilona,Gyula,Margit
Németh István, Udvari Ilona	cs:Aranka,Klári,István
Szalai József, Gerencsér Gizella	cs: Éva,Jutka
Szalai Ferenc,Gecse Erzsébet	cs:Ferenc,József,Erzsébet,Mária,
	István, Magdolna,Imre
Ciklin Ernö, Belovári Mária	cs:Károly
Németh József, Olasz Mária	cs:Ilona,Irma,Margit,Malvin,Ferenc
Sós Jenő, Szalai Ezsébet	
Zsuppán István, Szalai Mária	cs:Éva,Valéria
Udvari István, Németh Ilona	cs: Zita, László
Stummer István, Kaszás Magdolna	cs:Zsófia,Attila, Éva
Dr Csányi Pál traktorvezető tsz-ben	
Horváth János , ??? Ilona	

Lakatos József, Hári Anna	cs:József, Károly,Amália
Lakatos József, Kovács Ilona	cs:Mária
Répási Gyula, Czémán Ilonka	cs:Gyula,József
Varga István, ?? Rozália	cs:Ferenc
Borsos Kálmán, ?? Anna	cs:Géza Mária
Ágoston István, Horváth Rozália	cs:Anna,József
Varga István, ?? Erzsébet	cs:Irén, Rózsi, István
Tóth László/Basa	
Répási István, Lakatos Amália	cs:Aranka,János,stb
Bödőcs István, ?? Ilona	cs:Aranka
Bödőcs Ferenc, ?? Eszter	özv.Komáromi Istvénné
Répási István, Gáspár Teréz	cs:Erzsébet, István
Gáspár János, ???	cs: Mária
Horváth Benedek, Tóth Erzsét	cs:Jolán, Erzsébet,József, István
Varga Ferenc, Osváth Erzsébet	cs:Matvin,Ferenc,József
Balogh István, Kis Margit	cs:József, Mária,Jenő
Balogh János, Pálfi Maria	cs:Jolán

Pál Tibor Németh Margit	cs:Miklós,János,Tibor,Orsolya,Gábor
Bucsics Tibor, Orbán Teréz	cs: Mária,Magdolna,Erzsébet
KUPA, CSERVŐLGY	
Németh Ödön	
Orbán Kálmán, Gáspár Mária	
	cs:Teréz,Mária,Piroska, Erzsi,Irén, Kélmán,Ilus,István, Rózsi
Antal István, ?? Rozalia	cs:Lajos,József,Kálmán
Antal József, ?? Mária	cs:József
Antal Kálmán,, ???	cs:Mária
Varga Ferenc, ???	cs:Károly,Lajos,Jenő,Erzsébet
Felföldi István	
Senkó Gyula, Pálfi Margit	cs:Erzsébet,Gyula
Borsos Józsefné	cs:Mária, Rózsi
Peresztegi György, ??? Teréz	cs: Antal
Csordás Istók,Torpál Julianna	cs:János,Borbálla,Imre,József,Erzsébet
Páci János, Szita Mária	cs:János
Bódis József, Sziva Márta, testvér Géza	cs: Ilus,Erzsi,Matild
Bujtó István, ?? Mária	cs:Ferenc,Rozália,Margit
Vajda József, Répási Erzsébet	
Fözö József, ?? Teréz	cs:József

Üdvözlet Bezerédről 1936-ban

Dely János plébános (1932-1962), Kovács István igazgató (1925-1950)
akik sokat tettek a falu kulturális felemelkedéséért
KÖSZÖNET MINDAZÉRT, AMIT BEZERÉDÉRT TETTEK. TISZTELETTEL EMLÉKEZÜNK RÁJUK.

Szent Vendel kápolna épült 1776-ban , felújítva 2006-ban, müemlékké nyilvánítva 2009-ben

Vida József, Varga Borbála, fiúk Jenö
1912-1918. körül

Gerencsér Anna, öreg parasztassony feketében
Beleki Ilonka, az elhagyhatatlan köténnyel
1960-as évek

Rezneki Bözsi, Berki Roza,
talán vasárnapi sétára indulnak
Balásta, 1940-es évek

Borjúsétáltatás Apámmal kötényesen
1963-1968. „azok az egyetemi évek”

Hencsei János, Orbán Kálmán, Orbán Bözsi, Tóth Géza
Sülehegy, 1940-es években

Berki lányok: Roza, Annus, Ilus, és a gavallérok
Balásta, 1940-es évek

Török Panni tanító néni osztályával, 1950-es évek

Koczkás Mária tanító néni osztályával, 1950-es évek

4.sor balról jobbra: Gáspár Imre, Lukács Ferenc, Baksa Károly, Sabján Miklós, Varga József,Répási József

3.sor: Antal József, Németh Ferenc, Tóth József, Horváth Béla, Czémán János, Méhes Ferenc, Parragi László, Felföldi József

2.sor : Orbán Éva, Poller Zsuzsanna, Peresztegi Mária, Aczél Magdolna, Rumi Magdolna, Németh Olga, Balogh Margit, Kovács Klára, Kovács Edit, Gáspár Mária

1.sor: Kálmán Teréz, Udvari Vali, Biczó Margit, Székelyi Mária, Farsang Szilvia, Dormán Magdolna, Ruzics Anna, Korcz Ilona

Laborfalvi László, Koczkás Mária, Szabó Sándor, Ruzics Klára, Vági József 1951-1959

Tisztelettel és hálával emlékeznek tanítóikra hüséges tanítványaik

Bezeréd, 1948 Színjátszók

Rumi Péter, Aczél Pityu, Berki Pista, Berki Ilus, Varga Pista, Süle Péter, Gájer Jenö
Horváth Géza, Balogh Feri, Sabján Irén, Cziklin Feri, Molnár Margit, Tóth Jani, Varró Emma, Bujtor Jani, Baksa Tibi
Parrag Annus, Gáspár Jen□, Rumi Irén, Kovács István igazgató, Cziklin Annus, Rohonczi Laci, Felföldi Margit,
Horváth Laci, Cziklin Imre, Horváth Imre

Aratás a bezerédi határban

Szent Asszonyok: Tóth néni, Rumi Irén, Németh/Cör Gizi, Bedök Mariska,Vida Mariska,Dukai Margit

Bezeréd a szocializmusért, 1950-es évek

Hösi emlékmü felszentelése, 1942-ben

Tüzolták: Bödöcs Feri, Kovács Jóska, Németh Pista, Aczél Jóska, Horváth Pista, Bóbics Jóska,
Berki Jancsi, Felbert Pista
1970-es években

Borozgató bezerédi asszonyok munka után a szölöhegyen , 1960-as évek
Horváth Róza, Beleki Margit, Cserép Ilus, Varró Roza, Varró Marika (ül),

1. sor balról jobbra: Szita Erzsi, Németh Mariska, Kerék Margit, Molnár Magdus, Horváth Ilus, Korpics Magdus, Horváth Jolán.
2.sor: Gerencsér Magdus, Cserép Irén, Sabján Teri, Aczél Elza, Horváth Ilus, Bálint Teri, Németh Olga, Tóth Ica, Kovács Marika, Süle Teri
3. sor: Kovács Annus, Korpics Annus, Szombat Margit, Horváth Iboly, Vercz Mariska, Korpics Zsuzsi, Józsa Bözsi, Horváth Zita, Seibert Mariska, Aczél Piri

Major pléb.,Varró Emma, Aczélné Irén, Rumi Irén, Bende Teri, Németh Elvi

Úttörözenekar: Józsa Bözsi, Molnár Magdus, BálintTeri, Korpics Magdus Aczél Elza,
Németh Mariska, Korpics Zsuzsa
Sabján Teri, Németh Jenö, Horváth Jolán, Parrag Jancsi, Szita Bözsi

Bezeréd hősi halottai

I. Világháborúban 1914 – 1918

békási
Békássy Ferenc
Balogh József
Balogh József
Balogh Sándor
Berki Péter
Bödőcs István
Bujtor Gyula
Bujtó Kristóf
Cserép István
Csikós János
Csizmadia Gyula
Gáspár Ferenc
Gáspár János
Gerencsér Antal
Horváth Lajos
Horváth Sándor
Horváth Sándor
Kéri János
Komáromi László
Korpics István
Kovács Gyula
Kovács József
Móricz István
Németh József
Németh Zsigmond
Pálfi István
Rohonczi Péter
Rozmán József
Rumi Péter
Sabján Imre
Süle József
Szabó István
Szijártó István
Szita István
Szita Károly
Tóth István
Tóth József
Tulok Antal
Udvari János
Varró Vendel
Vercz János
Korcz Zsigmond

II. Világháborúban 1939 - 1945

Antal Lajos
Ágoston József
Baksa Péter
Balogh István
Borsos József
Bujtor Jenő
Dézsenyi Imre
Felföldi József
Gerencsér Antal
Gerencsér József
Gerencsér Kálmán
Gerencsér Károly
Tóth Miklós
Hári József
Hencsei Gyula
Horváth János
Kéri Péter
Németh János
Orbán János
Peresztegi Antal
Rumi József
Süle Kálmán
Tóth Kálmán
Parrag Teréz

Megemlékeztünk róluk az I. Világháború kitörésének 100.évfordulóján, 2014. június 8-án.

Bezeréd története
1236-2016

1236. Bezeréd első említése oklevélben

1277. Bezerédről való nemesek: Jurk fia Cseker, Sartheus fiai, Vitalis fia János, Ethey fia Péter, Bezdred-i Lőrinc, akik belekeveredtek a IV. László elleni lázadásba.

1345.Szent Imre plébánia említése birtokügy kapcsán

1359. Szent Katalin templom első említése okiratban

1431. I. Zsigmond király Nürnbergben címert adományozott a Lőrinte nemzetségből származó Bezerédj György két fiának: I. Jánosnak és I. Zsigmondnak a husziták elleni harcokban szerzett érdemeikért.

1637. Theleky Tamás elhajtotta Bezerédy János egy jobbágyának Malomföldön legelő disznait.

1673. Zala vármegye alispánjai megidézik a kapornaki vajdát a veszprémi püspöknek bezerédi szőlőhegyről járó, több katonája által 1666 óta visszatartott tizedborok ügyében

1771. Tanító: Dombos György, ő a község jegyzője és harangozója is. Összesen 8 tanulója van.

1778. Bezeréd Koppány filiája. Temploma 1732-ben, Szent Vendel kápolna 1776-ban épült.

1808. Jobbágyok panaszkodnak, mert a földesurak fölrúgták saját pötsétekkel adott contractusukat.

1808. Jobbágyok renitenskedései: az Frantziákat fogják vezetni az Uraság Pintzéjéhez,hogy ott mindent elprédáljanak.

1945. A több évszázados történelmi folytonosság megszakadt.

1959. Tsz-esítéssel a több évszázados paraszti életforma megszakadt, elindult az elvándorlás a busz járat elindítása, a villany, víz, gáz, telefon bevezetése ellenére.

1976-ban bezárt az iskola, 1980-ban elveszítette papját. A falu pap és mester nélkül maradt.

2016-ban 142 fő, 1930-ban 1011 fő, 1785-ban 565 fő volt a népesség.